

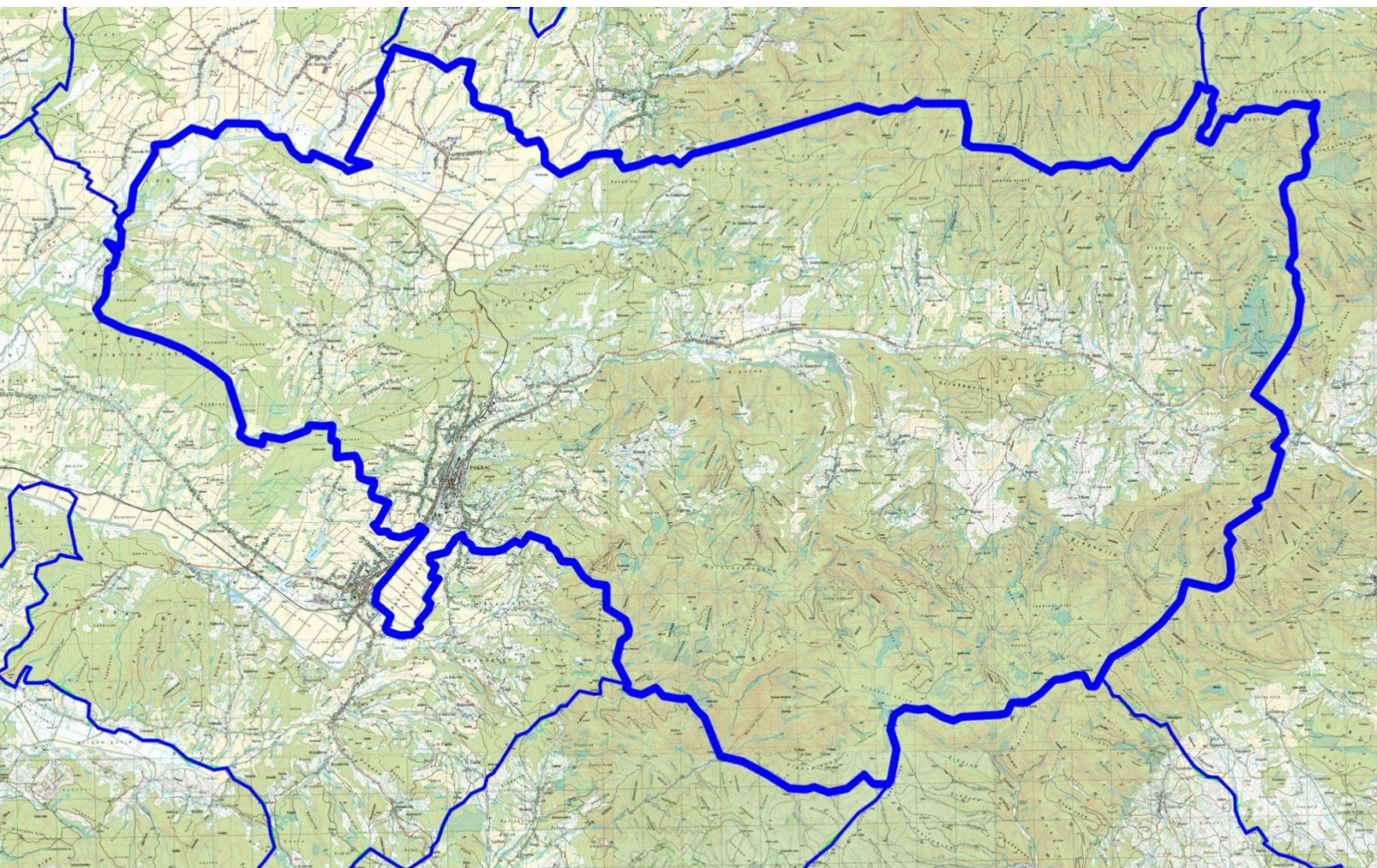


CPA  
CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE  
I ARHITEKTURU d.o.o.



Naručitelj:

**GRADPAKRAC**



## **IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORUGRAĐA PAKRACA ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

Pakrac -Zagreb, prosinac 2018.





**CPA**  
CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE  
I ARHITEKTURU d.o.o.

Odranska 2  
10 000 Zagreb

01 6190 332  
01 6190 356  
cpa@cpa.com.hr  
www.cpa.com.hr

---

## IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORUGRADA PAKRACA ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE

---



Naručitelj:

**GRAD PAKRAC**

Gradonačelnica Grada Pakraca:

Anamarija BLAŽEVIĆ, bacc.admin.publ.

JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL GRADA PAKRACA

Pročelnik Upravnog odjela:

Tomislav PETRAČ, dipl.iur.

Voditeljica odsjeka za

graditeljstvo i komunalne djelatnosti:

Marija ČAR, inž.građ.

Izvršitelj:

**CPA**CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o. Zagreb

DirektorCPA:

Tomislav DOLEČKI, dipl.ing.arh.

Odgovorna voditeljica izrade Nacrta  
Izvješća o stanju u prostoru:

Neda KAMINSKI - KIRŠ, dipl.ing.arh.,  
ovlaštena arhitektica urbanistica

Stručni tim CPA:

Tomislav DOLEČKI, dipl.ing.arh.  
Neda KAMINSKI - KIRŠ, dipl.ing.arh.  
mr.sc. Zrinka TADIĆ, dipl.ing.arh.  
Dora DOLEČKI GLASINOVIC, dipl.ing.arh.

Pakrac -Zagreb,prosinac2018.





CPA  
CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE  
I ARHITEKTURU d.o.o.

---

# IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE

---

## SADRŽAJ

---

### UVOD

#### I. POLAZIŠTA

1. Ciljevi izrade Izvješća
2. Zakonodavno-institucionalni okvir
3. Osnovna prostorna obilježja Grada Pakraca
4. Grad Pakrac u okviru prostornoga uređenja Požeško - slavonske županije

#### II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Pakraca
2. Sustav naselja Grada Pakraca
3. Gospodarske djelatnosti
4. Opremljenost prostora infrastrukturom
5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja
6. Obvezni prostorni pokazatelji

#### III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. Izrada prostornih planova
2. Provedba prostornih planova
3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor
4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca

#### IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Pakraca obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove
2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja Grada Pakraca
3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

#### V. IZVORI PODATAKA

---



## **UVOD**

---

Izvešće o stanju u prostoru Grada Pakraca izrađuje se za razdoblje od četiri godine temeljem članka 39. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13 i 65/17) i u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14 i 19/15).

Člankom 40. Zakona o prostornom uređenju propisano je da Izvešće o stanju u prostoru sadrži:

- polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja,
- analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te
- prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Pobliži sadržaj izvješća, obvezni prostorni pokazatelji i način sudjelovanja javnopravnih tijela propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru.

Izvešće o stanju u prostoru na lokalnoj razini izrađuje se u odnosu na prethodno Izvešće grada, odnosno općine, te županijski prostorni plan, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru grada, i prostorne planove niže razine.

Za izradu Izvješća koriste se podaci iz informacijskog sustava prostornog uređenja, prostornih planova, službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata i drugi koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

Izradom i donošenjem Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca stvaraju se preduvjeti za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Preporuke Izvješća obuhvaćaju mjere i prioritetne aktivnosti u idućem razdoblju u cilju odlučivanja o daljnjem statusu strateških, programskih i planskih smjernica iz važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, odnosno o njihovom zadržavanju, ukidanju ili promjeni.

Kako je od donošenja Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca za razdoblje od 2008. do 2012. godine ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/14) proteklo više od četiri godine, ovo Izvešće, osim proteklogčetverogodišnjeg razdoblja, obuhvaća i podatke o razdoblju od donošenja prethodnog Izvješća, te stoga uključuje podatke za razdoblje od 2013. do 2017. godine.

Izvešće o stanju u prostoru Grada Pakraca razmatra Gradsko vijeće Grada Pakraca i objavljuje se u "Službenom glasniku" Grada Pakraca.

## I. POLAZIŠTA

---

### 1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru Grada Pakracaje temeljni dokument koji analizira stanje u prostoru i osnovna prostorna obilježja za proteklo razdoblje (od 1.1.2013. do 31.12.2017. godine). Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13 i 65/17) za jedinice lokalne samouprave propisana je obveza izrade Izvješća kao četverogodišnjeg dokumenta praćenja stanja u prostoru.

Osnovna svrha izrade Izvješća je stvaranje dokumenta u kojem će, na temelju stvarnih podataka i analiza, biti definirane potrebe i mogućnosti promatranog prostora te predložene aktivnosti za što učinkovitije unapređenje održivog razvoja za naredno razdoblje. Izradom i donošenjem ovog Izvješća kao obveznog dokumenta praćenja stanja u prostoru stvaraju se preduvjeti za daljnju izradu svih dokumenata prostornog uređenja, eventualno potrebnih izmjena i dopuna istih, kao i procjenu potrebe izrade drugih strateških i razvojnih odluka i dokumenata na nivou Grada Pakraca.

Izrada Izvješća temelji se na činjenici da je svaki prostor jedinstven i specifičan u svakom segmentu svog postojanja, kako u odnosu na geoprometni položaj, razinu društvene i gospodarske razvijenosti u odnosu na Državu i Županiju tako i u odnosu na ostale prostorne pokazatelje.

Temeljne sastavnice Izvješća o stanju u prostoru su:

- analitički dio kojim se utvrđuje stanje u prostoru (analiza stanja u prostoru, analiza stanja i trendova prostornog razvoja, analiza izrade i provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata),
- programski dio koji se utvrđuju smjernice i prioritetne aktivnosti za poboljšanje stanja u prostoru (mogućnosti održivog razvoja u prostoru, ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja, prijedlog aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru).

Ovo Izvješće izrađeno je na temelju podataka iz informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), prostornih planova, službeno objavljenih i dostupnih podataka nadležnih javnopravnih tijela, te pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim propisima, podataka iz usvojenih i objavljenih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i ostalih dokumenata koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru.

### 2. Zakonodavno-institucionalni okvir

U razdoblju od izrade prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca (od kraja 2012. godine) donesen je novi Zakon o prostornom uređenju koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine kao temeljni normativni akt koji uređuje sustav prostornog uređenja.



Također, donesen je niz novih (ili su dopunjeni postojeći) osnovnih zakonskih propisa koji direktno utječu na određene aktivnosti u domeni prostornog uređenja, tako da su u izradi ovog Izvješća ugrađeni:

- Zakon o prostornom uređenju, NN 153/13 i 65/17
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, NN 147/14 i 123/17
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17 i 90/18
- Zakon o zaštiti prirode, NN 80/13 i 15/18
- Uredba o ekološkoj mreži, NN 124/13 i 105/15
- Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, NN 20/18
- Zakon o šumama, NN 68/18
- Zakon o cestama, NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 103/18
- Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga, NN 03/14 i 72/17
- Zakon o komunalnom gospodarstvu, NN 68/18
- Zakon o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17
- Zakon o energetske učinkovitosti, NN 127/14
- Zakon o vodama, NN 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14
- Zakon o zaštiti zraka, NN 130/11, 47/14 i 61/17
- Zakon o zaštiti od buke, NN 30/09, 55/13, 153/13 i 41/16
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13 i 73/17
- Pravilnik o gospodarenju otpadom, NN 117/17
- Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15
- Zakon o obrani, NN 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 i 30/18

### **3. Osnovna prostorna obilježja Grada Pakraca**

#### **3.1. TERITORIJALNI USTROJ**

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/08 - Odluka USRH, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) Grad Pakrac je jedinica lokalne samouprave u sastavu Požeško - slavonske županije.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku 2012. (NN 96/12 i 102/12) Grad Pakrac i Požeško - slavonska županija ulaze u sastav statističke regije Kontinentalna Hrvatska.

Grad Pakrac graniči na zapadu sa Gradom Lipikom, na istoku s Općinom Brestovac, na sjeveru s općinama Sirač i Dežanovac (u sastavu Bjelovarsko - bilogorske županije), tena jugu s općinama Cernik i Okučani (u sastavu Brodsko - posavske županije).

Administrativni teritorij Grada Pakraca čini 42 naselja:

**Badljevina, Batinjani, Bjelajci, Branešci, Brusnik, Bučje, Cicvare, Cikote, Dereza, Donja Obrijež, Donja Šumetlica, Donji Grahovljani, Dragović, Glavica, Gornja Obrijež, Gornja Šumetlica, Gornji Grahovljani, Jakovci, Kapetanovo Polje, Koturić, Kraguj, Kričke, Kusonje, Lipovac, Mali Banovac, Mali Budići, Novi Majur, Omanovac, Ožegovci, Pakrac, Ploštine, Popovci, Prekopakra, Prgomelje, Rogulje, Srednji Grahovljani, Stari Majur, Španovica, Tisovac, Toranj, Veliki Banovac i Veliki Budići.**

### 3.2. GEOGRAFSKA OBILJEŽJA <sup>1</sup>

Grad Pakrac se nalazi 120 km istočno od Zagreba i prometno je povezan autoputom Zagreb - Lipovac (izlaz Novska ili Kutina). Željeznička pruga povezuje Pakrac sa Zagrebom i Viroviticom. Prostorom Grada Pakraca prolaze državne ceste koje povezuju Pakrac sa preostalim dijelom Županije, te s državnim prometnim koridorima (savski i podravski prometni koridor).

Geografski područje Grada Pakraca pripada dijelu prostora Istočne Hrvatske, odnosno dijelu prirodno - geografske cjeline zapadne Slavonije. Sjeverni i istočni dio područja Grada Pakraca zauzimaju dijelovi gorskog masiva Papuka, južni dio Grada obuhvaća sjeverna strana Psunja, a zapadni dio su uglavnom ravničarska područja uz rijeku Bijelu i Pakru.

Površina Grada Pakraca iznosi 358,53 km<sup>2</sup>, te je najveća od deset jedinica lokalne samouprave Požeško - slavonske županije i u ukupnoj površini Županije od 1.815,23 km<sup>2</sup> iznosi 19,7%.

Nadmorske visine naselja kreću se od 150 m (Dereza i Kapetanovo Polje) do 546 m (Cikote), a sam Grad Pakrac je na 178 m.n.v.

Prema seizmološkim kartama područje Grada Pakraca se nalazi u seizmičkom području VI. i VII. stupnja seizmičnosti po MCS ljestvici. Maksimalni intezitet potresa za povratno razdoblje promatranja od 200-500 godina kreće se od 7-8 stupnja MCS ljestvice.

Grad Pakrac pripada vodnom području sliva Save i to većim dijelom slivu Ilova - Pakra (Pakra, Bijela, Sivornica, Miletina rijeka i dr.), manjim dijelom slivu Orjava - Londža (Orjava, Sokolovac, Duboki potok i dr.), te dio ostalim manjim slivovima (Rogoljica, Gornja, Donja i Srednja Račačka). Na pojedinim dionicama vodotoka izvedeni su određeni regulacijski radovi, ali dio je još uvijek neuređen. Područje ugroženo poplavama nalazi se uz vodotoke: Pakru, Bijelu i Kravarinu u površini oko 7,2 km<sup>2</sup>.

Klima na području Grada Pakraca je umjereno-kontinentalna čije osnovne osobine su sljedeće:

- srednja mjesečna temperatura je viša od 10°C u više od četiri mjeseca u godini,
- ukupne količine oborina iznose 892 mm godišnje,
- karakteristični su slabi vjetrovi i tišina, dok su jaki vjetrovi rijetkost.

### 3.3. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

Grad Pakrac je prema službenim rezultatima popisa 2011. godine imao ukupno 8.460 stanovnika, od čega je 4.842, ili 57,2% nastanjeno u Pakracu. <sup>2</sup>

#### PROMJENE BROJA STANOVNIKA OD 1857. DO 2011. GODINE

Od prvog popisa 1857. godine, kada je popisano 8.030 osoba, broj stanovnika na području Grada Pakraca rastao je sve do popisa 1961. godine kada je popisano 17.644 osoba.

Nakon 1961. godine uslijedio je pad broja stanovnika, te je 2011. godine u Gradu Pakracu popisano 8.460 osoba, odnosno samo 430 osobaviše nego 1857. godine (indeks 2011./1957. je 105,3), a čak 9.184 osoba manje nego 1961. godine (indeks 2011./1961. je 47,9).

---

<sup>1</sup> izvor: Prostorni plan uređenja Grada Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", 08/07, 02/12 i 03/15)

<sup>2</sup> izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku RH

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

Tablica 1. - PROMJENE BROJA STANOVNIKA NA PODRUČJU GRADA PAKRACA  
U RAZDOBLJU OD 1857. DO 2011. GODINE

	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Badljevin	350	572	633	811	832	873	927	1.014	1.052	1.256	1.193	1.041	839	828	843	733
Batinjani	185	293	226	287	280	364	451	514	503	456	448	339	322	266	86	38
Bjelajci	236	297	263	235	270	318	265	324	142	151	171	114	61	38	13	-
Branešci	419	422	385	419	487	594	523	647	484	551	559	468	372	305	41	48
Brusnik	280	294	305	323	368	362	322	353	251	236	236	166	120	112	29	19
Bučje	13	28	24	49	50	60	36	65	74	123	170	182	145	142	29	17
Cicvare	-	-	-	90	108	114	85	121	58	78	65	39	15	14	4	-
Cikote	241	288	236	250	243	291	234	278	262	267	230	173	117	68	8	7
Dereza	312	316	342	411	485	562	561	660	428	310	294	237	163	128	15	13
Donja Obrijež	211	667	719	621	668	721	743	758	700	710	630	496	377	321	264	235
Donja Šumetlica	110	0	0	117	134	180	150	175	102	113	136	114	81	65	4	6
Donji Grahovljani	600	570	501	649	888	937	942	1.175	419	421	414	371	267	188	44	33
Dragović	225	285	271	331	468	544	531	591	229	295	330	326	296	284	65	64
Glavica	-	-	-	-	-	-	-	45	80	82	85	95	83	77	6	12
Gornja Obrijež	253	-	-	304	352	438	432	571	402	483	410	321	302	284	77	81
Gornja Šumetlica	210	360	325	231	340	330	315	356	293	294	278	217	199	138	76	65
Gornji Grahovljani	-	-	-	-	-	-	-	-	302	327	308	225	166	136	33	8
Jakovci	160	190	144	140	158	178	163	202	155	174	170	108	60	39	5	-
Kapetanovo Polje	-	-	-	371	298	343	322	295	250	238	218	150	115	67	53	35
Koturčić	231	242	207	248	284	345	280	398	228	233	246	109	67	46	4	11
Kraguj	268	268	285	304	371	394	385	391	337	311	300	224	180	176	91	77
Kričke	171	210	193	216	253	287	263	307	256	249	248	198	137	90	45	19
Kusonje	432	480	523	598	767	909	886	916	450	519	658	744	1.047	1.101	200	308
Lipovac	131	132	138	130	162	182	183	250	119	132	102	52	12	5	-	-
Mali Banovac	-	-	-	-	-	-	-	99	91	90	64	100	39	31	22	13
Mali Budići	-	-	-	-	-	65	50	71	42	44	43	44	31	19	6	2
Novi Majur	-	-	-	-	-	-	-	-	141	145	162	140	134	119	109	104
Omanovac	145	200	188	249	279	366	418	475	437	430	424	352	300	261	186	147
Ožegovci	258	244	212	242	314	423	403	504	368	383	390	311	224	179	37	34
Pakrac	1.076	1.721	1.761	2.089	2.762	3.254	3.122	3.642	3.558	3.988	4.926	6.136	7.361	8.197	4.772	4.842
Ploštine	-	-	-	352	431	424	463	497	568	536	425	369	288	224	198	108
Popovci	160	157	132	131	143	159	155	174	160	167	135	110	98	68	7	10
Prekopakra	358	423	493	746	863	1.123	1.070	1.173	944	1.027	1.135	1.324	1.301	1.347	1.127	1.066
Prgomelje	221	231	167	199	247	271	215	265	191	176	145	121	89	65	4	1
Rogulje	150	152	128	152	180	268	254	287	239	250	216	130	81	61	12	3
Srednji Grahovljani	-	-	-	-	-	-	-	-	192	203	196	127	60	43	8	-
Stari Majur	-	-	-	-	-	-	-	-	76	86	98	72	63	41	35	24
Španovica	-	293	548	738	999	1.289	1.088	1.285	120	247	271	248	194	191	31	23
Tisovac	150	198	182	174	206	227	229	262	242	239	222	178	90	73	8	4
Toranj	255	427	470	639	698	685	699	723	598	561	527	434	348	292	86	75
Veliki Banovac	-	-	-	394	293	313	295	259	289	287	238	229	166	183	170	171
Veliki Budići	219	235	233	256	294	229	180	239	129	135	128	89	65	55	2	4
<b>GRAD PAKRAC UKUPNO</b>	<b>8.030</b>	<b>10.195</b>	<b>10.234</b>	<b>13.496</b>	<b>15.975</b>	<b>18.422</b>	<b>17.640</b>	<b>20.361</b>	<b>15.961</b>	<b>17.003</b>	<b>17.644</b>	<b>17.023</b>	<b>16.475</b>	<b>16.367</b>	<b>8.855</b>	<b>8.460</b>

izvori: - Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001., Državni zavod za statistiku RH  
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku RH

Od popisa 1857. godine najviše je povećan broj stanovnika grada Pakraca (za 3.766 osoba), te naselja Prekopakra (za 708 osoba) i Badljevinu (za 383 osobe), dok ostala naselja stagniraju ili bilježe značajno smanjenje broja stanovnika.

U posljednjem popisnom razdoblju od 2001. do 2011. godine porast broja stanovnika evidentiran je samo u devet naselja od čega najviše u naselju Kusunje u kojemu se broj stanovnika povećao za 180 osoba te u Pakracu (povećanje za 70 osoba). Najveći pad broja stanovnika zabilježen je u naseljima Badljevinu (-110 osoba), Ploštine (-90 osoba) i Prekopakra (-61 osoba).

Prema popisu 2011. godine bez stanovnika je bilo 5 naselja (Bjelajci, Cicvare, Jakovci, Srednji Grahovljani i Lipovac), a manje od 10 stanovnika popisano je u 7 naselja (Prgomelje, Mali Budići, Rogulje, Tisovac, Veliki Budići, Cikote i Gornji Grahovljani).

#### PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA

Iz analize prirodnog kretanja stanovništva u proteklom razdoblju evidentno je da **Grad Pakrac ima negativan prirodni priraštaj, koji iznosi između -57i -74 osoba godišnje.**

Tablica 2. - PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA GRADA PAKRACA 2013. DO 2017. GODINE

godina	rođeni	umrli	prirodni prirast	brakovi		vitalni indeks (rođeni na 100 umrlih)
				sklopljeni	razvedeni	
2013.	63	120	-57	44	14	52,5
2014.	65	130	-65	37	14	50,0
2015.	72	146	-74	50	14	49,3
2016.	72	142	-70	41	15	50,7
2017.	70	127	-57	32	21	55,1
2013. - 2017. ukupno	324	665	-323	204	78	48,7

izvor: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske - priopćenja, Državni zavod za statistiku RH

Broj rođene djece u razmatranom razdoblju prosječno je 65 godišnje, pri čemu je najviše djece rođeno 2015. i 2016. godine (po 72 djeteta) a najmanje 2013. godine (63 djeteta). Stopa nataliteta (rođeni na 1.000 stanovnika) od 2013. do 2017. godine iznosila je prosječno 7,7‰.

Od 2013. do 2017. godine broj umrlih je prosječno 133 osobe godišnje. Stopa mortaliteta (umrli na 1.000 stanovnika) u razmatranom razdoblju iznosila je prosječno 15,7‰.

Prirodni prirast stanovništva Grada Pakraca u razmatranom razdoblju od 2013. do 2016. godine kontinuirano je negativan i ukupno iznosi -323 osoba, odnosno prosječno -65 osoba godišnje. **Negativna stopa prirodnog prirasta iznosila je prosječno -7,6‰ godišnje.**

Negativni prirodni prirast naročito je izražen u 2015. godini kada je iznosio -74 osobe, odnosno vitalni indeks (rođeni na 100 umrlih) bio je 49,3 (72 rođenih u odnosu na 146 umrlih).

Stopa sklopljenih brakova (broj sklopljenih brakova na 1.000 stanovnika) u razdoblju od 2013. do 2016. iznosila je 4,8‰, a stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1.000 stanovnika) 1,8‰.

## DOSELJENO I ODESELJENO STANOVNIŠTVO

Grad Pakrac u razdoblju od 2013. do 2017. godine ima kontinuirano negativan migracijski saldo, koji iznosi prosječno -148 osoba godišnje.

Tablica 3. - DOSELJENO I ODESELJENO STANOVNIŠTVO GRADA PAKRACA 2013. DO 2017. GODINE

godina	doseljeni				odseljeni				ukupno razlika doseljeni/odseljeni
	ukupno	iz drugoga grada/općine iste županije	iz druge županije	iz inozemstva	ukupno	u drugi grad/općinu iste županije	u drugu županiju	u inozemstvo	
2013.	170	48	57	12	235	57	80	45	-65
2014.	249	53	89	14	302	30	109	70	-53
2015.	202	50	65	25	386	60	129	135	-184
2016.	191	59	48	22	320	63	105	90	-129
2017.	235	51	57	26	546	59	111	275	-311
2013. - 2017. ukupno	1.047	261	316	99	1.789	269	543	615	-742

izvor: Doseljeno i odseljeno stanovništvo po gradovima/općinama - priopćenja, Državni zavod za statistiku RH

napomena: Razlika do ukupnog broja doseljenih/odseljenih odnosi se na preseljenja među naseljima Grada Pakraca.

U proteklom razdoblju iz inozemstva se doselilo 99 osoba, a u inozemstvo je odselilo 615 osoba. **Saldo vanjske migracije u razdoblju od 2013. do 2017. godine je negativan i iznosio je -516 osoba, odnosno čak -103 osobe godišnje.**

U razdoblju od 2013. do 2017. godine doselilo se iz drugih županija 316 osoba, a u druge županije je odselilo 543 osoba. Iz drugih jedinica lokalne samouprave Požeško - slavonske županije doselilo se 261 osoba, a odselilo 269 osoba. **Saldo unutarnje migracije na razini RH bio je negativan i iznosio je -227 osoba, odnosno na razini županije -8 osoba.**

Od ukupnog broja odseljenog stanovništva najviše osoba (34,4%) odselilo se u inozemstvo, u druge županije odselilo se 30,3% osoba, a u gradove/općine Požeško - slavonske županije 15,0% osoba. Doseljeno je najviše osoba iz drugih županija (30,2%), iz same Požeško - slavonske županije doselilo se 25,0%, a iz inozemstva 9,4%. (napomena: Razlika do ukupnog broja doseljenih/odseljenih odnosi se na preseljenja među naseljima Grada Pakraca.)

## PROCJENA BROJA STANOVNIKA

Iako raspoloživi podaci zbog razlike u metodologiji nisu u potpunosti neposredno usporedivi, uzimajući u obzir objavljene podatke Državnog zavoda za statistiku o prirodnom prirastu i migracijama stanovništva, procjena ukupnog broja stanovnika Grada Pakraca, ukazuje da se kontinuirani pad broja stanovnika nakon popisa 2011. godine i dalje nastavlja.

Uzimajući u obzir negativni prirodni prirast i negativni migracijski saldo, broj stanovnika Grada Pakraca od 2011. do 2015. godine smanjio se za ukupno 1.596 osoba, odnosno 319 osoba ili 3,77% godišnje. U odnosu na podatke iz popisa 2011., **procjena je da se broj stanovnika Grada Pakraca do kraja 2017. smanjio za 1.596 osoba te je pad broja stanovnika u tom razdoblju čak 18,87%.**

Podaci o procjeni broja stanovnika Grada Pakraca ukazuju da se kontinuirani pad broja stanovnika nakon popisa 2011. ne samo nastavlja već da je **godišnji relativni pad broja stanovnika sve izraženiji:**

- u 2013. godini: relativni pad broja stanovnika je 1,44%
- u 2014. godini: relativni pad broja stanovnika je 1,40%
- u 2015. godini: relativni pad broja stanovnika je 3,05%
- u 2016. godini: relativni pad broja stanovnika je 2,35%
- u 2017. godini: relativni pad broja stanovnika je 4,35%

Tablica 4. - KRETANJE BROJA STANOVNIKA GRADA PAKRACA OD POPISA 2011. DO 2017. GODINE

	prirodni prirast	razlika doseljeni / odseljeni	ukupno	procjena broja stanovnika
31.12.2011.	-44	-151	-195	8.296
2012. godina	-41	-295	-336	7.960
2013. godina	-57	-65	-122	7.838
2014. godina	-65	-53	-118	7.720
2015. godina	-74	-184	-258	7.462
2016. godina	-70	-129	-199	7.263
2017. godina	-57	-311	-368	6.895
ukupno kretanje 2011. - 2017.	-408	-1.188	-1.596	-

izvori podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku RH
- Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske - priopćenja, Državni zavod za statistiku RH
- Doseljeno i odseljeno stanovništvo po gradovima/općinama - priopćenja, Državni zavod za statistiku RH
- Procjena stanovništva prema spolu, po gradovima/općinama, 31.12. - priopćenja, Državni zavod za statistiku RH

**Na smanjenje broja stanovnika sa 25,6% (-408 osoba) utječe negativan prirodni priraštaj, a čak 74,4% (-1.188 osoba) iseljavanje, odnosno negativan migracijski saldo.**

#### DUGOROČNA PROJEKCIJA KRETANJA BROJA STANOVNIKA GRADA PAKRACA<sup>3</sup>

Prostorni plan uređenja Grada Pakraca iz 2007. godine izradio je projekciju broja stanovnika Grada Pakraca kojom je, uz nužan uvjet osiguranja poticajnih mjera demografske obnove, moguće dugoročno očekivati pozitivne demografske promjene, odnosno broj stanovnika 2015. godine bio bi približan broju stanovnika 1991. godine. PPUG-om Pakraca je stoga naročito naglašena potreba provođenja posebnih poticajnih mjera populacijske politike i razvoja gospodarstva ovog područja.

**PPUG-om Pakraca, temeljem podataka o prirodnom prirastu i saldu migracija, broj stanovnika za 2015. godinu procijenjen je na broj od 7.900 stanovnika.**

Prostor Grada Pakraca je nejednako naseljen, što je uvelike uvjetovano prirodnim obilježjima. Stanovništvo je pretežito koncentrirano u središnjem dijelu kao području prirodno i prometno povoljnom za naseljavanje. Demografska slika odlikuje se suprotnostima pod utjecajem različitih čimbenika:

- autonomna redukcija prirodnog priraštaja,
- demografsko starenje stanovništva,
- polarizacija centar-periferija izražena kroz migracije stanovništva,
- odgođeni efekti vanjskih utjecaja (posljedice rata),
- ostali utjecaji (tradicionalni i psihološki).

PPUG-om Pakraca očekuje se da će veći dio seoskih naselja u planskom razdoblju do 2015. godine demografski odumrijeti, što su i pokazali rezultati popisa iz 2011. godine kada je 5 naselja ostalo bez stanovnika, a u 7 naselja popisano je manje od 10 stanovnika.

<sup>3</sup> izvor: Prostorni plan uređenja Grada Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 08/07, 02/12 i 03/15)

#### 4. Grad Pakrac u okviru prostornoga uređenja Požeško - slavonske županije<sup>4</sup>

Prostorni plan Požeško - slavonske županije ("Požeško-slavonski službeni glasnik", broj 05/02, 05A/02, 04/11 i 04/15) izrađen je uz poštivanje ciljeva i smjernica iz Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske te utvrđuje osnove za budući razvitak u prostoru, ciljeve prostornog uređenja i namjenu prostora, te smjernice, mjere i uvjete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora.

Za područje Požeško - slavonske županije karakteristična je gravitacijska usmjerenost istočnog dijela Županije prema Požegi, a zapadnog dijela prema Pakracu, što pogoduje ravnomjernijem policentričnom razvoju prostora Županije. U sustavu razvojnih žarišta Požega i Pakrac predstavljaju središta gravitacije i područja sa značajnijom koncentracijom stanovništva u odnosu na ostala naselja.

U hijerarhijskoj mreži naselja Požeško - slavonske županije rangirana su na sljedeći način:

1. Požega - srednje razvojno središte (regionalno središte),
2. Pakrac - manje razvojno središte (manje regionalno središte),
3. Pleternica - malo razvojno središte (područno središte jače razvijenosti),
4. Lipik - malo razvojno središte (područno središte jače razvijenosti),
5. Kutjevo - malo razvojno središte (područno središte jače razvijenosti),
6. Velika - malo razvojno središte (područno središte jače razvijenosti),
7. Jakšić - inicijalno razvojno središte (lokalno središte slabije razvijenosti),
8. Kaptol - inicijalno razvojno središte (lokalno središte slabije razvijenosti).

Sukladno opredjeljenjima iz Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske i opredjeljenju da općinska središta trebaju generirati razvoj svojih općina, Prostornim planom Županije u sustav središnjih naselja u kategoriju "inicijalno razvojno središte" (lokalno središte) uključena su i sva općinska središta.

Prostornim planom Požeško - slavonske županije za Pakrac je, zbog njegovog gospodarskog značenja, brojnosti središnjih funkcija i broja stanovnika, utvrđena kategorija **manjeg regionalnog središta**.

Ciljevima Prostornog plana Požeško-slavonske županije, a temeljem demografskih procjena, očekuje se da će do 2021. godine prestati postojati ukupno 106 naselja od čega na području Grada Pakraca 23 naselja, pretežito u brdsko - gorskom području Pšunja i Papuka.

Prostori za razvoj i uređenje naselja, kao sastavnica dokumenata prostornog uređenja, su građevinska područja naselja na koja na prostoru Požeško - slavonske županije otpada 9.155 ha, od čega je izgrađeni dio naselja 7.101 ha, a neizgrađeni dio planiran za razvoj 2.054 ha. Ukupno planirano građevinsko područje izvan naselja je 1.202 ha (industrija i gospodarske namjene, sport i rekreacija, groblja i drugo).

Izmjene i dopune Prostornog plana Požeško - slavonske županije iz 2011. i 2015. godine odnosile su se prvenstveno na usklađenje s novim zakonskim propisima, te valoriziraju najnovije koncepte prometne i komunalne infrastrukture dok se temeljni razvojni koncept nije bitnije mijenjao.

---

<sup>4</sup> izvor: Prostorni plan Požeško - slavonske županije (SS SG, broj 05/02, 05A/02, 04/11 i 04/15)

## II. ANALIZA I OCJENA STANJAI TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

### 1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Pakraca

Prostornim planom uređenja Grada Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 08/07, 02/12 i 03/15), u skladu s kriterijima koji su utvrđeni Prostornim planom Požeško - slavonske županije, planirane su površine za razvoj i uređenje:

Tablica 5. - ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA IZ PPUG-a PAKRACA

redni broj		oznaka	ukupno (ha)	% površine Grada	stan / ha ha / stan *
<b>1.</b>	<b>GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA</b> <b>ukupno</b>	<b>GP</b>	<b>1.262,11</b>	<b>3,52</b>	<b>6,26</b>
	građevinska područja naselja		1.258,32		
	dio građevinskog područja naselja Barica		3,79		
<b>2.</b>	<b>IZGRAĐENESTRUKTUREVANĀRAĐ.PODRUČJANASELJA</b> <b>ukupno</b>		<b>110,57</b>	<b>0,31</b>	<b>71,45</b>
	izdvojeno građ. područje gospodarske namjene: "Pakrac 5", "Kusonje", "Badlješina", "Donja Obrijež", "Gornja Obrijež", "Ploštine", "Prekopakra", "Španovica"	<b>G</b>	82,14	0,23	-
	izdvojeno građevinsko područje turističko - športsko-rekreacijske zone "Matkovac"	<b>R</b>	17,65	0,05	-
	izdvojeno građevinsko područje groblja (26 naselja, 32 groblja)	<b>+</b>	10,78	0,03	-
	površine za eksploataciju i iskorištavanje mineralnih sirovina	<b>E 3</b>	157,00**	-	-
<b>3.</b>	<b>POLJOPRIVREDNE POVRŠINE</b> <b>ukupno</b>	<b>P</b>	<b>13.056,00</b>	<b>36,42</b>	<b>1,653*</b>
	vrijedno obradivo tlo	<b>P 2</b>	8.239,99	22,98	-
	ostala obradiva tla	<b>P 3</b>	4.816,01	13,44	-
<b>4.</b>	<b>ŠUMSKE POVRŠINE</b> <b>ukupno</b>	<b>Š</b>	<b>20.350,25</b>	<b>56,76</b>	<b>2,576*</b>
	gospodarske	<b>Š 1</b>	20.221,00	56,40	-
	zaštitne	<b>Š 2</b>	65,96	0,18	-
	posebne namjene	<b>Š 3</b>	63,29	0,18	-
<b>5.</b>	<b>OSTALE POLJOPRIVREDNE POVRŠINE</b> <b>ukupno</b>	<b>P4</b>	<b>1.074,08</b>	<b>2,99</b>	<b>0,136*</b>
<b>6.</b>	<b>VODNE POVRŠINE</b> <b>ukupno</b>	<b>V</b>	<b>17,31**</b>	-	-
	vodotoci		17,31**	-	-
<b>7.</b>	<b>OSTALE POVRŠINE</b> <b>ukupno</b>		<b>92,75**</b>	-	-
	površine infrastrukturnih sustava	<b>IS</b>	92,75**	-	-
	<b>GRAD PAKRAC</b> <b>sveukupno</b>		<b>35.853,01</b>	<b>100,0</b>	<b>0,22</b> <b>4,54*</b>

izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Pakraca

napomene: \* u zadnjem stupcu koeficijenti su izraženi u stan/ha, osim u onima koji su označeni s \* u kojima su koeficijenti izraženi u ha/stan, pri čemu planirani broj stanovnika iznosi 7.900

\*\* površine koje nisu ušle u konačni izračun ukupne površine Grada Pakraca



Površine građevinskih područja zauzimaju 1.262,11 ha ili 3,52% površine Grada Pakraca, od čega se na dio građevinskog područja naselja Barica koji prema teritorijalnom ustrojstvu pripada Općini Sirač (u sastavu Bjelovarsko - bilogorske županije) odnosi 3,79 ha.

Izgrađene strukture van građevinskih područja naselja za izdvojene namjene (gospodarske, turističke, športsko - rekreacijske, groblja) ukupno zauzimaju 110,57 ha ili 0,31% ukupne površine Grada Pakraca.

Šume zauzimaju 56,76% površine, te uz poljoprivredne površine koje zauzimaju 36,42% površine predstavljaju najznačajniji prirodni resurs Grada Pakraca. Šumske površine u najvećem dijelu imaju gospodarsku ulogu, dok manji dio otpada na zaštitne šume i šume posebne namjene.

## **2. Sustav naselja Grada Pakraca<sup>5</sup>**

### **2.1. BROJ, VELIČINA I OSNOVNA OBILJEŽJA NASELJA**

U sastav Grada Pakraca, prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) ulazi grad Pakrac i 41 prigradsko naselje.

U sustavu središnjih naselja Požeško - slavonske županije Pakrac (kao gradski centar) zbog gospodarskog značenja, brojnosti središnjih funkcija i potrebe stimuliranja njegovog razvoja ima značajke i razvojnu tendenciju manjeg razvojnog središta odnosno manjeg regionalnog središta (V. kategorija). Oko Pakraca formirano je prigradsko urbanizirano područje koje obuhvaća i obližnje prigradsko naselja Prekopakra. Naselje Badlješina funkcionira kao manje lokalno središte i ima obilježja prijelaza između gradskih i seoskih naselja.

PPUG-om Pakraca analizirana je mreža naselja s ciljem prepoznavanja pojedinih naselja kao sadašnjih i potencijalnih središnjih naselja - žarišta razvitka. U planiranju mreže i funkcija središnjih naselja polazi se od važnosti tih naselja za razvoj njihovih gravitacijskih područja, kao i njihovog utjecaja na procese urbanizacije i migracija.

Temeljem analize broja stanovnika, postotka poljodjelskog stanovništva, postotka radnika u mjestu stanovanja i postotka poljodjelskog gospodarstva samo naselje Pakrac moguće je svrstati u kategoriju gradskog naselja. Prijelazna naselja ili slabije urbanizirana naselja Prekopakra i Badlješina doživjela su određen stupanj socioekonomske i druge preobrazbe, te po svojim obilježjima predstavljaju prijelaz između gradskih i seoskih naselja. Ostala naselja nisu doživjela značajnije probrazbe, što se neočekuje ni u budućnosti te će i dalje ostati agrarna.

Tablica 6. - BROJ STANOVNIKA I SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA

vrsta razvojnog središta	vrsta naselja	naziv naselja	broj stanovnika 2011. godine	udio u broju stanovnika Grada Pakraca
MANJE REGIONALNO SREDIŠTE	urbano naselje	Pakrac	4.842	57,2%
MANJE LOKALNO SREDIŠTE	prijelazna naselja	Prekopakra	1.066	12,6%
		Badlješina	733	8,7%
OSTALA NASELJA	seoska naselja	sva ostala naselja	1.819	21,5%

izvori podataka:

- Prostorni plan uređenja Grada Pakraca
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku RH

<sup>5</sup> izvor: Prostorni plan uređenja Grada Pakraca

## 2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA PREMA PPUG-u PAKRACA

Prostornim planom uređenja Grada Pakraca, u skladu odredbama Županijskog plana, na kartografskim prikazima u mjerilu 1:5.000 utvrđena su građevinska područja naselja.

Prostornim planom Požeško-slavonske županije utvrđeni su osnovni uvjeti za formiranje građevinskih područja naselja u prostornim planovima uređenja gradova i općina, prema kojima su prilikom izrade PPUG Pakraca i utvrđena planirana građevinska područja naselja poštujući pri tome načelo racionalnog korištenja prostora prilagođenog stvarnim potrebama. Planirana površina građevinskih područja naselja od ukupno 1.262,11 ha uklapa u dozvoljenu površinu i u cijelosti zadovoljava uvjete propisane Prostornim planom Požeško - slavonske županije.

Osnovnim PPUG-om Pakraca iz 2007. godine građevinska područja naselja dijelila su se na građevinska područja naselja stalnog i građevinska područja naselja povremenog stanovanja.

Izmjenama i dopunama PPUG-a Pakraca iz 2012. godine ukinuti su termini "stalnog" i "povremenog" stanovanja kao neusklađeni sa zakonom te su izjednačena sva građevinska područja naselja na području Grada Pakraca. Izmjenama i dopunama PPUG-a također su ukinuta izdvojena građevinska područja povremenog stanovanja "Pakrac - Fokin put", "Pakrac -105. brigada", "Pakrac - Sv. Vid", "Sedlar - Šeovica", "Prekopakra", "Lipovac" i "Cicvare" te su njihovi dijelovi priključeni u građevinska područja naselja Pakrac, odnosno Prekopakra.

Tablica 7. - PREGLED POVRŠINA GRAĐEVINSKIH NASELJA

	građevinska područja naselja Grada Pakraca (ha)	dio građevinskog područja naselja Barica (ha)	građevinska područja naselja planirana PPUG-om Pakraca ukupno (ha)
izgrađeni dio GP	851,12	1,77	852,89
neizgrađeni dio GP	407,2	2,02	409,22
<b>UKUPNO</b>	<b>1.258,32</b>	<b>3,79</b>	<b>1.262,11</b>

izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Pakraca

Usklađenjem PPUG-a Pakraca sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13 i 65/17) koje je provedeno 2015. godine **sva neizgrađena građevinska područja prikazana na kartografskim prikazima broj 4. "Građevinsko područje naselja" smatraju se uređenima, osim dijela neizgrađenih građevinskih područja naselja Badljevin, Cicvare, Cikote, Donja Obrijež i Ploštine, Donji Grahovljani, Gornja Obrijež, Kusonje, Pakrac i Prekopakra** na kartografskim prikazima broj 4.1., 4.7., 4.8., 4.10., 4.12., 4.15., 4.23., 4.27. i 4.38. predstavljaju neuređena građevinska područja i prikazana su na kartografskim prikazima usklađenja.

Tablica 8. - ODNOS IZGRAĐENIH I NEIZGRAĐENIH DIJELOVA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

naselje	ukupna površina GP	izgrađeni dio GP		broj stanovnika 2011.	PPUG-om procijenjen broj stanovnika 2015. *	planirana gustoća naseljenosti (st/ha)
		ha	%			
<b>NASELJA PREKO 1.000 STANOVNIKA</b>						
1. Pakrac	412,12	296,78	72,01	4.842	4.445	10,79
2. Prekopakra	94,25	55,14	58,50	1.066	1.114	11,82
<b>NASELJA OD 500 DO 1.000 STANOVNIKA</b>						
3. Badljevin	111,88	61,65	55,10	733	671	6,00

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

naselje		ukupna površina GP	izgrađeni dio GP		broj stanovnika 2011.	PPUG-om procijenjen broj stanovnika 2015. *	planirana gustoća naseljenosti (st/ha)
			ha	%			
<b>NASELJA DO 500 STANOVNIKA</b>							
4.	Batinjani	44,88	22,84	50,89	38	29	0,65
5.	Bjelajci	2,1	1,63	77,62	-	0	-
6.	Branešci	34,40	25,33	73,63	48	19	0,55
7.	Brusnik	8,93	7,34	82,19	19	19	2,13
8.	Bučje	13,84	10,15	73,34	17	4	0,29
9.	"Cicvare"	3,7	2,85	77,03	-	1	0,27
10.	Cikote	19,05	13,17	67,54	7	0	-
11.	Dereza	14,50	12,16	83,86	13	1	0,07
12.	Donja Obrijež	34,38	25,36	73,76	235	224	6,52
13.	Donja Šumetlica	2,65	1,12	42,26	6	0	-
14.	Donji Grahovljani	12,66	5,95	47,00	33	18	1,42
15.	Dragović	34,02	20,27	59,58	64	45	1,32
16.	Glavica	8,72	6,06	69,50	12	1	0,11
17.	Gornja Obrijež	39,39	23,52	59,71	81	65	1,65
18.	Gornja Šumetlica	14,63	10,80	73,82	65	47	3,21
19.	Gornji Grahovljani	9,13	6,04	66,16	8	6	0,66
20.	Jakovci	3,93	1,44	36,64	-	4	1,02
21.	Kapetanovo Polje	13,23	8,53	64,47	35	49	3,7
22.	Koturčić	4,99	3,74	74,95	11	4	0,80
23.	Kraguj	22,35	17,84	79,82	77	111	4,97
24.	Kričke	6,20	4,75	76,61	19	21	3,39
25.	Kusonje	76,98	55,84	72,54	308	230	2,99
26.	"Lipovac"	4,05	4,05	100,00	-	0	-
27.	Mali Banovac	4,62	3,21	69,48	13	11	2,38
28.	Mali Budići	3,52	0,32	9,09	2	3	0,85
29.	Novi Majur	14,11	8,92	63,22	104	140	9,92
30.	Omanovac	30,05	23,20	77,20	147	143	4,76
31.	Ožegovci	26,79	20,37	76,03	34	33	1,23
32.	Ploštine	21,09	15,43	73,16	108	163	7,73
33.	Popovci	6,12	4,80	78,43	10	2	0,33
34.	Prgomelje	4,55	2,95	64,84	1	0	-
35.	Rogulje	8,08	6,99	86,51	3	2	0,25
36.	Sred. Grahovljani	4,82	2,42	50,21	-	4	0,83
37.	Stari Majur	8,30	5,17	62,29	24	17	2,05
38.	Španovica	20,29	12,34	60,82	23	7	0,35
39.	Tisovac	4,53	3,34	73,73	4	4	0,88
40.	Toranj	35,54	22,12	62,24	75	39	1,10
41.	Veliki Banovac	15,28	12,80	83,77	171	205	13,42
42.	Veliki Budići	3,67	2,39	65,12	4	1	0,27
<b>UKUPNO</b>		<b>1.258,32</b>	<b>851,12</b>	<b>67,64</b>	<b>8.460</b>	<b>7.900</b>	<b>6,28</b>

izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Pakraca

### 3. Gospodarske djelatnosti

#### 3.1. SOCIJALNO - GOSPODARSKA STRUKTURA

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14 i 123/17), Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti.

Slijedom novog modela izračuna indeksa razvijenosti, donesena je Uredba o indeksu razvijenosti (NN 131/17) koja utvrđuje pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, njihov izračun i izvore podataka te način izračuna indeksa razvijenosti i Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/17) kojom se jedinice lokalne samouprave razvrstane u skupine u skladu s pokazateljima ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja.

Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za njegov izračun koji su korišteni u postupku ocjenjivanja i razvrstavanje prema stupnju razvijenosti za Grad Pakrac su:

Tablica 9. - VRIJEDNOSTI INDEKSA RAZVIJENOSTI I POKAZATELJA ZA IZRAČUN INDEKSA RAZVIJENOSTI GRADA PAKRACA PREMA NOVOM MODELU IZRAČUNA (RAZDOBLJE 2014.-2016.)

	prosječni dohodak po stanovniku	prosječni izvorni prihodi po stanovniku	prosječna stopa nezaposlenos ti	opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	indeks starenja (2011.)	stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)
vrijednosti osnovnih pokazatelja	27.198,11	1.550,87	0,1936	81,00	130,9	0,1408
vrijednosti standardiziranih pokazatelja	104,43	95,79	98,43	90,11	100,54	102,27
RAZVOJNA SKUPINA	<b>IV.</b>					
INDEKS RAZVIJENOSTI	<b>98,4%</b>					

izvor podataka: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti 2018.

Sukladno navedenoj Odluci, Grad Pakrac razvrstan je u **IV. skupinu jedinica lokalne samouprave** koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave Republike Hrvatske.

Požeško - slavonska županija je sindeksom razvijenosti od 93,95% razvrstana u II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica.

#### 3.2. ZAPOSLENOST

Broj zaposlenih u pravnim osobama u Gradu Pakracu 31. ožujka 2017. iznosio je 1.428 osoba. U usporedbi sa stanjem 31. ožujka 2013., ukupni broj zaposlenih povećan je za 16 osoba (za 1,13%), a u usporedbi sa stanjem prethodne 2016. godine, broj zaposlenih smanjen je za 32 osobe (za 2,19%).

Prema djelatnostima, najveći udio zaposlenih je u prerađivačkoj industriji (30,3% zaposlenih), pri čemu je u toj grani odožujka 2013. broj zaposlenih povećan za 63 osobe, odnosno za 17,0% što ukazuje na rezultate ulaganja Grada Pakraca u razvoj gospodarstva.

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

Osim u prerađivačkoj industriji, u usporedbi sa stanjem protekle godine, broj zaposlenih je u 2017. godini porastao u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, te u vodoopskrbi (za po 13 osoba), u obrazovanju (za 10 osoba), te u trgovini (za 9 osoba).

U istom razdoblju najviše je smanjen broj zaposlenih u građevinarstvu (za 60 osoba) i javnoj upravi (za 20 osoba).

Tablica 10. - ZAPOSLENI U PRAVNIM OSOBAMA U GRADU PAKRACU (prema NKD-u 2007)

djelatnost		stanje 31.03.2013.	stanje 31.03.2014.	stanje 31.03.2015.	stanje 31.03.2016.	stanje 31.03.2017.	indeks 2017./2013.	postotak 31.03.2017.
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	39	40	37	34	33	0,85	2,3%
B	Rudarstvo i vađenje	6	6	6	4	-	-	-
C	Prerađivačka industrija	369	336	359	423	432	1,17	30,3%
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	7	7	10	10	10	1,43	0,7%
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša	58	61	61	67	71	1,22	5,0%
F	Građevinarstvo	65	23	17	39	5	0,08	0,3%
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	93	105	109	120	102	1,10	7,2%
H	Prijevoz i skladištenje	32	39	31	27	32	1,00	2,2%
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	-	-	-	-	2	-	0,1%
J	Informacije i komunikacije	6	5	3	4	3	1,78	0,2%
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	17	23	19	19	17	1,00	1,2%
L	Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	38	37	42	51	41	1,08	2,9%
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	5	5	2	4	6	1,2	0,4%
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	93	90	79	71	73	0,78	5,1%
P	Obrazovanje	238	234	245	242	248	1,04	17,4%
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	327	334	321	327	340	1,04	23,8%
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	8	10	8	6	8	1,00	0,6%
S	Ostale uslužne djelatnosti	11	11	15	12	5	0,45	0,3%
<b>GRAD PAKRAC UKUPNO</b>		<b>1.412</b>	<b>1.366</b>	<b>1.364</b>	<b>1.460</b>	<b>1.428</b>	<b>1,01</b>	<b>100,0%</b>

izvor podataka: Zaposlenost i plaće po gradovima/općinama - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

Tablica 11. - REGISTRIRANE NEZAPOSLENE OSOBE SA PREBIVALIŠTEM U

	ukupno	muškarci	žene	bez škole i nezavršena osnovna škola	osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3g. i škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja trajanja 4 i više godina	gimnazija	viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij	fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	indeks
XII/2013.	822	468	354	110	143	338	178	14	24	15	1,02
XII/2014.	718	380	338	98	143	273	148	13	25	18	0,87
XII/2015.	624	348	276	93	128	236	112	12	28	15	0,87
XII/2016.	516	281	235	76	115	196	91	9	19	10	0,83
XII/2017.	447	232	215	58	102	152	104	4	15	12	0,87

izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Regionalni ured Požega- Mjesečni statistički bilteni XII/2013-XII/2017

Krajem prosinca 2017. godine u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Regionalnom uredu Požega registrirano je 447 nezaposlenih osoba sa prebivalištem u Pakracu. U usporedbi sa krajem prosinca 2013. godine broj nezaposlenih je manji za 45,6% ili 375 osoba. Od ukupnog broja nezaposlenih 48% su žene.

U obrazovnoj strukturi nezaposlenih krajem prosinca 2017. najbrojnije su bile osobe sa završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazijom (152 ili 34,0%), a slijede osobe sa završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju do 3 godine i školom za KV i VKV radnike (104 ili 23,3%), osobe sa završenom osnovnom školom (102 ili 22,8%), osobe bez škole i s nezavršenom osnovnom školom (58 ili 13,0%), osobe s prvim stupnjem fakulteta, višom školom i stručnim studijem (15 ili 3,3%), osobe sa završenim fakultetom i akademijom (12 ili 2,7%), te osobe s gimnazijom (4 ili 0,9%).

### 3.3. ZONE GOSPODARSKE NAMJENE

#### POSTOJEĆE PODUZETNIČKE ZONE

U Pakracu od 1999. godine djeluje poduzetnička zona "Zona male privrede Pakrac". Zona se nalazi na sjevernom dijelu grada i površine je 5,4 ha te je podijeljena na 9 parcela. Izgrađena je cjelokupna komunalna infrastruktura rekonstruirana pristupna cesta, kao i interne prometnice u zoni. Sve parcele u zoni su prodane te su na njima započeti poduzetnički projekti, te je u planu širenje zone.

U cilju ispitivanja zainteresiranosti poduzetnika Grad Pakrac je u svibnju 2018. godine uputio javni poziv za iskaz interesa za kupnju zemljišta u Zoni male privrede Pakrac. Površina slobodnog zemljišta u Zoni od oko 1,85 ha u vlasništvu Grada Pakraca. U Poslovnoj zoni planira se gradnja prometne i komunalne infrastruktura, te mogućnost formiranja parcela po potrebi poduzetnika.

Osim Zone male privrede na području grada Pakraca aktivna je i zona "Pakrac 5" smještena na južnom ulazu u Pakrac. Planirana površina poduzetničke zone je ukupno 17,6 ha no veliki dio zemljišta nalazi se u privatnom vlasništvu. U zoni trenutno djeluju:

- Ceste d.d. Slavonski Brod - Nadcestarija Pakrac,
- DETAS d.o.o. Pakrac - novi proizvodni pogon LED rasvjete i signalizacije.

Za stavljanje u funkciju zone potrebno je izraditi urbanistički plan uređenja (UPU "Pakrac 5"), te izgraditi prometnu i komunalnu infrastrukturu u zoni, odnosno rekonstruirati infrastrukturu uz pristupne ceste.

#### PODUZETNIČKE POTPORNE INSTITUCIJE

U zoni male privrede Pakrac djeluje Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. sa dva poduzetnička inkubatora. Poduzetnički centar je osnovao Grad Pakrac u sklopu lokalnog programa poticanja poduzetništva. Cilj Centra je da potiče poduzetništvo i gospodarski razvoj, te da poduzetnicima pruži sve informacije potrebne za početak i razvoj poslovanja.

Poduzetnički inkubator Pakrac otvoren je 2009. godine unutar Zone male privrede Pakrac. Osim poslovnih usluga, Inkubator omogućava poduzetnicima subvencionirani zakup i korištenje proizvodnog i uredskog poslovnog prostora kroz. Pored poslovnog prostora, poduzetnicima su na raspolaganju informatička učionica i konferencijska dvorana.

U Poduzetničkom inkubatoru Pakrac - prve generacije djeluju 4 poduzetnika. Kao nastavak aktivnosti jačanja gospodarstva i regionalne konkurentnosti kroz ulaganje u poslovnu infrastrukturu 2013. godine otvoren je Poduzetnički inkubator Pakrac - druge generacije u kojemu djeluju 3 poduzetnika.

#### PLANIRANI RAZVOJ PODUZETNIČKIH ZONA

Na području Grada Pakraca, uz poljoprivredu i turizam, jedan od glavnih generatora gospodarskog razvoja predstavlja prerađivačka industrija (prerada drva i proizvoda od drva i pluta, proizvodnja električne opreme, metalna industrija, proizvodnja igrara i igračaka i drugo).

Glavni razvojni prioriteti Grada Pakraca usmjereni su stoga na poticanje gospodarskog razvoja. Jedna od osnovnih mjera za razvoj gospodarstva je stvaranje prostornih preduvjeta za obavljanje poduzetničkih aktivnosti, što je na području Grada Pakraca i ostvareno planiranjem uređenja osam izdvojenih građevinskih područja gospodarskih zona.

Tablica 12. - IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA GOSPODARSKE NAMJENE PLANIRANA PPUG-om

redni broj	naziv zone	ukupna površina (ha)	od toga izgrađeno	
			površina (ha)	%
1.	"Pakrac 5"	17,59	-	-
2.	"Kusonje"	24,69	-	-
3.	"Badljevina"	13,84	-	-
4.	"Donja Obrijež"	12,58	-	-
5.	"Gornja Obrijež"	5,29	1,00	18,90
6.	"Ploštine"	3,72	-	-
7.	"Prekopakra"	0,83	0,34	40,96
8.	"Španovica"	3,60	2,30	63,89
UKUPNO		82,14	3,64	4,43

izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Pakraca

Organiziranjem poduzetničkih zona kao zemljišta opremljenog komunalnom infrastrukturom Grad Pakrac namjerava na dugoročan način poduzetnicima riješiti problem poslovnog prostora, stvoriti uvjete za nesmetan rad, korištenje zajedničke i prilagođene infrastrukture, te povezivanje s drugim poduzetnicima smještenim na istom prostoru.

### 3.4. POLJOPRIVREDA

Značajni udio površine Grada Pakraca (14.130 ha, odnosno oko 39,41% ukupne površine) otpada na poljoprivredno zemljište, od čega se 58,3%, odnosno 8.240 ha odnosi na vrijedno obradivo tlo (P2), 34,1% (4.816 ha) na ostala obradiva tla (P3), a samo 7,6% (1.074,08 ha) na ostale poljoprivredne površine (P4).

Prema podacima iz ARKOD baze podataka koje vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području Grada Pakraca registrirano je 407 poljoprivrednih gospodarstava.

Tablica 13. - BROJ ČLANOVA NA OBITELJSKIM POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA

naselje	ukupni broj OPG-a	ukupni broj članova OPG-a
Badljevina	55	44
Batinjani	5	3
Bjelajci	1	1
Branešci	5	4
Brusnik	4	1
Bučje	1	0
Cikote	1	2
Dereza	1	0
Donja Obrijež	48	34
Dragović	11	9
Gornja Obrijež	9	4
Gornja Šumetlica	5	1
Kapetanovo Polje	5	4
Kraguj	18	14
Kričke	1	1
Kusonje	14	6
Mali Banovac	1	1
Mali Budići	2	0
Novi Majur	8	6
Omanovac	11	12
Ožegovci	2	2
Pakrac	73	28
Ploštine	23	11
Prekopakra	73	53
Prgomelje	2	1
Rogulje	1	0
Stari Majur	1	0
Španovica	1	1
Toranj	6	7
Veliki Banovac	18	12
Veliki Budići	1	0
<b>GRAD PAKRAC UKUPNO</b>	<b>407</b>	<b>262</b>

izvor podataka: Broj članova na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima na dan 31.12.2017., APPRRR - Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju



**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

Tablica 14. - UPORABA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA PO NASELJIMA

naselje	površina ARKOD parcela (ha)							
	oranica	livada	pašnjak	vinogradi	voćne vrste	rasadnik	ostalo zemljište	ukupno
Badljeвина	823,23	40,37	12,47	6,25	12,05	0,50	1,34	896,73
Batinjani	172,33	12,69	14,51	0,24	5,59	-	-	205,36
Bjelajci	3,20	-	3,59	-	-	-	-	6,79
Branešci	8,92	0,75	0,25	-	1,96	-	-	11,87
Brusnik	3,80	20,30	2,64	-	9,42	-	-	36,16
Bučje	0,07	3,70	1,98	-	-	-	-	5,75
Cikote	-	-	94,94	-	1,15	-	-	96,08
Dereza	171,61	6,04	-	-	0,59	-	-	178,57
Donja Obrijež	447,08	55,64	20,35	9,03	16,12	-	-	548,46
Donja Šumetlica	-	0,29	0,54	-	0,64	-	-	1,46
Donji Grahovljani	8,53	1,03	-	-	-	-	-	9,56
Dragović	18,63	12,35	2,14	-	5,15	-	-	38,27
Glavica	-	0,10	-	-	-	-	-	0,10
Gornja Obrijež	83,26	9,42	0,79	-	11,10	-	0,97	105,54
Gornja Šumetlica	0,42	6,68	0,42	-	3,66	-	-	11,18
Gornji Grahovljani	8,33	5,00	9,67	-	0,38	-	-	23,39
Jakovci	-	2,14	-	-	-	-	-	2,14
Kapetanovo Polje	105,96	45,38	5,07	0,52	4,77	-	-	161,71
Kraguj	18,70	28,50	4,65	-	11,10	-	0,12	63,07
Kričke	0,23	-	-	-	-	-	-	0,23
Kusonje	25,26	26,49	2,51	-	29,79	-	-	84,06
Mali Banovac	10,10	0,33	-	-	0,07	-	-	10,50
Mali Budići	0,12	-	8,85	-	0,54	-	-	9,51
Novi Majur	26,27	6,39	2,26	0,08	1,26	-	-	36,27
Omanovac	115,61	9,15	1,93	-	2,31	-	-	129,00
Pakrac	243,68	11,41	2,09	3,53	13,76	-	0,38	274,85
Ploštine	70,03	14,92	5,51	0,09	4,50	-	-	95,05
Popovci	-	3,26	-	-	-	-	-	3,26
Prekopakra	121,23	13,54	2,38	0,07	23,79	0,23	-	161,24
Prgomelje	-	0,81	1,93	-	0,88	-	-	3,61
Rogulje	4,17	6,67	56,70	-	2,58	-	-	70,11
Stari Majur	12,79	0,63	0,13	-	0,33	-	-	13,89
Španovica	0,92	1,51	1,00	-	0,86	-	1,10	5,40
Tisovac	-	-	3,67	-	-	-	-	3,67
Toranj	247,94	4,01	1,33	-	3,16	-	-	256,44
Veliki Banovac	95,23	8,94	0,90	-	10,00	-	-	115,26
Veliki Budići	-	1,15	1,66	-	-	-	-	2,81
<b>GRAD PAKRAC UKUPNO</b>	<b>2.847,65</b>	<b>359,59</b>	<b>266,86</b>	<b>19,81</b>	<b>177,51</b>	<b>0,73</b>	<b>3,91</b>	<b>3.677,35</b>

izvor podataka: Prikaz podataka iz ARKOD baze podatakana dan 31.12.2017., APPRRR - Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

### 3.5. ŠUMARSTVO

Šumske površine na području Grada Pakraca zauzimaju 20.350,25 ha, odnosno oko 56,76% površine. Šume su pretežito (20.221,00 ha, odnosno 99,4%) gospodarske namjene. Najzastupljenija šumska sastojina je bukva, slijede hrast kitnjak, grab cer, smreka i jela.

Iz redovnog gospodarenja izuzete su:

- zaštitna šuma GJ "Sjeverni Psunj - Javorovica" - dio
- šuma s posebnom namjenom za odmor i rekreaciju GJ "Sjeverni Psunj - Javorovica" - dio

Najveći dio šuma je u državnom vlasništvu kojim upravljaju Hrvatske šume d.o.o.:

**UPRAVA ŠUMA PODRUŽNICA BJELOVAR**

- Šumarija Pakrac (GJ Pakračka Gora - Zapadni Papuk, GJ Sjeverni Psunj - Javorovica)
- Šumarija Daruvar (GJ Daruvarske Prigorske Šume)
- Šumarija Lipik (GJ Miletina Rijeka, GJ Rogoljica)
- Šumarija Sirač (GJ Javornik)

**UPRAVA ŠUMA PODRUŽNICA POŽEGA**

- Šumarija Kamenska (GJ Zapadni Papuk Kamenski)
- Šumarija Požega (GJ Istočni Psunj)

**UPRAVA ŠUMA PODRUŽNICA NOVA GRADIŠKA**

- Šumarija Okučani (GJ Zapadni Psunj)

### 3.6. UGOSTITELJSTVO I TURIZAM

Prema Pravilniku o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (NN 122/09, 09/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13, 153/13, 126/15, 15/16, 54/16, 113/16, 26/17, 61/17, 72/17 i 78/17) Grad Pakrac je kao jedinica lokalne samouprave razvrstan u D razred, dok je naselje Pakrac uvršteno u C razred.

Tablica 15. - DOLASCI I NOĆENJA TURISTA ZA GRAD PAKRAC (NKPJS 2012.)

godina	dolasci			noćenja		
	ukupno	domaćih turista	stranih turista	ukupno	domaćih turista	stranih turista
2016.	1.875	1.260	615	3.700	2.571	1.129
2017.	1.810	983	827	4.107	2.424	1.683

izvor podataka: Turizam, Dolasci i noćenja turista- statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

napomena: Statistička izvješća Državnog zavoda za statistiku ne bilježe podatke o dolascima i noćenjima turista za Grad Pakrac za 2013., 2014. i 2015. godinu

Prema Popisu kategoriziranih turističkih objekata koje vodi Ministarstvo turizma kategoriziranje samo hotel "PAKRAC" u Pakracu, Bana J. Jelačića 1 koji ima 10 soba, te kapacitet 19 kreveta (kategorija 3\*).<sup>6</sup>

Planinarski dom Omanovac smješten je na istoimenom brdu iznad Pakraca, na 655 m nadmorske visine. Dom nije kategoriziran i ima kapacitet 55 ležaja.

PPUG-om Pakraca je za razvoj turizma (rekreativnog, ribolovnogisl.), formirano izdvojeno građevinsko područje turističko - športsko - rekreacijske namjene "Matkovac", površine 17,65 ha.

<sup>6</sup> izvor: MINISTARSTVO TURIZMA - Popis kategoriziranih turističkih objekata u RH (<http://www.mint.hr>)

## 4. Opremljenost prostora infrastrukturom

### 4.1. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

#### PREDŠKOLSKE USTANOVE

Dječji vrtić "Maslačak" Pakrac djeluje kao javna ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje, od jedne godine života do polaska u osnovnu školu. Osnivač Dječjeg vrtića "Maslačak" je Grad Pakrac.

Dječji vrtić Maslačak Pakrac sastoji se od:

- Dječji vrtić Maslačak, Pakrac - matični vrtić s jaslicama
- Područni vrtić Prekopakra
- Područni vrtić Badljevina (u prostoru Područne OŠ)
- Područni vrtić Donja Obrijež (u prostoru Područne OŠ)
- Područni vrtić Kalvarija Pakrac

Tablica 16. - DJEČJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA

pedagoška godina	broj ustanova	djeca				zaposleni	
		ukupno	do 3 godine	3 - 5 godina	5 i više	ukupno	odgojitelji i učitelji
2013./2014.	5	227	54	59	114	37	23
2014./2015.	5	214	34	80	100	37	23
2015./2016.	5	226	29	89	108	36	22
2016./2017.	5	197	18	68	111	38	24
2017./2018.	5	195	28	60	107	38	23

izvor podataka: Osnovne škole i dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

#### OSNOVNE ŠKOLE

Osnivač Osnovne škole Braće Radića Pakrac je Požeško - slavonska županija. Školu je školske godine 2016./2017. pohađalo 653 učenika u 39 razrednih odjela (23 u razrednoj i 16 u predmetnoj nastavi).

Nastava se provodi u jednoj smjeni u matičnoj školi u Pakracu i u tri područne škole:

- Područna škola Prekopakra (dvije smjene u čistim razrednim odjelima I. do IV. razreda)
- Područna škola Badljevina (dva čista razredna odjela I. i II. razreda i jedan kombinirani odjel III. i IV. razreda)
- Područna škola Donja Obrijež (dva čista razredna odjela I. i III. razreda i jedan kombinirani odjel II. i IV. razreda)

Na početku školske godine 2017./2018. u odnosu na početak školske godine 2013./2014. upisano je 70 učenika (9,8%) manje. Školsku godinu 2016./2017. završilo je 27 učenika (26,0%) manje u odnosu na školsku godinu 2013./2014.

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

Tablica 17. - OSNOVNE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I UČITELJI

školska godina	škole	razredni odjeli	učenici			učenici koji su završili školu	učitelji
			svega	I. - IV. razred	V. - VIII. razred		
2013./2014.	5	38	713	350	363	104	60
2014./2015.	5	39	692	343	349	90	78
2015./2016.	4	39	662	334	328	83	56
2016./2017.	4	39	651	327	324	77	56
2017./2018.	4	38	643	327	316	-	64

izvor podataka: Osnovne škole i dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

Osnovna glazbena škola Pakrac osnovana 1996. kao podružnica Pučkog učilišta Pakrac, a samostalna je od 2002. godine. Nastava se odvija za osam instrumenta s ranom glazbenom podukom u vidu glazbenog vrtića i predškolskog solfeggia.

Tablica 18. - OSNOVNA GLAZBENA ŠKOLA - UČENICI I UČITELJI

školska godina	škole	učenici				učitelji
		svega	muški	ženski	koji su završili školu	
2013./2014.	1	102	47	55	6	9
2014./2015.	1	80	34	46	13	10
2015./2016.	1	76	36	40	10	9
2016./2017.	1	82	43	39	11	10
2017./2018.	1	81	40	41	-	10

izvor podataka: Osnovne škole i dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

### SREDNJE ŠKOLE

Srednja škola Pakrac oblikuje kadrove u programima:

- opća gimnazija,
- graditeljstvo i geodezija (građevinski tehničar, rukovatelj građ. strojevima, monter suhe gradnje),
- zdravstvo i socijalna skrb (medicinska sestra/medicinski tehničar, fizioterapeutski tehničar)
- šumarstvo, prerada i obrada drva (stolar).

Na početku školske godine 2017./2018. broj upisanih učenika manji je za 103, odnosno za 19,2% u odnosu na početak školske godine 2013./2014.

Tablica 19. - SREDNJE ŠKOLE, RAZREDNI ODJELI, UČENICI I NASTAVNICI

školska godina	srednje škole				razredni odjeli	učenici	učenici koji su završili školu	nastavnici
	gimnazije	tehničke i srodne	industrijske i obrtničke	ukupno				
2013./2014.	1	1	1	3	23	536	127	86
2014./2015.	1	1	1	3	25	573	128	86
2015./2016.	1	1	1	3	24	519	124	58
2016./2017.	1	1	1	3	24	476	119	61
2017./2018.	1	1	1	3	23	433	-	58

izvor podataka: Srednje škole i učenički domovi - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

U sastavu Srednje škole Pakrac djeluje Učenički dom. Dom se nalazi na dvije lokacije:

- zgrada djevojačkog doma u ulici Matije Gupca (smještaj za 72 djevojke) i
- zgrada mješovitog doma u ulici Hrvatskih velikana (smještaj za 40 djevojaka i 44 mladića).

Tablica 20. - UČENIČKI DOM, KORISNICI I ZAPOSLENI

školska godina	učenički dom	korisnici			zaposleni				
		ukupno	muški	ženski	ukupno	odgojitelji	zdravstv. osoblje	ostalo stručno osoblje	administr. i ostalo osoblje
2013./2014.	1	156	44	112	22	7	1	2	12
2014./2015.	1	156	44	112	22	7	1	2	12
2015./2016.	1	156	44	112	22	7	1	2	12
2016./2017.	1	156	44	112	22	7	1	2	12
2017./2018.	1	150	38	112	22	7	1	2	12

izvor podataka: Srednje škole i učenički domovi - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

### VIŠE I VISOKO ŠKOLSTVO

Dislocirani izvanredni dodiplomski stručni studij fizioterapije Pakrac u trajanju od tri godine organiziran je u sastavu Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu. Teoretski dio nastave je organiziran u zgradi Srednje škole Pakrac, a praktični dio u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Lipik.

U akademskoj godini 2016./2017. na visokim učilištima u Hrvatskoj upisano je 240 studenata sa prebivalištem u Pakracu, od čega najviše na fakultetima 67,1% i na veleučilištima 23,0% studenata.

Tablica 21. - STUDENTI UPISANI NA STRUČNI, SVEUČILIŠNI I POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI

akademski godina	stručni i sveučilišni studij						poslijediplomski studij	
	ukupno	visoke škole	veleučilišta	fakulteti		umjetničke akademije	specijalistički studij	doktorski studij
				stručni studij	sveučilišni studij			
2013./2014.	211	17	51	14	127	2	-	4
2014./2015.	226	20	65	16	121	4	1	5
2015./2016.	209	19	49	20	119	2	5	5
2016./2017.	240	20	55	24	137	4	2	4

izvor podataka: Visoko obrazovanje - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

Tablica 22. - STUDENTI KOJI SU DIPLOMIRALI / ZAVRŠILI STUDIJI

godina	sveučilišni ili stručni studij							doktori znanosti
	ukupno		visoke škole	veleučilišta	fakulteti		umjetničke akademije	
	svega	redoviti			stručni studij	sveučilišni studij		
2013.	46	38	3	15	2	25	1	-
2014.	34	24	3	8	2	20	1	-
2015.	39	26	7	8	2	21	1	1
2016.	37	21	1	14	1	21	-	1
2017.	47	32	1	12	2	31	1	1

izvor podataka: Visoko obrazovanje - statistička izvješća, Državni zavod za statistiku RH

## ZDRAVSTVO

Dom zdravlja Požeško-slavonske županije - Ispostava Pakrac obavlja djelatnosti:

- služba obiteljske medicine - 2 ordinacije obiteljske medicine
- služba zdravstvene zaštite predškolske djece - 1 ordinacija
- služba zdravstvene zaštite žena - 1 ordinacija
- mobilni palijativni tim
- služba patronaže
- služba kućne njege
- služba sanitetskog prijevoza
- služba dentalne medicine - dentalni laboratorij

Zavod za hitnu medicinu Požeško - slavonske županije od 01.01.2018. ugovorio je u Pakracu 5 timova T1 koji čine 1 doktor medicine + 1 medicinska sestra/tehničar + 1 vozač + 1 vozilo.

## KULTURA

Muzej grada Pakraca smješten je u objektu Malog dvora, dijelu zaštićene cjeline vlastelinskog kompleksa Janković iz 18. stoljeća. Muzejska građa: etnografska zbirka, kulturno-povijesna zbirka, zbirka fotografija, školska zbirka i zbirka razglednica zaštićena je kao pokretno kulturno dobro (broj registra Z-5056).

Muzej vojne i ratne povijesti u Pakracu obuhvaća povijesna razdoblja od templara, turskih osvajanja, Trenkovich pandura, prvi i drugi svjetski rat, a posebno mjesto zauzimaju izložci iz Domovinskog rata.

Gradska knjižnica Pakrac se 2000. godine temeljem rješenja Ministarstva kulture izdvaja iz Pučkog učilišta i postaje samostalna kulturna ustanova. Knjižnica u prostoru od 385 m<sup>2</sup> ima odjel za odrasle, dječji odjel te čitaonicu s računalima za pristup internetu.

Kino Hrvatski dom organizirano je u multifunkcionalnoj dvorani Hrvatskog doma kapaciteta 290 sjedećih mjesta i djeluje u sklopu Kulturno prosvjetnog društva "Sloga" iz Pakraca.

## ŠPORT I REKREACIJA

Gradska sportska dvorana sastoji se od velike dvorane kapaciteta 800 sjedećih mjesta, male dvorane, wellness centra i poslovnih prostora. Gradsku sportsku dvoranu koriste osnovna i srednja škola Pakrac, te sportski klubovi i rekreativci. U dvoranise, osim nastave tjelesnog odgoja, treninga i sportskih natjecanja održavaju i razne kulturne i gospodarske manifestacije (izložbe, sajmovi, koncerti, priredbe).

Na području Grada Pakraca aktivno djeluje dvadesetak sportskih klubova i udruga:

- u Pakracu: NK Hajduk, RK Lipa, NK Obrijež, KK Slavonski Banovac, KK Sloga, KK Pakrac, ŠKK Papuk, SK Kuna, BK Titans, ŠK "Pakrac-Lipik", ŠRD Pakrac, PD Psunj, ŠKUGL Pakrac, ŠRD Papuk;
- u Badljevinu: NK Badjevina;
- u Prekopakri: NK Slavonija, MK Pakrac Lipik.

## 4.2. PROMET I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

### CESTOVNI PROMET<sup>7</sup>

U razdoblju od 2013. do 2017. godine razvrstavanje javnih cesta temeljeno je na: Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 66/13 i 13/14), Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 94/14), Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 66/15), Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 96/16), Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/17, 17/18 i 69/18) i Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/18) kojim su javne ceste razvrstane u četiri skupine, i to: autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste.

Na području Grada Pakraca nema postojećih niti planiranih autocesta.

Tablica 23. - POPIS RAZVRSTANIH CESTA NA PODRUČJU GRADA PAKRACA

broj ceste	opis ceste	ukupno (km)	od toga neasfaltirano (km)
<b>DRŽAVNE CESTE</b>			
DC 5	GP Terezino Polje (granica R. Mađarske) - Virovitica - V. Zdenci - Daruvar - Okučani - GP S. Gradiška (granica Bosne i Hercegovine)	14,00	-
DC 38	Pakrac (DC 5) - Požega - Pleternica - Đakovo (DC 7)	23,40	-
UKUPNO DRŽAVNE CESTE		37,40	-
<b>ŽUPANIJSKE CESTE</b>			
ŽC 3169	DC 26 - Trojeglava - Badljevina (DC 5)	1,60	-
ŽC 3272	ŽC 3172 - Badljevina - DC 5	2,00	-
ŽC 3291	ŽC 3170 - Pakrani - Sirač - Dereza - DC 5	8,00	3,00
ŽC 4097	Donja Obrijež (LC 41001) - Gornja Obrijež - DC 5	6,20	-
ŽC 4098	Prekopakra (LC 41012) - Pakarac (DC 5)	0,60	-
ŽC 4099	Pakrac (DC 38) - Šeovica	2,10	-
UKUPNO ŽUPANIJSKE CESTE		20,50	3,00
<b>LOKALNE CESTE</b>			
LC 37151	Gornji Sređani (ŽC 3169) - DC 5	2,20	-
LC 37157	Miljanovac (ŽC 3173) - Badljevina (DC 26)	2,20	1,30
LC 41001	LC 41004 - Kapetanovo Polje - Donja Obrijež (ŽC 4097)	5,30	-
LC 41002	Badljevina (DC 5) - Dereza (LC 37155)	3,20	-
LC 41004	Gaj (ŽC 4236) - Toranj - LC 41005	6,00	-
LC 41005	Gornja Obrijež (ŽC 4097) - Batinjani - Kukunjevac (ŽC 4236)	4,70	3,45

<sup>7</sup> izvor podataka:

- HRVATSKE CESTE d.o.o., Sektor za razvoj i strateško planiranje, Odjel za razvoj i planiranje (dopis klasa: 350-02/2018-1/263, urbroj: 345-211-516-2018-2/DB od 29. listopada 2018. godine)
- ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE (dopis klasa: 340-09/18-99/72, urbroj: 2177/0-1-01/SA-18-2 od 24. listopada 2018. godine)

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

broj ceste	opis ceste	ukupno (km)	od toga neasfaltirano (km)
LC 41010	Omanovac - DC 5	0,70	-
LC 41011	Kapetanovo Polje (LC 41001) - Ploštine - Donja Obrijež (ŽC 4097)	2,90	-
LC 41012	DC 5 - Stari Majur - Novi Majur - Prekopakra (ŽC 4098)	6,40	1,70
LC 41013	Batinjani (LC 41005) - Prekopakra (ŽC 4098)	5,10	-
LC 41014	Klisa - DC 5	1,50	-
LC 41015	ŽC 4099 - Japaga	0,40	-
LC 41016	ŽC 4099 - Kraguj	2,90	-
LC 41017	Španovica (DC 38) - G. Šumetlica	4,60	-
UKUPNO LOKALNE CESTE		48,10	6,45
SVEUKUPNO RAZVRSTANE CESTE		106,00	9,45

#### ŽELJEZNIČKI PROMET <sup>8</sup>

Područjem Grada Pakraca prolazi dio željezničke pruge od značaja za lokalni promet L204 Banova Jaruga - Daruvar - Pčelić rasputnica. Pruga se u Banovoj Jarugi spaja s prugom M103 (Dugo Selo - Novska), a u Pčeliću s prugom R202 (Varaždin - Koprivnica - Virovitica - Osijek - Dalj).

Radi obnove pruge od travnja 2014. do veljače 2018. bio je privremeno zatvoren putnički prijevoz na relaciji Virovitica - Daruvar - Pakrac - Banova Jaruga, te se prijevoz putnika se obavljao autobusima.

Dužina željezničke pruge L204 a području Grada Pakraca je 12,133 km, što predstavlja 12,7% od ukupne dužine navedene pruge (95,752 km). Gustoća željezničkih pruga na području Pakraca je 0,04 km/km<sup>2</sup>.

#### BICIKLISTIČKI PROMET <sup>9</sup>

Postojeća biciklistička ruta na području Grada Pakraca je "Staza lipicanca i kune", ukupne duljine oko 30 km, koja Pakrac i Lipik povezuje s jezerima Pjeskara, Raminac i Pakurnovac te ostalim atraktivnim lokalitetima. Ruta dijelom prolazi asfaltiranim prometnicama, a dijelom poljskim putovima i uz vodotoke.

Biciklistička kružna ruta "Kuna" u sklopu bike parka "Psunj" pokraj planinarskog doma Omanovac namijenjena je brdskim biciklistima. U sklopu ove rute uređena je i posebna downhill staza s većim brojem skakaonica, brvna i drugih oblika adrenalinskih zahvata.

Operativnim planom razvoja cikloturizma Požeško-slavonske županije planirane su biciklističke rute:

- državna vezna ruta "Slavonija" koja od granice Bjelovarsko-bilogorske županije preko Lipika, Pakraca, Velike, Kutjeva i Čaglina vodi prema jezeru Borovik u Osječko-baranjskoj županiji
- državna vezna ruta Daruvar - Pakrac - Lipik - Novska s odvojkom prema Kutini

<sup>8</sup> izvori podataka:

- HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o., Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova i investicijsko planiranje (dopis broj i znak: 10414/18, 1.3.1. SB od 19. listopada 2018. godine)
- Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga (NN 03/14 i 72/17)

<sup>9</sup> izvor podataka:

- Operativni plan razvoja cikloturizma Požeško-slavonske županije, Institut za turizam, Zagreb, listopad 2017.
- Pravilnik o funkcionalnim kategorijama za određivanje mreže biciklističkih ruta (NN 91/13 i 114/17)



### ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE<sup>10</sup>

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN 131/12 i 92/15) na području Grada Pakraca nalazi se ukupno 10 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.

Tablica 24. - BAZNE POSTAJE ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA NA PODRUČJU PAKRACA

stanje na dan	31.12. 2013.	31.12. 2014.	31.12. 2015.	31.12. 2016.	31.12. 2017.
broj baznih postaja	7	7	8	9	9
broj lokacija *	7	7	8	9	9
broj antenskih stupova u vlasništvu operatora **	5	5	5	5	5
broj antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatora	1	1	1	1	1
broj antenskih prihvata na postojećim objektima	1	1	2	3	3
broj antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0	0	0	0	1

izvor podataka: HAKOM - Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

napomene:

\* Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu

\*\* Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mrežapokretnih komunikacija (VIPnet, Tele2 i HT)

### PROIZVODNJA I CIJEVNI TRANSPORT UGLJIKOVODIKA <sup>11</sup>

Na području Grada Pakraca Plinacro d.o.o. je upravlja sljedećim magistralnim plinovodima:

Tablica 25. - CIJEVNI TRANSPORT PLINA NA PODRUČJU GRADA PAKRACA

naziv plinovoda	promjer (mm)	tlak (bar)	ukupna duljina (m)	duljina na području Grada Pakraca (m)
- magistralni plinovod Pakrac - Daruvar	150	50	7.256	<b>7.256</b>
- magistralni plinovod MRS Badljeva - MRS Sirač	150	50	5.000	<b>2.062</b>
- magistralni plinovod Dobrovac - Omanovac	150	50	11.261	<b>6.130</b>
- magistralni plinovod Lipik - Pakrac	150	50	9.529	<b>4.869</b>

izvor podataka: PLINACRO d.o.o.

Sastavni dio plinskog transportnog sustava na području Grada Pakraca su i mjerno redukcijske stanice MRS Badljeva, MRS Pakrac I i MRS Pakrac II te blokadna stanica BIS Badljeva.

Na predmetnom području trenutno je u izgradnji novi visokotlačni magistralni plinovod Omanovac - Daruvar DN 150/50. Završetak radova planira se u prosincu 2018. godine.

<sup>10</sup> izvor: HAKOM - HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI (dopis klasa: 350-01/18-02/19, urbroj: 376-03-18-2 od 19. listopada 2018. godine)

<sup>11</sup> izvor: PLINACRO d.o.o. (dopis klasa: PL-18/3524, urbroj: T/IP-18-2 od 29. listopada 2018. godine)

## PLINOOPSKRBA<sup>12</sup>

Djelatnost distribucije plina na području Grada Pakraca i Grada Lipika vrši tvrtka PAKRAC - PLIN d.o.o.

Na plinovod su spojene sve višestambene zgrade s ukupno 808 domaćinstava, od čega su 43 zgrade u Pakracu, a 19 u Lipiku (ukupno 62 zgrade).

Na plinovod je priključeno 4,221 priključaka, od čega je 352 poslovnih, a 3.869 domaćinstava.

Prosječna potrošnja plina po domaćinstvu je 10.286 kWh.

U razdoblju od 01. siječnja 2013. do 31. prosinca 2016. Pakrac Plin d.o.o. je na svom distribucijskom području izvršio rekonstrukciju postojećih plinovoda. Postojeći stari plinovod i plinski priključci zamijenjeni su plinovodom od polietilenskih cijevi. Prilikom rekonstrukcije plinovoda nije došlo do promjene trase plinovoda.

Tablica 26. - ULICE U KOJIMA JE U RAZDOBLJU 2013. - 2016. IZVRŠENA REKONSTRUKCIJA PLINOVODA

dionica plinovoda	dužina plinovoda (u m)	udio prema vrsti plinovoda	udio zgrada spojenih na plinovod
- Vatroslava Lisinskog, Pakrac	210	100% PEHD	11/11
- Augusta Cesarca, Pakrac	270	100% PEHD	13/13
- Braće Radića, Pakrac	152	100% PEHD	35/35
- Grigora Viteza, Pakrac	1.225	100% PEHD	43/43
- J.J.Strossmayera (od k.b.2 do k.b.20), Pakrac	125	100% PEHD	9/9
- Prolaz Baruna Trenka, Pakrac	700	100% PEHD	32/32

izvor podataka: PAKRAC - PLIN d.o.o.

Duljina plinovoda u gradu Pakracu je 44,801 km, od čega je prema materijalu:

- duljina plinovoda od PEHD-e cijevi 6,700 km ili 15%
- duljina plinovoda od čelične cijevi 38,101 km ili 85%

Ukupna duljina plinovoda na distribucijskom području tvrtke PAKRAC - PLIN d.o.o. je 219 km i to:

- duljina dijela čeličnog plinovoda 150 km ili 68,5%
- duljine dijela polietilenskog plinovoda 69 km ili 31,5%

Godišnji transport plina u 2017. godini je bio 39.796.383 kWh.

---

<sup>12</sup> izvor: PAKRAC - PLIN d.o.o. (dopis broj 82/2018. od 12. studenog 2018. godine)

### PRIJENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE<sup>13</sup>

Održavanje i vođenje pogona prijenosne elektroenergetske mreže na području Grada Pakraca (vodovi i transformatorske stanice nazivnog napona 110 kV, 220 kV i 400 kV) u nadležnosti je Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Zagreb.

Na području Grada Pakraca nalaze se slijedeći objekti u funkciji prijenosa električne energije:

- **dalekovod DV 400 kV TS Žerjavinec- TS Ernestinovo**

Osnovne karakteristike dalekovoda prema podacima HOPS d.o.o. su: šifra dalekovoda OV 477, godina ulaska u pogon 1977. godine, rekonstruiran 1999. godine, presjeka faznih vodiča Al/Č 2x490/65 mm<sup>2</sup>, prijenosne moći 1.330 MVA, ukupne duljine voda 230,8 kilometara.

Duljina dalekovoda u granicama obuhvata Grada Pakraca je 30,3 kilometara.

Pregledom planske i projektne dokumentacije HOPS d.o.o. Službe za pripremu izgradnje i izgradnju, utvrđeno je da su u prostoru Grada Pakraca rezervirani koridori za izgradnju visokonaponskih postrojenja:

- **planirani DV 2x400 kV; TS Žerjavinec -TS Razbojište**
- **planirani DV 110 kV Lipik - Daruvar**

Prostor unutar koridora rezerviran je isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda. U prostoru kojeg zauzimaju koridori dalekovoda ne mogu se graditi nadzemni objekti dok su uvjeti korištenja prostora ispod dalekovoda regulirani posebnim propisima.

### DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE<sup>14</sup>

Djelatnost distribucije i opskrbe električnom energijom na području Grada Pakraca (naponske razine 35 kV i niže) obavlja HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.- ELEKTRA KRIŽ.

Sustav opskrbe električnom energijom sastoji se od trafostanice TS Pakrac (35/10 kV), koja je ujedno i glavna pojna točka, te ukupno 102 trafostanice TS 10/0,4 kV.

Duljina elektroopskrbne mreže na području Grada Pakraca je:

Tablica 27. - DULJINA ELEKTROOPSKRBNNE MREŽE NA PODRUČJU GRADA PAKRACA

35 kV	dalekovod 35 kV nadzemno	11,27 km
	dalekovod 35 kV podzemno	-
UKUPNO 35 kV		11,27 km
10 kV	dalekovod 10 kV nadzemno	113,42 km
	dalekovod 10 kV podzemno	12,47 km
UKUPNO 10 kV		125,89 km

izvor podataka: HEP - ODS d.o.o., ELEKTRA KRIŽ

Mreža niskog napona (nadzemna i podzemna) obnovljena je nakon Domovinskog rata te zadovoljava trenutne zahtjeve.

Na području Grada Pakraca priključeno je ukupno 3.765 kupaca (potrošača), od kojeg broja je prema procjeni "Elektre Križ" oko 10% pasivnih potrošača.

Ukupna potrošnja električne energije je 10.205.540 kWh, odnosno 1.026,33 kWh po stanovniku.

<sup>13</sup> izvor: HOPS - HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o., Sektor za razvoj, investicije i izgradnju (dopis broj i znak: 32-5470/18.JM. od 06. studenog 2018. godine)

<sup>14</sup> izvor: HEP - OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o., ELEKTRA KRIŽ (dopis broj i znak: 4/07 8608/18.BK od 12. studenog 2018. godine)

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

**VODOOPSKRBNI SUSTAV<sup>15</sup>**

Sukladno Zakonu o vodama, od travnja 2014. djelatnost javne vodoopskrbe na području gradova Pakraca i Lipika obavlja tvrtka VODA LIPIK d.o.o. sa sjedištem u Pakracu.

Vodoopskrbni sustav Pakrac-Lipik čine:

- vodocrpilište Gornja Šumetlica s uređajem za kondicioniranje vode za piće,
- gravitacijski transportni cjevovod dužine 10,6 km s prekidnom komorom "D. Šumetlica",
- vodosprema "Pakrac",
- transportni cjevovod "Pakrac - Lipik" dužine 3 km, te
- distribucijske precrpne stanice i distribucijska vodoopskrbna mreža pojedinih naselja.

Vodoopskrbni sustav na području Grada Pakraca obuhvaća naselja Pakrac, Prekopakra, Kusonje i Gornja Šumetlica. Ukupna duljina javne vodoopskrbne mreže je 84,5 km.

Tablica 28. - OPSKRBA PITKOM I TEHNOLOŠKOM VODOM GRADA PAKRACA

godina	naselje	potrošnja pitke vode		broj priključaka	broj stan. priključ. na javnu vodovodnu mrežu	udio potrošnje vode prema djelatnostima				
		(l/stanovniku)	(m <sup>3</sup> /mjesec)			industr.	energija	poljopr.	domaćinstva	javne instituc.
2013.	Pakrac	27.900	14.417	2.477	6.193	0,5%	0%	1,4%	78,0%	20,1%
	Prekopakra	33.200	2.083	301	753	0%	0%	0%	96%	4%
	Kusonje	20.800	83	19	48	0%	0%	0%	100%	0%
	G.Šumetlica	12.500	83	32	80	0%	0%	0%	100%	0%
2014.	Pakrac	26.900	18.333	2.495	6.238	1,4%	0%	0%	76,4%	22,2%
	Prekopakra	31.800	2.080	302	755	0%	0%	0%	96%	4%
	Kusonje	18.200	83	22	55	0%	0%	0%	100%	0%
	G.Šumetlica	12.500	83	32	80	0%	0%	0%	100%	0%
2015.	Pakrac	27.600	19.917	2.564	6.410	2,0%	0%	0%	74,0%	24,0%
	Prekopakra	31.700	2.083	303	758	0%	0%	0%	96%	4%
	Kusonje	15.400	83	26	65	0%	0%	0%	100%	0%
	G.Šumetlica	13.300	83	30	75	0%	0%	0%	100%	0%
2016.	Pakrac	26.500	14.400	2.596	6.533	2,0%	0%	0%	78,0%	20,0%
	Prekopakra	30.800	2.000	301	779	0%	0%	0%	96%	4%
	Kusonje	13.300	83	28	75	0%	0%	0%	100%	0%
	G.Šumetlica	13.700	83	30	73	0%	0%	0%	100%	0%
2017.	Pakrac	27.250	14.800	2593	6.533	0,5%	0,5%	0%	80,0%	19,0%
	Prekopakra	30.800	2.000	309	779	0%	0%	4%	92%	4%
	Kusonje	13.300	83	30	75	0%	0%	0%	100%	0%
	G.Šumetlica	13.700	83	29	73	0%	0%	0%	100%	0%

izvor: VODE LIPIK d.o.o. za komunalne djelatnosti Pakrac

<sup>15</sup> izvori podataka:

- VODE LIPIK d.o.o. za komunalne djelatnosti Pakrac (e-mail od 29. studenog 2018.), (<http://vode-lipik.hr>)
- HRVATSKE VODE, VGI ZA MALI SLIV "ILOVA- PAKRA" (dopis klasa: 350-02/18-01/0000613, urbroj: 374-3106-01-18-2 od 06. studenog 2018. godine)

Godišnje se s vodocrpilišta Gornja Šumetlica potrošačima isporučuje oko 400.000 m<sup>3</sup> vode, od čega potrošačima na području Grada Pakraca oko 250.000 m<sup>3</sup> godišnje (Pakrac 222.000 m<sup>3</sup>, Prekopakra 26.040 m<sup>3</sup>, Kusonje 996 m<sup>3</sup> i Gornja Šumetlica 996 m<sup>3</sup>).

Vodoopskrbni sustav podijeljen je u dvije visinske zone. Visokom zonom obuhvaćena je Prekopakra i viši dijelovi naselja Pakrac, ostala naselja su u niskoj zoni vezana na vodospremnik "Pakrac" i precrpne stanice "Pakrac" i "Kragujski put".

#### ODVODNJA<sup>16</sup>

Djelatnost javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Grada Pakraca i Grada Lipika obavlja tvrtka VODA LIPIK d.o.o.

Područje jedinstvenog sustava javne odvodnje obuhvaća gradska središta Pakrac i Lipik, te naselja: Prekopakra, Filipovac i Dobrovac, od čega su samo naselja Pakrac i Prekopakra na području Grada Pakraca. Sustav odvodnje je mješoviti (otpadne vode kućanstava, oborinske vode i industrijske otpadne vode se miješaju), a samo dio naselja Dobrovac odvodnjava se nepotpunim razdjelnim sustavom.

Sva otpadna voda se glavnim kolektorom desnom obalom Pakre od Pakraca dovodi do uređaja za pročišćavanje otpadne vode (UPOV) Dobrovac, kapaciteta 13.500 ES i pročišćena ispušta u recipijent (rukavac potoka Ilidža, kojim nakon cca 700 m utječe u rijeku Pakru). UPOV Dobrovac nalazi se na području Grada Lipika.

Tablica 29. - ODVODNJA I PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA GRADA PAKRACA

godina	naselje	duljina kanalizacijske mreže (km)	stanovnici priključeni na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda		**ispuštanje pročišćenih otpadnih voda prema recipijentu (m <sup>3</sup> )	ukupno ispuštanje pročišćenih otpadnih voda prema recipijentu (m <sup>3</sup> )
			broj stanovnika	udio stanovnika (%)		
2013.	Pakrac	40,6	4.750	98%	593.000	721.000
	Prekopakra	11,0	1.000	94%	128.000	
2014.	Pakrac	40,6	4.842	100%	600.000	720.000
	Prekopakra	11,0	1.066	100%	120.000	
2015.	Pakrac	40,6	4.842	100%	600.000	720.000
	Prekopakra	11,0	1.066	100%	120.000	
2016.	Pakrac	40,6	4.800	99%	713.000	843.000
	Prekopakra	11,0	1.007	94%	130.000	
2017.	Pakrac	40,6	4.815	99%	700.000	805.000
	Prekopakra	11,0	1.007	94%	105.000	

izvor: VODE LIPIK d.o.o. za komunalne djelatnosti Pakrac

napomena: \*\* sva otpadna voda se pročišćena ispušta u recipijent u Dobrovcu (preko UPOV-a Dobrovac)

Ukupna dužina kanalizacijske mreže na području Grada Pakraca je 51.600 m.

<sup>16</sup> izvori podataka:

- VODE LIPIK d.o.o. za komunalne djelatnosti Pakrac (e-mail od 29. studenog 2018.), (<http://vode-lipik.hr>)
- HRVATSKE VODE, VGI ZA MALI SLIV "ILOVA- PAKRA" (dopis klasa: 350-02/18-01/0000613, urbroj: 374-3106-01-18-2 od 06. studenog 2018. godine)

## GOSPODARENJE OTPADOM<sup>17</sup>

Komunalni otpad s područja gradova Lipika i Pakraca odlaže se od 1989. godine na:

- Odlagalište komunalnog i neopasnog otpada Crkvište, k.č.br. 546/1, k.o. Kusunje

Odlagalište Crkvište je aktivno i rasprostire se na površini od 3,5 ha. Stara (sanirana) odlagališna ploha je tlocrtne površine 1,17 ha (11.729,52 m<sup>2</sup>), dok je nova odlagališna ploha tlocrtne površine 0,90 ha (9.057,00 m<sup>2</sup>). Odlagalištem upravlja Komunalac d.o.o. Pakrac.

Početkom 2016. godine započeli su radovi na sanaciji odlagališta Crkvište koji uključuju: sanaciju starog deponiranog otpada, otvaranje nove kazete za deponiranje novih količina otpada te izgradnju reciklažnog dvorišta. Novi odlagališni prostor ima planirani kapacitet zaprimanja otpada do 2022. godine od kada bi se otpad trebao odvoziti planirani regionalni centar za gospodarenje otpadom.

Na odlagalištu Crkvište ukupno je do 2016. odloženo 55.582,35 t (85.042,34 m<sup>3</sup>) komunalnog otpada.

Tablica 30. - KOLIČINE OTPADA S PODRUČJA PAKRACA ODLOŽENOG NA ODLAGALIŠTU CRKVIŠTE

godina	ukupno odložena količina (svih vrsta) otpada (t)	odloženo biorazgrad. komunalnog otpada (t)	odloženo ostalog biorazgrad. otpada (t)	preostali kapacitet na dan 31.12.2016. (t)
2015.	1.110,50	-	-	-
2016.	1.991,25	1.283,11	-	6.555,83
2017.	2.139,06	1.379,03	-	4.416,77

izvor: HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Podaci o odlaganju i odlagalištima otpada za 2015., 2016. i 2017.g.

Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada obuhvaćeni su grad Pakrac i sva prigradska naselja), te je obuhvaćenost 100%.

U proteklom razdoblju ukupno je prikupljeno prosječno 150 kg komunalnog otpada po stanovniku.

Tablica 31. - KOLIČINE SAKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA PO STANOVNIKU ZA GRAD PAKRAC

godina	broj stanovnika obuhvaćen organiziranim skupljanjem komunalnog otpada	ukupno skupljeno (preuzeto) u godini (t)	kg/stanovniku
2013.	8.331	1.324,54	159
2014.	8.331	1.229,46	148
2015.	8.331	1.246,05	150
2016.	8.331	1.197,67	144

izvor: HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Izvješća o komunalnom otpadu

<sup>17</sup> izvori podataka:

- HAOP - HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU (dopis klasa: 612-07/18-29/23, urbroj: 427-07-9-18-2 od 15. studenog 2018. godine)
- KOMUNALAC d.o.o. (dopis urbroj: 382/2018 od 23. listopada 2018. godine)
- Plan gospodarenja otpadom Grada Lipika i Grada Pakraca za razdoblje od 2017. - 2022." ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 07/18)

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal) provodi se putem spremnika na javnim površinama - zelenih otoka i reciklažnih dvorišta.

Na području Grada Pakraca uspostavljen je sustav prikupljanja reciklabilnog otpada putem 15 zelenih otoka koji se sastoje od tri kontejnera: papir i karton, plastična ambalaža i staklo, zapremine po 1100 l te dva kontejnera za tekstil. Zeleni otoci su smješteni po naseljima:

- Pakrac 10 zelenih otoka
- Prekopakra 2 zelena otoka
- Kusonje 1 zeleni otok
- Badlješina 1 zeleni otok
- Donja Obrijež 1 zeleni otok

Tablica 32. - KOLIČINE ODVOJENIH VRSTA OTPADA IZ KOMUNALNOG OTPADA ZA GRAD PAKRAC

godina	papir (t)	plastika (t)	staklo (t)	metal (t)	glomazni otpad (t)	tekstil (t)	biootpad (t)
2013.	-	31,18	35,90	1,26	3,00	-	25,00
2014.	-	21,15	34,30	1,78	8,57	-	24,2
2015.	6,27	26,96	38,49	3,05	13,13	-	26,10
2016.	11,10	22,47	33,67	4,22	17,20	-	33,10

izvor: HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Izvješća o komunalnom otpadu

Tablica 33. - ODVOJENO SAKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA ZA GRAD PAKRAC 2017. GODINE

ukupno sakupljeni komunalni otpad u sklopu javne usluge (tona)	miješani komunalni otpad sakupljen u sklopu javne usluge (tona)	odvojeno sakupljeni komunalni otpad u sklopu javne usluge (tona)	odvojeno sakupljeni komunalni otpad putem mobilnog reciklažnog dvorišta (tona)	odvojeno sakupljeni komunalni otpad putem stacionarnog reciklažnog dvorišta (tona)	stopa odvojenog sakupljanja 2017. godine (%)
1.347,38	1.240,55	88,67	0,00	0,00	6,6%

izvor: HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Odvojeno sakupljanje komunalnog otpada u organizaciji JLS (bez složenih vrsta) s izračunom stope odvojenog sakupljanja - konačni podaciza 2017. godinu

Stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Pakraca je u laganom ali nedostatnom porastu i u 2017. godini iznosila je samo 6,6%.<sup>18</sup>

Reciklažno dvorište Grada Pakraca gradi se u sklopu sanacije odlagališta komunalnog otpada Crkvište i očekuje da će početi sa radom početkom 2019. godine.

<sup>18</sup> napomena:

Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. - 2022. (NN 03/17) propisano je da se do 01. siječnja 2020. mora osigurati ponovna uporaba i recikliranje u minimalnom udjelu od 50% ukupne mase otpada.

## 5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

### 5.1. ZAŠTITA PRIRODE<sup>19</sup>

#### PODRUČJA ZAŠTIĆENA TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE:

Prema Bazi podataka Hrvatske agencije za okoliš i prirodu na području Grada Pakracane nalazi se niti jedna prirodna vrijednost koja je zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13 i 15/18).

#### PODRUČJA ZAŠTIĆENA ODREDBAMA PPUG-a PAKRACA:

Prostornim planom uređenja Grada Pakraca zaštićeni dijelovi prirode su:

- Šuma "Kalvarija" u neposrednoj blizini Pakraca zaštićena je 1983. godine kao šuma s posebnom namjenom za odmor i rekreaciju. Šuma se nalazi u GJ Sjeverni Psunj - Javorovica u odjelu 1a, starosti je oko 95 godina i površine 56,55 ha.
- Područje Sjevernog Psunja u odsjecima 105c, 135b, 145d, 151e i 27a, površine 43,86ha, obiluje hrastom kitnjakom, cerom, bukvom i grabom i zaštićeno je kao zaštitna šuma u kojoj je predviđena samo sanitarna sječa.

#### PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH:

Ekološka mreža RH, kao dio ekološke mreže Europske unije NATURA 2000, proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/13 i 105/15). Ekološku mrežu RH čine:

- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova) i
- područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje divljih vrsta ptica, kao i njihovih staništa, migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti).

Prema Bazi podataka Hrvatske agencije za okoliš i prirodu na području Grada Pakraca nalaze se 2 područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS i to:

Tablica 34. - PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000 NA PODRUČJU GRADA PAKRACA

redni broj		naziv područja	oznaka
1.	<b>Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)</b>	<b>Psunj</b>	HR2001355
2.		<b>Pakra i Bijela</b>	HR2001330
3.		<b>Trbušnjak - Rastik</b>	HR2000174
<b>UKUPNO: 3 područja; 9.636,4 ha</b>			

izvor podataka: HAOP - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

<sup>19</sup> izvori podataka:

- HAOP - HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU (dopis klasa: 612-07/18-29/23, urbroj: 427-07-9-18-2 od 15. studenog 2018. godine)
- MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE (dopis klasa: 612-07/18-70/55, urbroj: 517-05-2-3-18-4 od 30. studenog 2018. godine)



## 5.2. ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA<sup>20</sup>

Prema podacima Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, na području Grada Pakrac temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17 i 90/18) u Registar kulturnih dobara RH upisana su:

- **1 zaštićeno nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina**
- **16 zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara - pojedinačno**
- **2 zaštićena memorijalna kulturna dobra**

U razdoblju od 2013. do 2017. godine obnovljena su 2 memorijalna kulturna dobra, a kod 3 nepokretna kulturna dobra u tijeku je obnova.

Na području Grada Pakraca ugroženo je pet kulturnih dobara.

Tablica 35. - ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA NA PODRUČJU GRADA PAKRACA

broj registra	mjesto	naziv
<b>ZAŠTIĆENO NEPOKRETNOSTI KULTURNO DOBRO - KULTURNO - POVIJESNA CJELINA</b>		
Z-2542	Pakrac	Kulturno-povijesna cjelina grada Pakraca kčbr. 187, 188, 192, 193, 194, 195, 196/4, 196/1, 197, 199/1, 200/2, 200/1, 202/1, 204, 205/1, 206, 208/2, 209, 210, 211, 214, 216/1, 217/1, 217/3, 217/2, 218, 219, 220, 221/2, 222/1, 222/2, 223, 224/13, 225, 226/3, 226/2, 226/1, 227/1, 229/1, 230, 231, 232/1, 233/1, 234, 235/1, 235/2, 236/2, 236/1, 237/1, 238, 239, 240, 241/1, 244, 245, 247, 249/3, 249/4, 249/1, 250, 251, 253/4, 253/3, 254/1, 254/2, 254/3, 255, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349/3, 349/2, 349/1, 351, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 369, 370, 371, 372/1, 372/2, 373, 374/2, 375/3, 375/1, 376/2, 376/3, 376/1, 376/4, 377/3, 377/2, 377/4, 377/1, 378/3, 378/6, 378/1, 378/2, 379, 380, 381, 382, 383, 384/1, 385/1, 386/1, 386/2, 386/3, 387/2, 389, 390, 391, 392, 394, 396, 397, 398, 399, 400/1, 400/2, 401/2, 401/3, 401/1, 402/1, 402/2, 403, 404, 405/2, 405/4, 405/1, 405/3, 406/2, 406/3, 406/4, 406/1, 407, 408, 409/1, 409/2, 410/2, 410/1, 410/3, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423/2, 423/1, 424/2, 424/1, 425, 426, 427/1, 427/2, 428, 805/1, 805/2, 806, 807/1, 807/2, 808/3, 808/1, 808/2, 809/31, 809/5, 809/22, 809/4, 429/2, 429/1, 430, 431/1, 431/2, 431/4, 431/3, 432, 433, 434, 436, 437, 438, 439, 440/3, 440/1, 440/4, 440/5, 440/2, 441, 442/5, 442/1, 442/2, 442/3, 442/4, 442/6, 443/1, 443/2, 444, 445, 447, 448, 449/3, 449/2, 449/1, 450, 451/1, 451/3, 451/2, 455, 456, 457, 458, 459/1, 459/2, 459/3, 460, 461/3, 461/2, 461/1, 809/25, 809/24, 809/29, 809/30, 809/32, 809/3, 809/23, 810/1, 810/2, 811, 812/2, 813/1, 813/2, 815/1, 815/2, 815/3, 815/4, 816/2, 816/1, 817, 818/4, 818/3, 818/2, 818/1, 819/1, 819/4, 819/3, 819/2, 820/2, 820/1, 821, 822/2, 822/1, 823/4, 823/1, 823/2, 823/3, 824/1, 824/2, 825/2, 826/6, 826/11, 826/10, 73, 76/4, 77/3, 77/1, 77/2, 78, 79, 80/1, 80/2, 81, 468/1, 468/2, 470/7, 472, 473/1, 473/2, 474/3, 474/1, 475/2, 475/1, 476/3, 476/1, 476/2, 477, 478/1, 479/1, 480/1, 480/2, 481/2, 481/1, 482/2, 482/1, 482/4, 483, 484, 485,

<sup>20</sup> izvori podataka:

- MINISTARSTVO KULTURE, Registar kulturnih dobara RH ([www.min-kulture.hr](http://www.min-kulture.hr))
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi (dopis klasa: 618-08/18-10/0529, urbroj: 532-04-02-07/3-18-2 od 19. listopada 2018. godine)

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

broj registra	mjesto	naziv
		486, 826/7, 826/1, 826/4, 826/2, 826/5, 826/3, 826/8, 826/9, 842, 855/1, 855/2, 856, 487, 488, 489, 490/1, 500/1, 500/4, 501, 502, 503, 504/2, 504/1 505/3, 505/1, 505/2, 506, 507, 508, 509/3, 509/1, 509/2, 510, 511, 512, 515, 859, 860, 861/1, 861/2, 862, 863/1, 863/3, 863/2, 867, 868, 869, 870, 871, 872/1, 872/2, 873/1, 873/2, 874, 875/1, 875/3, 875/2, 876/2, 877/4, 877/2, 877/3, 877/1, 878/2, 878/1, 880/1, 888, 532, 544/1, 544/2, 545, 546, 547/2, 547/1, 548, 549/2, 549/1, 550/6, 550/2, 550/1, 550/5, 550/4, 551, 552, 553, 554, 555/1, 555/2, 556, 557/2, 557/1, 558, 559, 560/2, 560/1, 560/3, 561, 563, 564, 565, 566, 568, 569/1, 570, 572/1, 572/2, 573/2, 573/1, 574/3, 574/2, 574/1, 575/1, 575/4, 575/3, 575/2, 576/6, 576/5, 576/2, 576/3, 576/7, 576/4, 576/1, 577/2, 577/3, 577/1, 578/1, 580, 581/1, 581/2, 583, 584/1, 584/4, 585/2, 585/1, 587, 588/3, 588/2, 588/1, 589, 590, 591, 592, 593/2, 594, 595, 596, 597/1, 597/2, 598, 599, 600, 601, 602, 603/1, 603/2, 605/4, 605/6, 605/2, 605/1, 605/3, 606/1, 606/2, 606/3, 607/1, 608/2, 610/2, 610/1, 610/3, 612/6, 612/5, 612/3, 612/1, 613/1, 617/7, 619/3, 619/1, 619/2, 620, 621/1, 621/2, 622, 623, 628/6, 471, 471, 291, 291, 494 sve k.o. Pakrac
<b>ZAŠTIĆENO NEPOKRETNOSTI KULTURNO DOBRO - POJEDINAČNO</b>		
Z-386	Badlješina	Crkva sv. Ivana Krstitelja, kčbr. 1, k.o. Badlješina
Z-389	Donji Grahovljani	Crkva sv. Petra i Pavla, kčbr. 1 i 2, k.o. Grahovljani
Z-390	Dragović	Stari grad "Čaklovac", kčbr. 697/23, k.o. Dragović
Z-397	Kusonje	Crkva sv. Georgija, kčbr. 115, 116 i 118, k.o. Kusonje
Z-400	Pakrac	Crkva sv. Trojice (sv. Duha), Trg bana Josipa Jelačića 13a, kčbr. 192 i 193, k.o. Pakrac
Z-401	Pakrac	Episkopski dvor, Trg bana Josipa Jelačića 16, kčbr. 76/4, 78, 79, 80/1, 80/2 i 81, k.o. Pakrac
Z-404	Pakrac	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, kčbr. 218, 219, 220, 221/2 i 222/1, k.o. Pakrac
Z-1970	Pakrac	Hotel "Croatia" (hotel "Pollak"), ul. braće Radić 3, kčbr. 599, k.o. Pakrac
Z-1972	Pakrac	Kapela sv. Ivana Nepomuka, kčbr. 870, k.o. Pakrac
Z-6679	Pakrac	Spahijski podrum, kčbr. 226/2, k.o. Pakrac
Z-1971	Pakrac	Trenkov dvor, Matije Gupca 2, kčbr. 873/1, 871, 872/1, 873/1, k.o. Pakrac
Z-403	Pakrac	Vlastelinski kompleks Janković, Ulica hrvatskih velikana 2 i 4, Trg bana Jelačića 1, Strossmayerova 8, kčbr. 439, 440/1, 440/2, 440/3, 440/4, 440/5, 224/2, 225 i 226/2, sve k.o. Pakrac
Z-6602	Pakrac	Zemaljska umobolnica, kčbr. 1, k.o. Pakrac
Z-4370	Pakrac	Zgrada Prve zemaljske bolnice, Bolnička ul. 78, kčbr. 1, 3, 5, 4/1, 4/2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 i 20, k.o. Pakrac
Z-402	Pakrac	Zgrada stare općine, Ulica hrvatskih velikana 3, kčbr. 459/2, k.o. Pakrac
Z-417	Toranj	Crkva sv. Pantelejmona, kčbr. 577, k.o. Toranj
Z-416	Šeovica	Stari nadgrobnji spomenici (stećci) na groblju, kčbr. 119, k.o. Šeovica
<b>ZAŠTIĆENO MEMORIJALNO KULTURNO DOBRO</b>		
Z-2775	Kusonje	Skupna grobnica u dva bunara, kčbr. 79/1 i 97/3, k.o. Kusonje
Z-2781	Pakrac	Spomen kosturnica, Trg bana Jelačića, kčbr. 445, k.o. Pakrac

## 6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14 i 19/15) sastavni dio Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca su slijedeći obvezni prostorni pokazatelji:

Tablica 36. - OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA

osnovna tematska cjelina	skupina pokazatelja	pokazatelj		izvor podataka	
<b>1. OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA</b>					
1.1. DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika 2011.	8.460	DZS Državni zavod za statistiku
		2.	Indeks kretanja broja stanovnika (2011./2001.)	95,5	
		3.	Prirodni prirast stanovništva (broj osoba) (prosjeak 2013. - 2017.)	-65	
	B. Razmještaj i struktura domaćinstava	1.	Broj domaćinstava 2011.	3.434	DZS Državni zavod za statistiku
		2.	Indeks rasta broja domaćinstava (2011./2001.)	99,6	
		3.	Prosječna veličina domaćinstva 2011. (broj osoba)	2,46	
1.2. SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	98,4%	MRRFEU Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
		2.	Stupanj razvijenosti	IV.	
<b>2. STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA</b>					
2.1. OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	42	DZS Državni zavod za statistiku
		2.	Gustoća naselja 2011.	117,15 naselja/1.000 km <sup>2</sup>	
		3.	Gustoća naseljenosti 2011.	23,62 stanovnika/km <sup>2</sup>	
2.2. KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina JLS	358,53 km <sup>2</sup>	PPUG Pakraca
	B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP naselja - ukupno planirana	1.262,11 ha	PPUG Pakraca
		2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	3,52%	
		3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	2,38%	
4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	1,14%			

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

osnovna tematska cjelina	skupina pokazatelja	pokazatelj	izvor podataka
		5. Udio neuređenog GP u odnosu na ukupno GP	-
		6. Broj stanovnika/ukupna površina GP	6,70 stanovnika/ha
		7. Broj stanovnika/izgrađena površina GP	9,92 stanovnika/ha
		8. Broj stanovnika/neizgrađena površina GP	20,67 stanovnika/ha
2.3. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1. Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja - ukupno planirana	110,57 ha 0,013 ha/st.
		2. Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:	
		2.a. Ugostiteljsko-turistička namjena	-
		2.b. Gospodarska namjena	82,14 ha 74,29% 0,009 ha/st.
		2.c. Sport i rekreacija	17,65 ha 15,96% 0,002 ha/st.
		2.d. Područja posebne namjene	-
		2.e. Površina groblja	10,78 ha 9,75%
		3. Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	-
		4. Broj turističkih postelja po km <sup>2</sup> obalne crte	-
<b>3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST</b>			
3.1. PROMETNA INFRASTRUKTURNA	A. Cestovni promet	1. Duljina cesta po vrstama:	
		- državne ceste	37,40 km
		- županijske ceste	20,50 km
		- lokalne ceste	48,10 km
		2. Udio pojedinih vrsta cesta:	
		- državne ceste	35,3%
		- županijske ceste	19,3%
- lokalne ceste	45,4%		
3. Cestovna gustoća (dužina cesta / površina područja)	0,29 km <sup>1</sup> /km <sup>2</sup>		
HC Hrvatske ceste d.o.o.; ŽUC Uprava za ceste Požeško - slavonske županije			

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

osnovna tematska cjelina	skupina pokazatelja	pokazatelj	izvor podataka	
	B. Željeznički promet	1. Duljina pruge prema vrsti		
		- pruga za lokalni promet	12,133 km	
		2. Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga:		
		- pruga za lokalni promet	100,0%	HŽ - Infrastruktura d.o.o.
		3. Gustoća željezničkih pruga (dužina / površina područja)	0,04 km <sup>1</sup> /km <sup>2</sup>	
	C. Zračni promet	1. Broj zračnih luka prema vrstama	-	-
		2. Površina zračnih luka	-	
	D. Pomorski promet	1. Broj luka prema vrsti	-	
		2. Površina kopnenog dijela luke	-	-
		3. Luke nautičkog turizma prema broju vezova	-	
	E. Riječni promet	1. Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	-	-
		2. Klasa i duljina plovnih putova	-	
	F. Elektroničke komunikacije	1. Broj lokacija postojećih baznih stanica i broja stanica na 100 stanovnika	9 0,106/100 st.	HAKOM Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
3.2. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1. Duljina elektroopkrbnih vodova	167,46 km	HOPS d.o.o.; HEP-ODS d.o.o. Elektra Križ
		2. Udio i duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti:		
		- dalekovod 400 kV	18,1% 30,30 km	
		- dalekovod 110 kV	-	
		- dalekovod 35 kV	6,7% 11,27 km	
		- dalekovod 10 kV	75,2% 125,89 km	
	B. Opskrba plinom	1. Duljina plinovoda	65,118 km	PLINACRO d.o.o.; PAKRAC - PLIN d.o.o.
		2. Udio prema vrsti plinovoda:		
		- magistralni plinovod	20,317 km 31,2%	
		- distribucijski plinovodi	44,801 km 68,8%	

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

osnovna tematska cjelina	skupina pokazatelja		pokazatelj		izvor podataka
	C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda:	-	-
3.3. OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	84,5 km	Vode Lipik d.o.o. Pakrac
		2.	Potrošnja pitke vode	250.000 m <sup>3</sup> /godišnje	
	B. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže	51,6 km	Vode Lipik d.o.o. Pakrac
		2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet	1 13.500 ES (na području Grada Lipika)	
3.4. GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti	1 3,5 ha	HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu; Komunalac d.o.o. Pakrac
		2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	-	
<b>4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA</b>					
4.1. KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	13.056,00 ha	PPUG Pakraca
		2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	36,42%	
		3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	1,54 ha/stanovniku	
	B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	20.350,25 ha	
		2.	Udio šumskog zemljišta	56,76%	
		3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	2,40 ha/stanovniku	
	C. Vode	1.	Površine površinskih voda	17,31 ha	
		2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	0,05%	
		3.	Duljina vodotoka	329,5 km	
			- slivno područje Ilove	216,9 km 65,8%	
			- slivno područje Orljave	93,9 km 28,5%	
			- ostali vodotoci (sliv Save)	18,7 km 5,7%	
	D. Morska obala	1.	Morska obala - dužina obalne crte	-	
E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina:			

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

osnovna tematska cjelina	skupina pokazatelja	pokazatelj	izvor podataka	
		- eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena: "Šumetlica", "II Rašaška" i "Fukinac" (dio)	3 34,88 ha	
		- eksploatacijsko polje kremenog pijeska: "Novo Selo" (Španovica) i "Branešci"	2 115,58 ha	
4.2. ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti	-	MZOE, HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
		2. Područja ekološke mreže, prema vrsti	3 9.636,4 ha	
		- POVS	3 9.636,4 ha	
		- POP	-	
4.3. KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1. Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara:		Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Požegi
		- kulturno - povijesna cjelina	1	
		- pojedinačno nepokretno kulturno dobro	16	
		- memorijalno kulturno dobro	2	
		2. Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	2 (obnovljena) + 3 (obnova u tijeku)	
		3. Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	5	
4.4. PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA*	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	* opisati u tekstualnom dijelu Izvješća		
<b>5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA</b>				
5.1. POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1. Broj donesenih PP:		GRAD PAKRAC Jedinstveni upravni odjel
		- PPUG	1	
		- GUP	1	
		- UPU	-	
		- DPU	-	
		2. Broj donesenih izmjena i dopuna PP:		
		- PPUG	2	
		- GUP	-	
- UPU	-			

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

	osnovna tematska cjelina	skupina pokazatelja		pokazatelj		izvor podataka
			3.	Broj PP u izradi:	-	
				- PPUG	-	
				- GUP	-	
				- UPU	-	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	263*	PSŽ UO za gospodarstvo i graditeljstvo
				- lokacijska dozvola	48*	
				- rješenje o uvjetima građenja	75*	
				- potvrda glavnog projekta	33*	
				- građevinska dozvola	69*	
				- uporabna dozvola	662*	
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	-	GRAD PAKRAC; Jedinstveni upravni odjel
			2.	Površina	-	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju		AZONIZ; PSŽ UO za gospodarstvo i graditeljstvo
				- AZONIZ	434	
				- UO za gospodarstvo i graditeljstvo PSŽ	1.973*	
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	-	

napomena: \* Podaci Upravnog odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije odnose se na područje nadležnosti Ispostave Pakrac (područja Grada Pakraca i Grada Lipika).



### **III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA**

---

#### **1. Izrada prostornih planova**

##### **1.1. PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA PAKRACA "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 08/07, 02/12 i 03/15**

###### **Prostorni plan uređenja Grada Pakraca, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 08/07**

Prostorni plan uređenja Grada Pakraca izrađen je na temelju Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 06/05) i u skladu sa Prostornim planom Požeško - slavonske županije, te ga je, po pribavljanju suglasnosti Ureda državne uprave u Požeško - slavonskoj županiji - Ispostava Pakrac, donijelo Gradsko vijeće Grada Pakraca 26. rujna 2007. godine.

Prostorni plan uređenja Grada Pakraca utvrđuje osobito: površine naselja, razmještaj djelatnosti u prostoru sa smjernicama i prioritetima za postizanje ciljeva prostornog uređenja, prikaz poljoprivrednih i šumskih zemljišta, vodnih izvora i vodnogospodarskih sustava, područja mineralnih sirovina, prirodnih i kulturno - povijesnih i krajobraznih vrijednosti te ugroženih područja, osnovu prometne, javne, komunalne i druge infrastrukture, te uvjete za provedbu prostornog plana.

Stručni izrađivač PPUG-a Pakraca je bio Zavod za prostorno uređenje Požeško - slavonske županije.

###### **Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Pakraca, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 02/12**

U svrhu realizacije razvojnih i gospodarskih programa Grada Pakraca, Gradsko vijeće donijelo je 01. ožujka 2011. godine Odluku o izradi Izmjena i dopuna PPUG Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/11 i 03/11).

Razlozi izrade Izmjena i dopuna PPUG-a Pakraca prvenstveno su bili:

- usklađenje s Izmjenama i dopunama Prostornog plana Požeško - slavonske županije i Zakonom o prostornom uređenju i gradnji koji je stupio na snagu 01. listopada 2007. godine.
- korekcija infrastrukturnih sustava (korekcija koridora brze ceste E661 i izmicanje cestovnog čvorišta u naselju Badlješina),
- unošenje korekcija granica građevinskog područja naselja,
- izgradnja i rekonstrukcija postojećih građevina za potrebe izgradnje malih hidroelektrana,
- izvođenje istražnih radova i eksploatacija geotermalnih izvora,
- korekcija uvjeta gradnje i uređenja prostora u građevinskom području naselja,
- postupanje s građevinskim otpadom.

Izmjene i dopune PPUG-a Pakraca donijelo je Gradsko vijeće 05. lipnja 2012. godine.

Stručni izrađivač Izmjena i dopuna PPUG-a Pakraca je bio Zavod za prostorno uređenje Požeško - slavonske županije.

### **Usklađenje Prostornog plana uređenja Grada Pakraca sa Zakonom o prostornom uređenju, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 03/15**

Gradsko vijeće Grada Pakraca donijelo je 11. ožujka 2015. Odluku o izradi usklađenja Prostornog plana uređenja Grada Pakraca sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13), ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/15).

Elaborat usklađenja Prostornog plana uređenja Grada Pakraca, izradio je Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, temeljem odredbi članka 201. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju, kojim su jedinice lokalne samouprave dužne dopuniti Prostorni plan na način da odrede neuređene dijelove građevinskih područja i izgrađene dijelove tih područja planirane za urbanu preobrazbu.

Kako se isključivo radilo o usklađenju sa Zakonom u postupku izrade nije provedena javna rasprava.

Usklađenje PPUG-a Pakraca usvojilo je Gradsko vijeće Grada Pakraca 09. rujna 2015. godine.

### **1.2. GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA PAKRACA "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/01**

Generalni urbanistički plan grada Pakraca usvojilo je Gradsko vijeće Grada Pakraca 15. veljače 2001.

GUP grada Pakraca donesen je na temelju Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 06/98), po pribavljanju suglasnosti Ureda za prostorno uređenje, stambeno - komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije i mišljenja Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, a u skladu s tada važećim Zakonom o prostornom uređenju. Danom stupanja na snagu Odluke o donošenju GUP-a grada Pakraca prestao je važiti Generalni urbanistički plan Pakrac - Lipik iz 1983. godine.

GUP grada Pakraca izradila je tvrtka Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. iz Zagreba.

GUP grada Pakraca obuhvaća područja naselja Pakrac, te dijelove naselja Prekopakra i Kusionje. GUP je za područje obuhvata utvrdio temeljnu organizaciju prostora, zaštitu prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjenu površina sa prijedlogom prvenstva njihova uređenja.

Kako je u tijeku izrade GUP-a donesen i danas važeći Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98), tekstualni i grafički dio Plana je usklađen s njegovim odredbama.

Sukladno odredbama članka 61. Zakona o prostornom uređenju Generalni urbanistički plan grada Pakrac primjenjuje se u dijelovima koji nisu u suprotnosti sa Prostornim planom uređenja Grada Pakraca, kao prostornim planom širega područja.

### **1.3. URBANISTIČKI PLANovi UREĐENJA**

Na području Grada Pakraca ne postoje važeći urbanistički planovi uređenja (UPU) kao niti detaljni planovi uređenja (DPU), doneseni prije stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju, odnosno prije 01. siječnja 2014. godine.

#### 1.4. OBVEZA IZRADE URBANISTIČKIH PLANOVA UREĐENJA

Prostornim planom uređenja Grada Pakracautvrđena je obveza izrade urbanističkih planova uređenja:

- **Urbanistički plan uređenja (UPU) grada Pakraca**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Pakrac 5"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Kusonje"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Badljevina"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Donja Obrijež"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Gornja Obrijež"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Ploštine"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) "Ploštine"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) "Prekopakra"**
- **Urbanistički plan uređenja (UPU) izdvojenog građevinskog područja turističko - športsko - rekreacijske zone "Matkovac"**

Područja za koja se utvrđuje obveza izrade prostornih planova označena su na kartografskom prikazu broj 3.B. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora" PPUG-a Pakraca.

##### URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA GRADA PAKRACA:

Do donošenja UPU-a grada Pakraca, na području obuhvata UPU-a, primjenjuju se odredbe PPUG-a Pakracai GUP grada Pakraca u dijelovima koji nisu u suprotnosti s odredbama PPUG-a.

##### URBANISTIČKI PLANOVI UREĐENJA NASELJA PREKOPAKRA I PLOŠTINE:

Izrada UPU-a "Ploštine" i UPU-a "Prekopakra" planirana je za neizgrađene i neuređene dijelove građevinskih područja navedenih naseljai na njihovom području obuhvata do donošenja urbanističkog plana uređenjanije moguća gradnja.

##### URBANISTIČKI PLANOVI UREĐENJA IZDVOJENIH GRAĐEVINSKIH PODRUČJA:

Do donošenja ostalih navedenih urbanističkih planova uređenja na njihovom području obuhvata nije dozvoljena gradnja, osim zamjenske gradnje, interpolacija i rekonstrukcija u izgrađenom području te gradnja infrastrukture, a sve prema uvjetima PPUG-a Pakraca.

Odredbom članka 43. stavak 6. Zakona o prostornom uređenju propisano je da izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od pet godina od dana njegova određivanja odnosno od stupanja na snagu predmetnog Zakona (od 01. siječnja 2014.) nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje.

##### OSTALI URBANISTIČKI PLANOVI UREĐENJA:

Temeljem posebnih odluka Gradskog vijeća Grada Pakraca u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju, osim navedenih, moguća je izrada i drugih urbanističkih planova uređenja.

## **2. Provedba prostornih planova**

### **2.1. IZDAVANJE AKATA ZA PROVEDBU PROSTORNIH PLANOVA<sup>21</sup>**

Zahvati u prostoru provode se u skladu sa prostornim planovima (PPUG, GUP, UPU i DPU) i posebnim propisima izdavanjem akta za provedbu (lokacijske dozvole, građevinske dozvole, dozvole za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, potvrde parcelacijskog elaborata i drugi akti). Akte za provedbu prostornih planova na području Grada Pakraca izdaje Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije - Ispostava Pakrac, te Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja ako je određeno posebnim propisom.

Prema podacima Upravnog odjela za gospodarstvo i graditeljstvo broj izdanih akata za provedbu prostornih planova po vrstama na području nadležnosti Ispostave Pakrac (odnosi se na područja Grada Pakraca i Grada Lipika) u razdoblju od 2013. do 2017. godine je slijedeći:

Tablica 37. - BROJ IZDANIH POJEDINAČNIH AKATA PROSTORNOG UREĐENJA ISPOSTAVE PAKRAC  
(podaci se odnose na područje gradova Pakrac i Lipik)

naziv akta	godina					ukupno 2013. do 2017.
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	
lokacijska dozvola	23	11	1	8	5	48
rješenje o uvjetima građenja	30	28	15	2	-	75
potvrda glavnog projekta	25	8	-	-	-	33
rješenje o izvedenom stanju	197	654	391	358	373	1.973
građevinska dozvola	-	3	6	32	28	69
uporabna dozvola	31	96	125	186	224	662
<b>UKUPNO</b>	<b>306</b>	<b>800</b>	<b>538</b>	<b>586</b>	<b>630</b>	<b>2.860</b>

izvor: Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije - Ispostava Pakrac

napomena: Stupanjem na snagu Zakona o prostornom uređenju i Zakona o gradnji od 01. siječnja 2014. godine završilo je izdavanje rješenja o uvjetima građenja, potvrde glavnog projekta i rješenja za građenje.

### **2.2. URBANA PREOBRAZBA**

Urbana preobrazba definirana je u Zakonu o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina i/ili rasporeda, oblika i veličine građevnih čestica.

PPUG-om Pakraca nisu posebno planirane mjere i uvjeti za urbanu preobrazbu.

<sup>21</sup> izvor podataka: POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA, Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo (dopis klasa: 361-01/18-01/15, urbroj: 2177/1-06-06/1-18-2 od 23. listopada 2018. godine)

### **2.3. OZAKONJENJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA <sup>22</sup>**

Temeljem Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12, 143/13 i 65/17) omogućeno je ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, dijelova zgrade izgrađenih bez akta kojim se odobrava građenje, odnosno protivno tom aktu, evidentiranih na digitalnoj ortofoto karti izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske od 21. lipnja 2011. godine (DOF5/2011).

Požeško - slavonska županija je do 30. lipnja 2013. zaprimila oko 16.000 zahtjeva za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, a ponovo danom mogućnošću prijava u tijeku 2017. i 2018. godine zaprimljeno je dodatnih 1.050 zahtjeva. Velik dio zaprimljenih zahtjeva je bez potrebne dokumentacije tako da je svake godine sve više doneseno rješenja o odustajanju od podnesenih zahtjeva ili o odbijanju jer tražena dokumentaciju nije dostavljena u rokovima.

Rješenja o izvedenom stanju na području Grada Pakracai Grada Lipika donosi Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije - Ispostava Pakrac.

Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama predviđena je mogućnost da AZONIZ - Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada preuzme dio zaprimljenih zahtjeva koje nadležno upravno tijelo ne može riješiti u razumnom roku.

Temeljem podataka iz Registra izdanih rješenja o izvedenom stanju, AZONIZ je za razdoblje od 2013. do 2017. godine ima ukupno 434 riješenih zahtjeva na području Grada Pakraca.

Tablica 38. - AZONIZ - IZDANA RJEŠENJA O IZVEDENOM STANJU ZA PODRUČJE GRADA PAKRACA

	godina			
	2014.	2015.	2016.	2017.
rješenje o izvedenom stanju	2	80	65	47
odbijen zahtjev	-	68	37	26
odbačen zahtjev	-	-	1	1
obustavljen zahtjev	1	13	44	14
<b>UKUPNO</b>	<b>3</b>	<b>161</b>	<b>147</b>	<b>88</b>

izvor: AZONIZ - Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada

### **2.4. URBANA SANACIJA**

Urbana sanacija definirana je Zakonom o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način.

PPUG-om Pakraca nisu definirane planske mjere i uvjeti za urbanu sanaciju.

<sup>22</sup> izvori podataka:

- POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA, Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo (dopis klasa: 361-01/18-01/15, urbroj: 2177/1-06-06/1-18-2 od 23. listopada 2018. godine)
- AZONIZ - AGENCIJA ZA OZAKONJENJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA (dopis klasa: 350-07/18-01/1, urbroj: 403-1 /0037-18-35 od 15. studenog 2018. godine)

### 3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

#### 3.1. STRATEGIJE, PLANOVI I PROGRAMI RAZVOJA

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA PAKRACA 2013. - 2020., "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 04/13

Strategija razvoja Grada Pakraca temeljni je razvojni dokument koji definira optimalne razvojne pravce uzimajući u obzir obilježja, prednosti i ograničenja Grada Pakraca i njegovog okruženja. Strategija razvoja rezultat je suradnje i partnerstva predstavnika javnog, privatnog i društvenog sektoras područja Grada Pakraca koji su aktivno sudjelovali u njenom nastajanju.

Svrha izrade Strategije razvoja je ažuriranje pregleda stanja te postavljanje nove vizije i smjera za ostvarenje vizije razvoja (ciljeva, prioriteta i mjera) u razdoblju do 2020. koja će služiti kao osnova budućeg gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja Grada Pakraca. Razvojna strategija olakšava donošenje odluka o ulaganjima u društveno-gospodarski razvoj sukladno definiranim prioritetima.

Vizija razvoja Grada Pakraca zasniva se na rezultatima pregleda stanja, SWOT analize te idejama radne skupine o viđenju budućeg razvoja grada. Razvoj Pakraca bi u razdoblju od 2013. - 2020. godine trebalo usmjeriti na poticanje gospodarstva (poljoprivrede, turizma i prerađivačke industrije), razvoj javne infrastrukture, zaštitu okoliša i razvoj ljudskih potencijala. Navedeni su ciljevi sažeti u viziji: "Pakrac je poduzetan grad u kojemu privatni, javni i civilni sektor zajedničkim radom i interakcijom doprinose stvaranju sigurnog i poželjnog okruženja za život, učenje i rad."

Provedbom Strategije razvoja Grada Pakraca osigurat će se kontinuitet ostvarivanja razvojnih ciljeva Grada, te doprinijeti ostvarivanju održivog i ekološki promišljenijeg gospodarskog rasta i razvoja. Usklađenost Strategije razvoja Grada Pakraca sa strategijom Europa 2020 omogućit će svim razvojnim dionicima korištenje dodatne financijske pomoći za razvoj u okviru financijskih instrumenata dviju najvećih politika Europske unije: Kohezijske politike i Zajedničke poljoprivredne politike.

Strategiju razvoja Grada Pakraca 2013. - 2020. donijelo je 10. rujna 2013. godine Gradsko vijeće Grada Pakraca (objava: "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 04/13).

STRATEŠKI PLAN RAZVOJA TURIZMA GRADOVA PAKRACA I LIPIKA, veljača 2013. godine;

"Strateški plan razvoja turizma gradova Lipika i Pakraca" izradio je Institut za turizam iz Zagreba kao dio projekta "Stazama lipicanca i kune" financiranog iz predpristupnog programa IPA - poslovna infrastruktura kojemu je cilj bio jačanje turističkih potencijala te privlačenje posjetitelja.

"Strateškim planom" prostor gradova Lipika i Pakracapodijeljen je na tri glavna turistička područja:

- Područje rekreacije koje obuhvaća područje vode i urbano područje Pakraca i Lipika, sadrži potencijale za razvoj zdravstvenog, wellnes, konjičkog, kulturnog, ribolovnog, te izletničkog turizma.
- Područje hedonizma uključuje zaštićeni krajolik Pakračka gora (prostor zapadnog Papuka), specifičan zbog dva speleološka objekta Trbušnjak (najduža špilja u Slavoniji 180 m, s velikom kolonijom šišmiša) i Rastik (špilja dužine 140 m, bogata stalagmitima i stalaktitima). Na ovom području nalaze se postojeći i budućiproizvođači vina pa ih je sve potrebno povezati vinskim cestama, te iskoristiti potencijale za razvoj ruralnog i gastronomskog, turizma.
- Područje adrenalina uključuje brdovite obronke Psunja i najstrmiji je dio promatranog područja (nadmorska visina je 984 m). Ovo područje karakterizira razvoj turizma koji sadrži adrenalinske komponente: adrenalinske biciklističke staze, motocross, paraglajding, duže planinarske staze, skijanje, lov, jahanje itd. Središnja točka ovog područja je planinarski dom Omanovac.

Gradsko vijeće Grada Pakraca 09. ožujka 2018. donijelo je zaključak kojim je usvojena Revizija dijela "Strateškog plana razvoja turizma Grada Pakraca" (objava: "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 02/18)

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA PAKRACA I GRADA LIPIKA za razdoblje od 2014. do 2020. godine, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 06/14

Plan gospodarenja otpadom Grada Pakraca i Grada Lipika za razdoblje od 2014. do 2020. godine izradila je tvrtka DLS d.o.o. iz Rijeke u srpnju 2014. a donijelo ga je Gradsko vijeće 16. prosinca 2014. godine. Plan gospodarenja otpadom usklađen je sa Strategijom gospodarenja otpadom RH, Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i propisima, a ujedno je usklađen i s Direktivom EU-a o otpadu (2008/98/EC) koja postavlja prioritete: sprječavanje nastajanja otpada, pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje, ponovno korištenje (oporabu) i zbrinjavanje ostatnog otpada.

Planom gospodarenja otpadom planira se provedba mjera gospodarenja otpadom:

- mjera 1.: nastavak i dovršetak sanacije odlagališta otpada Crkvište
- mjera 2.: osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na način da se donese odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
- mjera 3.: uspostava centra za reciklažu
- mjera 4.: uspostava pretovarne stanice
- mjera 5.: unaprjeđenje sustava transporta
- mjera 6.: izgradnja reciklažnog dvorišta na lokacijama Poduzetničke zone II i na lokaciji sajmišta u naselju Gaj u Gradu Lipiku i u Poduzetničkoj zoni "Pakrac V" u Gradu Pakracu
- mjera 7.: izrada i donošenje programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, te donošenje odluke o plaćanju namjenske naknade
- mjera 8.: podnošenje izvješća o izvršenju programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom Gradskom vijeću do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu
- mjera 9.: izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom RH
- mjera 10.: donošenje izmjena i dopuna plana gospodarenja otpadom - po potrebi

Gradsko vijeće Grada Pakraca 16. listopada 2018. usvojilo je "Plan gospodarenja otpadom Grada Lipika i Grada Pakraca za razdoblje od 2017. - 2022." (objava: "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 07/18).

LOKALNA AKCIJSKA GRUPA "ZELENI TROKUT" - LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA za razdoblje 2014. - 2020., Janja Lipa, Jasenovac, Lipik, Novska, Pakrac, 2016.

Lokalna akcijska grupa "Zeleni trokut" osnovana je u cilju susjedskog povezivanja i suradnje i obuhvaća djelomično ili u cijelosti 5 jedinica lokalne samouprave: Grad Pakrac, Grad Lipik, Grad Novsku i Općinu Jasenovac u cijelosti te dio područja Grada Kutine (naselje Janja Lipa). LAG "Zeleni trokut" osnovan je s ciljem promocije održivog razvoja, oživljavanja gospodarstva i poboljšanja kvalitete života korištenjem LEADER pristupa za razvoj ruralnih područja, baziranog na specifičnostima prostora i pristupu "odozdo prema gore", uključujući lokalnu zajednicu i prepoznavanje vrijednosti lokalnih resursa.

Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a "Zeleni trokut" određena su tri cilja za razdoblje 2014.-2020.:

- CILJ 1. "Vraćen optimizam i povjerenje stanovnika ruralnih područja u institucije te uvjerenje da je život na selu dostojan svakog čovjeka"; kojim se želi postići aktivnije sudjelovanje ruralnog stanovništva u planiranju i provedbi ruralnog razvoja, povezivanje, jačanje uloge u procesima donošenja odluka, razmatranje zajedničke vizije razvoja, razvoj partnerstava i suradnje, jačanje ruralnog znanja i kapaciteta za rast.
- CILJ 2. "Ojačano uvjerenje malih gospodarskih subjekata u vlastite razvojne mogućnosti"; kojim se želi potaći razvoj malih poduzetničkih projekata, stvarati nove vrijednosti na gospodarstvima, razvijati nove inovativne tehnologije u skladu sa ekološkim načelima, intenzivirati ulaganja u ruralna područja, smanjiti odseljavanje, razviti nove oblike poduzetništva.
- CILJ 3. "Razvijene poduzetničke ideje i gospodarstvo inovativnijim korištenjem tradicijskih vrijednosti prostora"; kojim se žele iskoristiti materijalne i duhovne resurse područja u cilju njihovog korištenja u stvaranju radnih mjesta i dohotka za ruralno stanovništvo.

#### STRATEGIJA PROMETNOG RAZVOJA GRADA PAKRACA - u izradi

Gradsko vijeće Grada Pakraca je 14. lipnja 2017. godine donijelo Odluku o izradi i dalo suglasnost na provedbu ulaganja u projekt "STRATEGIJA PROMETNOG RAZVOJA GRADA PAKRACA" (objava: "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 02/17).

#### ŽUPANIJSKA RAZVOJNA STRATEGIJA POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE DO KRAJA 2020. GODINE, Požega, kolovoz 2018. godine

Županijska razvojna strategija Požeško - slavonske županije za razdoblje 2017. - 2020. godine temeljni je strateški planski dokument u kojem su određeni glavni ciljevi i prioriteti razvoja Županije te projekti koji će svojom realizacijom doprinijeti ostvarenju postavljene vizije ovog područja.

Razvojna strategija sadrži analizu stanja, pregled ključnih razvojnih problema i potreba, te definira viziju razvoja Županije do 2020. godine:

*"POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA - ZELENA I ZLATNA, ŽUPANIJA ZADOVOLJNIH LJUDI"*

Požeško - slavonska županija opredijelila se za razvijanje gospodarstva utemeljenog na znanju i inovacijama, kroz održiv rast na očuvanje i održivo korištenje svih razvojnih resursa, a kroz uključiv rast na ostvarenje visoke stope zaposlenosti.

Strategijom razvoja se planira ostvarenje ključnih strateških ciljeva:

Cilj 1: Povećati konkurentnost Požeško-slavonske županije kroz zeleni i pametni razvoj

Cilj 2: Povećati kvalitetu življenja kroz održiv regionalni razvoj

Cilj 3: Unaprijediti upravljanje regionalnim razvojem te očuvati slavonski identitet i multikulturalnost

#### OPERATIVNI PLAN RAZVOJA CIKLOTURIZMA POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE, Institut za turizam, Zagreb, listopad 2017. godine

Izradu Operativnog plana razvoja cikloturizma u Požeško-slavonskoj županiji iniciralo je Ministarstvo turizma, jer je utvrđeno da cikloturizam predstavlja oblik turističke aktivnosti sa izuzetno velikom perspektivom razvoja, osobito za turistički nedovoljno razvijeni prostor kontinentalne Hrvatske.

Plan razvoja cikloturizma sadrži analizu postojećeg stanja cikloturizma, SWOT analizu, viziju razvoja u budućnosti, standarde za razvoj cikloturističke infrastrukture te opis mjera, odnosno konkretnih razvojnih projekata na operativnoj razini. Među njima ključno mjesto imaju infrastrukturni projekti, odnosno trasiranje i obilježavanje na terenu prioriternih biciklističkih ruta, što se u prvom redu odnosi na:

- državnu glavnu biciklističku rutu broj 8, koja iz smjera Voćina preko Orljavca i Požege kroz Požeško-slavonsku županiju smjerom sjever - jug vodi prema Novoj Kapeli, dužine 57 km (tzv. "Ruta Papuk")
- potencijalnu državnu veznu rutu zapad - istok koja od Garešnice i Ribnjaka Poljana Pakračka preko Lipika, Pakraca, Velike, Kutjeva i Čaglina vodi prema jezeru Borovik u Osječko-baranjskoj županiji, dužine 132 km (tzv. "Slavonska Ruta")
- kružnu rutu obodom Požeške kotline smjerom Požega - Bišкупци - Velika - Kaptol - Kutjevo - Čaglin - Ruševo - Pleternica - Požega kao poveznica dvaju ruta državnog značaja, dužine 104 km
- vezne rute Daruvar - Pakrac - Lipik - Novska s odvojkom prema Kutini, koja povezuje tokove Drave i Save, dužine 40 km, te ruta koja bi dolinu Save kod Lužana preko Pleternice i Ruševa povezala sa Đakovom, dužine 28 km, te
- trasiranje posebne gorske rute Požega - Velika - Jankovac, dužine 25 km.



### 3.2. PROGRAMI GRADNJE OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Gradsko vijeće Grada Pakraca donosi godišnje programe gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji sadrže opis poslova s procjenom troškova za gradnju objekata, uređaja i nabavu opreme, te planirani izvor sredstava za njihovo ostvarivanje.

Prema godišnjim Programimau razdoblju od 2013. do 2017. godine planirano je:

Tablica 39. - PROGRAMIGRADNJE OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

PROGRAM GRADNJE OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U 2013. GODINI "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 05/12 i 06/13	
1.1. Javne površine	- Nastavak radova na uređenju trga u Prekopakri - Izgradnja dječjeg igrališta (Leptirovo brdo)
1.2. Nerazvrstane ceste	1.2.1. Nogostupi: - Nogostup Gundulićeva - kapela Kusonje (vodni doprinos) - Dio nogostupa u Bolničkoj ulici
	1.2.2. Ceste, parkirališta, ugibališta i drugo: - Rekonstrukcija ulice Hrvatske policije iz Domovinskog rata (geodetski elaborat, glavni projekt, vodni doprinos, rješavanje imovinskih odnosa) - Izgradnja prometnih površina u dijelu Ulice aleja kestenova (projekti, vodni doprinos, geodetske usluge) - Izgradnja zone male privrede "Pakrac V" (Bolnička ulica - prometnica i javna rasvjeta) - Dodatna ulaganja u ceste: A. Starčevića, Prekopakra - II etapa; DC5 - kružni tok Badljevin; Parkiralište Badljevin; Ulica Radničkih sindikata I etapa; Toranj - izmještanje poljskog puta
	1.2.3. Mostovi i tuneli - most u Kapetanovom Polju (javna nabava) - most Badljevin - most Dragović
1.3. Groblja	- Oproštajni prostor na grobljima (idejni projekt i rješavanje imovinskih odnosa - Omanovac) - Ostala ulaganja na seoskim grobljima - asfaltiranje pristupa MG Badljevin
1.4. Javna rasvjeta	- Vukovarska ulica - Pakrac, v. most - Sanacija - Ul. Hrvatske policije iz domovinskog rata - Ul. Radničkih sindikata I. etapa - HEP- ugovori povećanja priključne snage
2.1. Odlaganje komunalnog otpada	- Izrada dokumentacije za sanaciju i uređenje odlagališta komunalnog otpada "Crkvište" - Nabava komunalnog vozila
PROGRAM GRADNJE OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U 2014. GODINI "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 06/13	
1.1. Javne površine	- nastavak radova na uređenju trga u Prekopakri - izgradnja dječjeg igrališta (Prekopakra i Leptirovo brdo)
1.2. Nerazvrstane ceste	1.2.1. Nogostupi: - Nogostup Gundulićeva: kapela Kusonje (radovi) - Nogostup Kneza Domagoja (glavni projekt, vodni doprinos i rješavanje im. odnosa) - Nastavak radova na gradnji nogostupa u ul. S. Radića u Prekopakri - Nogostup u ul. Dalibora Duchača (projekt) - Dodatna ulaganja - sanacija nogostupa od autobusnog do željezničke stanica

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

	<p>1.2.2. Ceste, parkirališta, ugibališta i drugo:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonstrukcija Ulice hrvatske policije iz Domovinskog rata I. faza radova</li> <li>- Asfaltiranje dijela Ulice sv. Rok</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije spoja Ulice Križnog puta Puta i Vukovarske ulice, spoja Ulice kneza Branimira i Ulice hrvatske policije iz Domovinskog rata</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju Ulice 103 brigade</li> <li>- Rekonstrukcija dijela ceste u naselju Branešci</li> <li>- Rekonstrukcija dijela ceste u naselju Ožegovci</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije i rekonstrukcija križanja ulice M. Držića</li> <li>- Rekonstrukcija parkirališta na Trgu dr. Šretera (idejno rješenje i izvođenje radova)</li> <li>- Izgradnja ZMP "Pakrac V"- nastavak radova na izgradnji nogostupa u Bolničkoj ulici</li> <li>- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa</li> <li>- Rekonstrukcija dijela ulice S.S. Kranjčevića</li> <li>- Asfaltiranje dijela Ulice Leptirovo brdo</li> <li>- Asfaltiranje dijela Ulice 105 brigade</li> <li>- Izgradnja mosta na vodotoku Bijela u Kapetanovom Polju</li> <li>- dodatna ulaganja - mostovi</li> </ul>
1.3. Groblja	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Oproštajni prostor na grobljima (idejni projekt i rješavanje im. odnosa Omanovac)</li> <li>- Ostala ulaganja na seoskim grobljima - asfaltiranje pristupa MG Badljevine</li> </ul>
1.4. Javna rasvjeta	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Nadogradnja javne rasvjete u ulici E. Kvaternika</li> <li>- Nadogradnja javne rasvjete u ulici Kragujski put</li> <li>- Aktiviranje javne rasvjete u naselju Ožegovci</li> <li>- Modernizacija javne rasvjete na "Velikom" mostu</li> <li>- Projekt energetske učinkovitostiJR u ulicama M.Gupca, P.Preradovića, M.Hrvatske</li> <li>- Sanacija JRu dijelu ulice Kralja Tomislava, Trg 76. bataljuna, Obala P.Krešimira IV</li> </ul>
2.1. Opskrba pitkom vodom	<ul style="list-style-type: none"> <li>- magistralni cjevovod od vodospremnika "Krndija" do naselja Omanovac i Badljevine - II. faza</li> <li>- vodovod III. faza (distributivni vodovod naselja Badljevine)</li> <li>- vodovod Psunjska-Sv. Rok (projekt, vodni doprinos, imovinski odnosi)</li> <li>- ulaganje u projekte vodoopskrbe (projekt rekonstrukcije magistralnog vodovoda, rekonstrukcija i nadogradnja postojećeg sustava vodoopskrbe - crpilište Gaj</li> <li>- dodatna ulaganja na seoskim vodovodima</li> </ul>
2.2. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Badljevine</li> <li>- Sustav odvodnje aglomeracije Lipik - Pakrac (rješavanje imovinsko-pravnih poslova u postupku ishođenja dozvola za gradnju)</li> <li>- Izgradnja kanalizacije u dijelu Bolničke ulice u Pakracu (projekt, gradnja )</li> </ul>
3.1. Odlaganje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Početak radova na projektu sanacije i uređenja odlagališta komunalnog otpada "Crkvište"</li> <li>- Nabava komunalnog vozila</li> </ul>
<p align="center"><b>PROGRAM GRADNJE OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U 2015. GODINI</b> "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 06/14 i 03/15</p>	
1.1. Javne površine	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nastavak radova na uređenju trga u Prekopakri</li> <li>- nabava ljučjačke za dječje igralište u ul. A. Hebranga</li> <li>- uređenje Trga bana J. Jelačića</li> </ul>
1.2. Nerazvrstane ceste	<p>1.2.1. Nogostupi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nastavak radova na gradnji nogostupa u ul. S. Radića u Prekopakri</li> <li>- Izgradnjanoogostupa u ul. V. Rehaka</li> <li>- Izgradnja ZMP "PakracV"- nastavak radova na izgradnji nogostupa u Bolničkoj ulici (od ulice Hrvatske policije iz domovinskog rata do Vukovarske ulice)</li> <li>- sanacija nogostupa od autobusnog do željezničke stanice</li> </ul>
	<p>1.2.2. Ceste, parkirališta, ugibališta i dr:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonstrukcija ulice hrvatske policije iz Domovinskog rata - I. faza radova</li> <li>- Rekonstrukcija parkirališta na Trgu dr. Šretera</li> <li>- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa</li> <li>- Rekonstrukcija dijela ulice S.S. Kranjčevića</li> </ul>

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Asfaltiranje dijela Ulica Leptirovo brdo</li> <li>- Dodatna ulaganja - mostovi</li> </ul>
1.3. Groblja	- Ostala ulaganja na seoskim grobljima
1.4. Javna rasvjeta	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izrada projektne dokumentacije za modernizaciju javne rasvjete</li> <li>- izgradnja javne rasvjete na Trgu dr. Šretera</li> <li>- rasvjeta uz nogostup i spomenik dr. Šretera</li> <li>- osvjetljenje prolaza kod PBZ</li> <li>- nadogradnja sustava javne rasvjete u naseljima Prekopakra, Kusonje, Španovica</li> <li>- nadogradnja sustava javne rasvjete (v. most )</li> <li>- izrada energetskog certifikata javne rasvjete</li> <li>- nadogradnja javne rasvjete u ulici Kragujski put</li> <li>- aktiviranje javne rasvjete u naselju Ožegovci</li> <li>- sanacija JR u dijelu ulice Kralja Tomislava, Trg 76. bataljuna, Obala P.Krešimira IV</li> </ul>
2.1. Opskrba pitkom vodom	<ul style="list-style-type: none"> <li>- magistralni cjevovod od vodospremnika "Krndija" do naselja Omanovac i Badljevin - II. faza</li> <li>- vodovod III. faza (distributivni vodovod naselja Badljevin)</li> <li>- ulaganje u projekte vodoopskrbe (projekt rekonstrukcije magistralnog vodovoda, rekonstrukcija i nadogradnja postojećeg sustava vodoopskrbe - crpilište Gaj)</li> </ul>
2.2. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Badljevin</li> <li>- Sustav odvodnje aglomeracije Lipik-Pakrac (rješavanje imovinsko-pravnih poslova u postupku ishođenja dozvola za gradnju)</li> </ul>
3.1. Odlaganje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Početak radova na projektu sanacije i uređenja odlagališta "Crkvište"</li> <li>- Nabava komunalnog vozila</li> <li>- Nabava kanti za sakupljanje komunalnog otpada, nabava sustava za naplatu - čipova</li> </ul>
PROGRAM GRADNJE OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U 2016. GODINI "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 05/15	
1.1. Javne površine	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izgradnja dječjeg igrališta (Leptirovo brdo u ulici Kalvarija)</li> <li>- uređenje - obnova parkovnih površina i drvoreda</li> <li>- uređenje trga u Prekopakri</li> </ul>
1.2. Nerazvrstane ceste	<p>1.2.1. Nogostupi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nogostup Gundulićeva : kapela Kusonje - radovi</li> <li>- Nastavak radova na gradnji nogostupa u ul. S. Radića, V. Rehaka u Prekopakri</li> <li>- sanacija nogostupa: A. Cesarca Pakrac, I.G. Kovačića, A. Starčevića Prekopakra</li> </ul>
	<p>1.2.2. Ceste, parkirališta, ugibaldišta i dr:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonstrukcija ulice hrvatske policije iz Domovinskog rata I. faza</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije spoja Ulice Križnog puta i Vukovarske ulice</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju ulice 103. brigade</li> <li>- Rekonstrukcija dijela ceste u naselju Branešci</li> <li>- Rekonstrukcija dijela ceste u naselju Ožegovci</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije i rekonstrukcija križanja ulice M. Držića i DC5</li> <li>- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa</li> <li>- Rekonstrukcija dijela ulice S.S. Kranjčevića</li> <li>- Asfaltiranje dijela Ulica Leptirovo brdo</li> <li>- Dodatna ulaganja - mostovi</li> </ul>
1.3. Groblja	- ulaganja na seoskim grobljima - asfaltiranje pristupa MG Badljevin
1.4. Javna rasvjeta	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Nadogradnja javne rasvjete u ulici Kragujski put</li> <li>- Modernizacija postojećeg sustava javne rasvjete</li> <li>- Aktiviranje javne rasvjete u naselju Ožegovci</li> <li>- Sanacija JRu dijelu ulice Kralja Tomislava, Trg 76. bataljuna, Obala P.Krešimira IV</li> </ul>
2.1. Opskrba pitkom vodom	<ul style="list-style-type: none"> <li>- magistralni cjevovod od vodospremnika "Krndija" do naselja Omanovac i Badljevin - II. faza</li> <li>- vodovod III. faza (distributivni vodovod naselja Badljevin)</li> <li>- ulaganje u projekte vodoopskrbe (projekt rekonstrukcije magistralnog vodovoda, rekonstrukcija i nadogradnja postojećeg sustava vodoopskrbe - crpilište Gaj)</li> </ul>

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

2.2. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Badljevin</li> <li>- Sustav odvodnje aglomeracije Lipik-Pakrac (rješavanje imovinsko-pravnih poslova u postupku ishođenja dozvola za gradnju)</li> </ul>
3.1. Odlaganje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Početak radova na projektu sanacije i uređenja odlagališta "Crkvište"</li> <li>- Sufinanciranje nabave komunalnog vozila</li> <li>- Sufinanciranje nabava opreme za sakupljanje otpada (kante i kontejneri)</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije za postrojenje za energetska oporabu otpada</li> </ul>
PROGRAM GRADNJE OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U 2017. GODINI "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 05/16	
1.1. Javne površine	<ul style="list-style-type: none"> <li>- izgradnja dječjeg igrališta (ulica Kalvarija)</li> <li>- uređenje - obnova parkovnih površina i drvoreda (ul. Aleja kestenova)</li> <li>- uređenje središnjeg gradskog trga i okolnih javnih površina: znanstveno-istraživački radovi (arheološka istraživanja); IV. faza - Parkiralište (radovi); I. i II. faza - Glavni trg i pješačka ulica (radovi); VI. Faza - Fontana / spomenik hrvatskim braniteljima (radovi); Uređenje parkovnih površina (sadnja drveća)</li> </ul>
1.2. Nerazvrstane ceste	<p>1.2.1. Nogostupi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Izgradnja dijela nogostupa u ulici Kalvarija</li> <li>- Izgradnja dijela nogostupa u Pilanskoj ulici (od semafora do Ul. radničkih sindikata)</li> <li>- Izgradnja dijela nogostupa - spoj ul. Hrvatske policije do "Bile"</li> <li>- Izgradnja ZMP "PakracV"- nastavak radova na izgradnji nogostupa u Bolničkoj ulici</li> <li>- Nastavak radova na gradnji nogostupa u ul. S. Radića u Prekopakri</li> <li>- Sanacija dijela nogostupa - spoj Ul. aleja kestenova, A.Cesarca, I.G. Kovačića</li> </ul>
	<p>1.2.2. Ceste, parkirališta, ugibališta i dr:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonstrukcija ulice hrvatske policije iz Domovinskog rata IV. faza</li> <li>- Izgradnja prometnih površina u dijelu ulice Aleja kestenova</li> <li>- Asfaltiranje spoja ulice A. Hebranga - Osječka</li> <li>- Asfaltiranje dijela ulice Radničko naselje</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije spoja Ulice Križnog puta Puta i Vukovarske ulice</li> <li>- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa - okup zemljišta za gradnju</li> <li>- Asfaltiranje dijela ulice Radničkih sindikata</li> <li>- Izvođenje geodetskih radova na usklađenju stanja nerazvrstanih cesta u katastru</li> </ul>
1.3. Mostovi	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izgradnja mosta na rijeci Bijela u Kapetanovu Polju</li> </ul>
1.4. Groblja	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ostala ulaganja na seoskim grobljima - asfaltiranje pristupa MG Veliki Banovac</li> <li>- Nabava kontejnera za smeće na groblju</li> </ul>
1.5. Javna rasvjeta	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Završetak izgradnje javne rasvjete u ulici Hrvatske policije iz domovinskog rata</li> <li>- Projekti energetske učinkovitije javne rasvjete (izmještanje ormarića, modernizacija)</li> <li>- Aktiviranje dijela javne rasvjete u naselju Glavica - Bučje</li> <li>- Sanacija JR u dijelu ulice Kralja Tomislava, Trg 76. bataljuna, Obala P.Krešimira IV</li> </ul>
2.1. Opskrba pitkom vodom	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vodovod III. faza (distributivni vodovod naselja Badljevin)</li> <li>- izgradnja vodoopskrbnog sustava 11 sjeverozapadnih naselja Grada Pakraca</li> <li>- ulaganje u projekte vodoopskrbe (sufinanciranje projektne dokumentacije na području aglomeracije Lipik - Pakrac (EU Projekti); izrada glavnog projekta i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za projekt Sv. Rok- Pšunjska)</li> </ul>
2.2. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda naselja Badljevin</li> <li>- Sustav odvodnje aglomeracije Lipik-Pakrac (sufinanciranje izrade aplikacije za natječaj - projekti i studije), rješavanje imovinsko-pravnih poslova</li> <li>- Izgradnja kanalizacije u dijelu Bolničke ulice</li> </ul>
3.1. Odlaganje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izvođenje radova na sanaciji i uređenju odlagališta "Crkvište" u sklopu kojeg je predviđena izgradnja reciklažnog dvorišta</li> <li>- Sufinanciranje nabava opreme za sakupljanje otpada (kante i kontejneri)</li> <li>- Izrada projektne dokumentacije za postrojenje za energetska oporabu otpada</li> </ul>

#### **4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca**

##### **4.1. Provođenje zaključaka iz Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca 2008. - 2012. godine**

Gradsko vijeće Grada Pakraca donijelo je 12. ožujka 2014. godine Izvješće o stanju u prostoru Grada Pakraca 2008. - 2012. godine (objava: "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/14). Nacrt "Izvješća" izradio je Zavod za prostorno uređenje Požeško - slavonske županije.

Izvješćem o stanju u prostoru Grada Pakraca iz 2014. godine bilo je planirano:

##### **PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA PAKRACA**

U sljedećem razdoblju bilo je planirano započeti s izmjenama i dopunama ili s izradom novog Prostornog plana uređenja Grada Pakraca. Novi plan ili izmjene i dopune postojećeg treba temeljiti na novim zakonskim rješenjima i propisima te procesima u prostoru i najnovijim stručnim spoznajama.

Kao jedinstveni dokument prostornog razvoja Prostorni plan uređenja Grada Pakraca trebao bi osigurati daljnje racionalno korištenje prirodnih resursa i zaštitu prostora te imati odlučujuću ulogu u usmjeravanju društvenog i gospodarskog razvoja Grada Pakraca. Obzirom da je Izmjena i dopuna PPUG-a Pakraca iz 2012. godine izrađena kao kvalitetan i sveobuhvatan materijal u kojemu su prostorno planska rješenja korigirana i ažurirana u skladu sa zakonskim izmjenama i stanjem u prostoru, "Izvješćem" se predlaže da kroz novu Izmjenu i dopunu postojećeg PPUG-a Pakraca, praćenu pročišćenim tekstom, izvrši kvalitetno usklađivanje s novom zakonskom i planskom regulativom te aktualnim zahtjevima.

##### **GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA PAKRACA:**

Donošenje Zakona o prostornom uređenju i gradnji 2007. godine, kao i nakon toga Zakona o prostornom uređenju 2013. godine, te Prostornog plana Požeško-slavonske županije i njegovih izmjena i dopuna rezultiralo je neusklađenošću Generalnog urbanističkog plana grada Pakraca s dokumentima prostornog uređenja širih područja, odnosno sa Zakonom.

"Izvješćem" se predlaže donošenje odluke o izradi izmjena i dopuna GUP-a grada Pakraca ili njegovostavljanje izvan snage i donošenje novih planova za prostore na kojima postoji potreba. Kako je kod GUP-a grada Pakraca osim neusklađenosti prisutan i problem njegove starosti i šturosti, "Izvješće" daje prednost izradi novog dokumenta u odnosu na izradu izmjena i dopuna postojećeg.

##### **URBANISTIČKI PLAN OVI UREĐENJA**

Sukladno Prostornom planu uređenja Grada Pakraca "Izvješćem" je bila predložena izrada:

- Urbanistički plan uređenja (UPU) grada Pakraca
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Pakrac 5"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Kusonje"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Badljevin"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Donja Obrijež"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Gornja Obrijež"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Ploštine"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) "Ploštine"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) "Prekopakra"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) izdvojenog građevinskog područja turističko - športsko - rekreacijske zone "Matkovac"

## 4.2. Pregled aktivnosti na izradi prostornih planova

U razdoblju od donošenja prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Grada Pakraca Gradsko vijeće Grada Pakraca donijelo je odluke o izradi, odnosno odluke o donošenju za:

Tablica 40. - IZRADA I DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA U RAZDOBLJU OD  
DONOŠENJA PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU

odluka o izradi dokumenta prostornog uređenja	donošenje dokumenta prostornog uređenja
<b>PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA PAKRACA</b>	
Odluka o izradi usklađenja Prostornog plana uređenja Grada Pakraca sa Zakonom o prostornom uređenju, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/15)	Odluka o usklađenju Prostornog plana uređenja Grada Pakraca sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 03/15
<b>GENERALNI URBANISTIČKI PLAN GRADA PAKRACA</b>	
-	-
<b>URBANISTIČKI PLANOVI UREĐENJA</b>	
-	-

Od prostornih planova izrada kojih je bila planirana prethodnim Izvješćem doneseno je:

- Usklađenje Prostornog plana uređenja Grada Pakraca sa Zakonom o prostornom uređenju, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 03/15

Nije se pristupilo izradi:

- Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pakraca
- Izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana grada Pakraca
- urbanističkih planova uređenja obaveza izrade kojih je propisana PPUG-om Pakraca

## IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU SA PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

### 1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Pakraca obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove<sup>23</sup>

Strategija razvoja Grada Pakraca za razdoblje od 2013. do 2020. godine ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 04/13) definira optimalne razvojne pravce područja Grada Pakraca uzimajući u obzir obilježja, prednosti i ograničenja područja i njegovog okruženja.

Sastavni dio "Strategije" je SWOT analiza na temelju koje je određena vizija razvoja, definirani razvojni prioritetni ciljevi, te utvrđene mjere kojima će se doprinijeti ostvarenju vizije i ciljeva razvoja Grada Pakraca u narednom planskom razdoblju.

Tablica 41. - SWOT ANALIZA RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA GRADA PAKRACA

<b>SWOT analiza - Infrastruktura</b>	
SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Prostorni plan uređenja grada Pakraca (izmjene i dopune) iz 2012. usklađen s planovima uređenja višeg reda</li> <li>▪ Razgranata mreža državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta</li> <li>▪ Prirodne vodne rezerve koje je potrebno iskoristiti za vodoopskrbu i navodnjavanje</li> <li>▪ Izrađeni projekti za proširenje plinske mreže u 11 sjevernih naselja grada Pakraca</li> <li>▪ Organizirano prikupljanje i odvoz otpada na području grada Pakraca</li> <li>▪ Izrađena studija utjecaja na okoliš i ishoda građevinska dozvola za sanaciju deponije Crkvište u Pakracu - projekt prijavljen na EU fondove za realizaciju sanacije</li> <li>▪ U tijeku je priprema projekta "Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Pakrac - Lipik"; u suradnji s Hrvatskim vodama za prijavu za sredstva iz EU fondova</li> <li>▪ u tijeku je izvođenje radova na odvodnji i pročišćavanju voda u naselju Badljeviņa</li> <li>▪ Projekt Šumetlica - Izgradnja akumulacijskog jezera za potrebe vodoopskrbe</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Neriješeni imovinsko pravni odnosi na području grada - neusklađenost katastra i gruntovnice</li> <li>▪ Otežano održavanje nerazvrstanih cesta - neusklađenost stanja nerazvrstanih cesta u katastrima, zemljišnim knjigama i na terenu, vezano za vlasništvo i/ili lokaciju što je osnovni preduvjet za apliciranje projekata na iste</li> <li>▪ Slaba izgrađenost nogostupa</li> <li>▪ 25 naselja (25,8%) stanovništva bez vodoopskrbe</li> <li>▪ 73 km plinske mreže prosječne starosti 40 god.</li> <li>▪ Nedovoljna informiranost stanovništva o potrebi zaštite okoliša - kvalitetnog zbrinjavanja i selekcije otpada</li> <li>▪ Nedovoljno riješen problem razminiranja na području Grada Pakraca - blizina miniranog područja prostorima odlagališta otpada - visok rizik</li> <li>▪ nepostojanje DPU-a</li> <li>▪ nepostojanje biciklističkih staza i edukacije o biciklističkom prometu</li> <li>▪ nepostojanje geološke karte područja Grada</li> <li>▪ nepostojanje reciklažnog dvorišta</li> </ul>

<sup>23</sup> izvor: Strategija razvoja Grada Pakraca 2013. - 2020. ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 04/13)

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA PAKRACA  
ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2017. GODINE**

PRILIKE (O)	PRIJETNJE (T)
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Dobra suradnja sa susjednim JLS-ima (Lipik i Novska) - LAG Zeleni trokut</li> <li>▪ Izgradnja akumulacijskog jezera Šumetlica kao preduvjeta vodoopskrbe</li> <li>▪ Jače korištenje vanjskih izvora financiranja (fondova EU) za realizaciju infrastrukturnih projekata na području Grada</li> <li>▪ Mogućnost izgradnje i proširenja vodoopskrbnog sustava u pojedinim naseljima u suradnji s Hrvatskim vodama</li> <li>▪ Edukacija i jačanje svijesti građana o potrebama i mogućnostima zaštite okoliša</li> <li>▪ Korištenje prilika dobre prakse pri uspostavi i primjeni obnovljivih izvora energije</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Usporenost državne administracije u ishođenju tehničkih dozvola za infrastrukturne projekte</li> <li>▪ Usporeno ulaganje u vodoopskrbni sustav</li> <li>▪ Usporeno ulaganje u obnovu/modernizaciju sustava plinoopskrbe</li> <li>▪ Usporeno ulaganje u izgradnju i održavanje cesta (državnih i županijskih)</li> <li>▪ Zakonska ograničenja vezana za odlagališta smeća</li> </ul>
<b>SWOT analiza - Društvena infrastruktura</b>	
SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Veliki broj organizacija civilnog društva (114 registriranih udruga)</li> <li>▪ Mogućnosti formalnog, neformalnog i cjeloživotnog obrazovanja, edukacije poduzetnika (osnovne škole, Srednja škola Pakrac, studij fizioterapije, stručni studij ekonomije, specijalistički diplomski stručni studij, Pučko otvoreno učilište, Poduzetnički centar Pakrac)</li> <li>▪ Dobra opremljenost dječjih vrtića potrebnim namještajem i didaktičkim igračkama</li> <li>▪ Dobro razrađen sustav veterinarskih mjera, te briga za napuštene životinje - sklonište za napuštene životinje za područje grada Pakraca</li> <li>▪ Izuzetno vrijedna kulturna baština (povijesna, etnografska, arheološka)</li> <li>▪ Odlična međusuradnja kulturnih institucija - zajednička realizacija projekata</li> <li>▪ Zadovoljavajući kapacitet predškolskog odgoja (vrtića)</li> <li>▪ Postojanje zgrade za rad udruga</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Slaba suradnja između lokalnih organizacija civilnog društva (loša komunikacija između UCD)</li> <li>▪ Nedovoljna informiranost i kapaciteti lokalnih udruga o mogućnostima korištenja i za korištenje sredstava fondova EU, donacija i potpora- nedovoljno znanje za izradu i predlaganje projekata</li> <li>▪ Manjak stručnog kadra u vrtićima (stručni tim: pedagog / psiholog / logoped za djecu s posebnim potrebama, te stručni kadar za rad s djecom s izraženim talentima)</li> <li>▪ Nedostatak smještajnih kapaciteta i specijaliziranih ustanova za zbrinjavanje starijih osoba, osoba otežane pokretljivosti, duševno bolesne i mentalno retardirane osobe</li> <li>▪ Veliki broj starog i nemoćnog stanovništva koje nema prikladnu pomoć u svakodnevnom životu</li> <li>▪ Nepostojanje organizirane i kontinuirane skrbi o ženama i djeci žrtvama nasilja</li> <li>▪ Nedovoljno razvijeno volonterstvo</li> <li>▪ Nedovoljno prisutna svijest društva o važnosti organizacija civilnog društva za društveni razvoj</li> </ul>
PRILIKE (O)	PRIJETNJE (T)
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Jače korištenje sredstava fondova EU i brojnih nacionalnih programa za poticanje društvenog razvoja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ovisnost rada organizacija civilnog društva o entuzijazmu pojedinaca i javnim financijskim sredstvima Grada</li> </ul>



<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Javno privatno partnerstvo kao podrška razvoju društvene i socijalne infrastrukture</li> <li>▪ Međusektorska suradnja</li> <li>▪ Poboljšanje energetske učinkovitosti javnih institucija</li> <li>▪ Umrežavanje odgojno - obrazovnih institucija s ostalim ustanovama i gospodarstvenicima</li> <li>▪ Razvoj nove specijalne ustanove zdravstvene zaštite (specijalistička bolnica za psihički bolesne osobe)</li> <li>▪ Jača promocija tradicionalne kulture</li> <li>▪ Umrežavanje organizacija civilnog društva i zajednički nastup premdonorima</li> <li>▪ Jačanje suradnje među organizacijama civilnog društva i zajedničko lobiranje OCD-a</li> <li>▪ Nedovoljna iskorištenost prostora za rada OCD dobivenog od strane Grada</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Sve veći broj korisnika socijalne skrbi</li> <li>▪ Nedovoljna ulaganja u suvremenu medicinsku opremu, instrumente i tehnologiju</li> <li>▪ Devastacija vrijedne prirodne, povijesne i kulturne baštine zbog nedorečenosti propisa ili nedovoljne svijesti ljudi</li> <li>▪ Nedostatak stručnih kadrova u sportu, kulturi, odgojno - obrazovnim ustanovama, zdravstvu i socijalnoj skrbi</li> <li>▪ Nepostojanje komunikacije</li> </ul>
<b>SWOT analiza - Gospodarstvo</b>	
<b>SNAGE (S)</b>	<b>SLABOSTI (W)</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Potporna institucija za razvoj poduzetništva i regionalni razvoj (Poduzetnički Centar Pakrac s Poduzetničkim inkubatorom Pakrac)</li> <li>▪ Dobra suradnja PCP-a i gradskog Odsjeka za gospodarstvo, proračun i financije zaduženog za razvoj i jačanje gospodarstva</li> <li>▪ Aktivne Zona male privrede i Poduzetnička zona Pakrac 5</li> <li>▪ Iskustvo Grada i PCP-a u korištenju EU fondova i provedbi projekata u pojedinim sektorima</li> <li>▪ Poduzeća s područja Grada su izvozno orijentirana - pozitivna platna bilanca poduzeća s područja Grada (izvoz 13 puta veći od uvoza)</li> <li>▪ Tradicija obrtništva</li> <li>▪ 40% površina registrirano je kao poljoprivredno zemljište (14.455,16 ha) - značajan resurs za jači razvoj poljoprivrednog sektora</li> <li>▪ Veliki potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede (zapuštena i godinama nekorištena poljoprivredna zemljišta)</li> <li>▪ Prirodni resursi kao osnova za jači razvoj turizma</li> <li>▪ Poljoprivredna zadruga Voćko</li> <li>▪ Turistička zajednica grada Pakraca</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Široki spektar djelatnosti PCP-a (mogući pad kvalitete rada)</li> <li>▪ Nepostojanje jedinstvenog i jasnog sustava olakšica i poticaja za poduzetnike / investitore</li> <li>▪ Neriješeni vlasnički odnosi u zoni Pakrac 5</li> <li>▪ Usporen razvoj poduzetničkih zona - Nepostojanje jedinstvenog i jasnog sustava privlačenja investicija</li> <li>▪ Loši ekonomski pokazatelji trgovačkih društva</li> <li>▪ Slaba iskorištenost poljoprivrednih površina (obrađuje se samo oko 23% ukupnih poljoprivrednih površina)</li> <li>▪ Usitnjenost poljoprivredne proizvodnje - usitnjenost poljoprivrednih posjeda i parcela, nedostatak inovativnosti u odabiru kultura</li> <li>▪ Nepostojanje strojnih prstenova</li> <li>▪ Starost i loša obrazovna struktura poljoprivrednog stanovništva</li> <li>▪ Nedovoljna poduzetnička inicijativa građana, građanstvo nedovoljno educirano o poduzetništvu, te mogućnostima i prednostima samozapošljavanja</li> <li>▪ Nedovoljna informiranost i znanje poduzetnika o različitim mogućnostima financiranja poduzetničkih ideja te korištenju EU fondova</li> <li>▪ Visok postotak nezaposlenosti</li> <li>▪ Odlazak mladih obrazovanih ljudi</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nedovoljan broj i adekvatnost (kategorizacija) smještajnih kapaciteta</li> <li>▪ Spor proces razminiravanja poljoprivrednog i šumskog zemljišta - nemogućnost gospodarskog korištenja</li> <li>▪ Problem dobivanje odobrenja za postavljanje turističke signalizacije uz državne ceste</li> </ul>
<b>PRILIKE (O)</b>	<b>PRIJETNJE (T)</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Jedinstveno EU tržište / smanjenje barijere za izvoz na tržište zemalja članica EU</li> <li>▪ Unaprijeđen i transparentniji sustav pomoći poduzetnicima / investitorima na nacionalnom nivou (HAMAG, HBOR, ministarstva, AKI i sl.)</li> <li>▪ Ostvarivanje partnerstva na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou</li> <li>▪ Jačanje razvoja OPG-a</li> <li>▪ Razvoj ekološke poljoprivrede</li> <li>▪ Brendiranje autohtonih sadržaja</li> <li>▪ Objedinjavanje turističke ponude više regija</li> <li>▪ Revitalizacija ZRC Lipik</li> <li>▪ Agroturistička zadruga "Klaster Kuna"</li> <li>▪ Povećanje investicija na području Grada Pakraca</li> <li>▪ Zakonski olakšani uvjeti otvaranja kamp odmarališta</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Velika ovisnost pozitivne bilance o 1 poduzetniku (85% ukupnog izvoza trgovačkih društava s područja Grada Pakraca)</li> <li>▪ Nepovoljna gospodarska kretanja uslijed utjecaja gospodarske krize</li> <li>▪ Sve veća konkurencija proizvođača iz EU (jedinstveno EU tržište)</li> <li>▪ Odljev visokoobrazovanih i stručnih kadrova</li> <li>▪ Siva ekonomija</li> <li>▪ Nedovoljna pripremljenost institucija i poduzetnika za EU</li> <li>▪ Nedovoljno efikasna administracija državne uprave (javnih servisa)</li> <li>▪ Slaba kupovna moć stanovništva</li> <li>▪ Vlasništvo područja javne turističke infrastrukture hrvatskih voda i hrvatskih šume</li> <li>▪ Mogućnost ukidanja statusa PPDS-a</li> </ul>

## **2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova Grada Pakraca**

Iz analize stanja u prostoru mogu se donijeti zaključci o potrebnim aktivnostima Grada Pakraca koji su vezane za prostorno planiranje, a koje se neposredno odnose na daljnji razvoj Grada.

Postojeće stanje dokumenata prostornog uređenja na području Grada Pakraca je slijedeće:

- **Za područje Grada Pakraca izrađen je Prostorni plan uređenja Grada Pakraca (PPUG Pakraca), koji pokriva cijelo područje Grada Pakraca.**
- **Za naselje Pakrac na snazi je Generalni urbanistički plan grada Pakraca izrađen još 2001. godine koji je u dijelovima neusklađen s dokumentima prostornog uređenja širih područja, odnosno sa Zakonom o prostornom uređenju, ali i ostalim zakonima i propisima koji imaju utjecaja na prostorno uređenje.**
- **Urbanistički planovi uređenja za pojedina uža područja (neizgrađeni i neuređeni dijelovi građevinskih područja, izdvojeno građevinsko područje izvan naselja) nisu izrađeni.**

## 2.1. IV. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA PAKRACA

### OCJENA VAŽEĆEG PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA PAKRACA

Prostornim planom uređenja Grada Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 08/07, 02/12 i 03/15) određene su granice građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja za razvoj i uređenje prostora. Odredbama za provedbu utvrđeni su uvjeti, način gradnje i korištenja prostora kao i mjere zaštite voda, poljoprivrednog tla, šuma, prirode, kulturnih dobara i drugo.

U provedenim izmjenama i dopunama PPUG-a Pakraca iz 2012. godine, a naročito u provedenom postupku usklađenja sa Zakonom o prostornom uređenju iz 2015. godine nisu se mijenjale konceptualne postavke plana koje bi uzele u obzir promijenjena gospodarska kretanja, zaštitu okoliša i ekološke mreže, obnovljive izvore energije i druge strateške postavke jer su se dosad izvršene izmjene isključivo odnosile na konkretne izmjene i dopune pojedinih zahvata u prostoru, odnosno usklađenje.

Polazišta i ciljevi PPUG-a Pakraca također nisu mijenjani od njegovog donošenja 2003. godine te je PPUG baziran na zastarjelim podacima koje je neophodno potrebno ažurirati.

U razdoblju od donošenja PPUG-a Pakraca također je došlo je do izmjene velikog broja zakona i propisa koji su nastali zbog usklađivanja s europskom zakonskom regulativom i europskim standardima, pri čemu je naročito bitno donošenje višezakona i propisa koji imaju direktan utjecaj na prostorno uređenje (npr. Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja, NN 115/15, Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš NN 03/17, Uredba o ekološkoj mreži, NN 124/13 i 105/15 i drugi).

### POLAZIŠTA I CILJEVI III. IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA PAKRACA

Izrada III. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pakraca bila je planirana Izvješćem o stanju u prostoru Grada Pakraca 2008. - 2012., no nije realizirana već se pristupilo samo usklađenju PPUG-a Pakraca sa Zakonom o prostornom uređenju.

#### **Slijedom navedenog, u narednom razdoblju trebalo bi uzraditi III. izmjene i dopune PPUG-a Pakraci to kao sveobuhvatne izmjene i dopune koje bi uključivale:**

- izmjene i dopune u svrhu ostvarivanja gospodarskih i razvojnih programa Grada Pakraca,
- usklađivanje PPUG-a sa zakonima i propisima koji imaju utjecaja na prostorno uređenje,
- usklađivanje PPUG-a sa Pakraca Prostornim planom Požeško - slavonske županije,
- izradanovih kartografskih prikaza PPUG-a Pakraca u digitalnom obliku u službenoj kartografskoj projekciji HTRS96 prema Uredbi o informacijskom sustavu prostornog uređenja (NN 115/15),
- ažuriranje podataka o komunalnoj, prometnoj, energetske i telekomunikacijskoj infrastrukturi prema podacima i planskim smjernicama nadležnih javnopravnih tijela,
- ažuriranje podataka o zaštiti kulturnih dobara i prirodnih vrijednosti te područja ekološke mreže,
- preispitivanje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja određenih PPUG-om Pakraca za koje nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura,
- izmjene i dopune PPUG-a u skladu sa pojedinačnim inicijativama pravnih i fizičkih osoba temeljem obavijesti o izradi, te u skladu sa prihvaćenim prijedlozima i primjedbama sudionika u javnoj raspravi a koje su u skladu s važećim zakonskim propisima i odredbama prostornih planova više razine.

Za izradu III. izmjena i dopuna PPUG-a Pakraca potrebno je obavezno provesti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 03/17). Postupak izrade strateške procjene provodi se paralelno s izradom izmjena i dopuna PPUG-a.

U svrhu jednostavnije provedbe Plana, a u skladu s obvezom iz članka 113. Zakona o prostornom uređenju, Grad Pakrac u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Odluke o donošenju III. izmjena i dopuna PPUG-a Pakraca mora utvrditi pročišćeni tekst Odredbi za provedbu i pročišćeni grafički dio plana.

## 2.2. IZMJENE I DOPUNE GENERALNOG URBANISTIČKOG PLANA GRADA PAKRACA I IZRADA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA GRADA PAKRACA

### OCJENA VAŽEĆEG GENERALNOG URBANISTIČKOG PLANA GRADA PAKRACA

Generalni urbanistički plan grada Pakraca ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/01) je za područje naselja Pakrac, te dijelova naselja Prekopakra i Kusunje utvrdio temeljnu organizaciju prostora, zaštitu prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjenu površina.

GUP grada Pakraca je u dijelovima neusklađen s dokumentima prostornog uređenja širih područja (PPUG, PP PSŽ), odnosno s važećim zakonima i propisima ali se primjenjuje u dijelovima koji nisu u suprotnosti sa Prostornim planom uređenja Grada Pakraca.

### IZMJENE I DOPUNE GENERALNOG URBANISTIČKOG PLANA GRADA PAKRACA

Izvešćem o stanju u prostoru Grada Pakraca 2008. - 2012., bila je planirana izrada Izmjena i dopuna GUP-a grada Pakraca ili njegovo stavljanje izvan snage i donošenje Urbanističkog plana uređenja grada Pakraca kao novog plana za isto područje, ali planirane aktivnosti nisu realizirane.

Izmjene i dopune GUP-a grada Pakraca morale bi stoga obuhvatiti:

- izmjene i dopune u skladu s gospodarskim i razvojnim programima Grada Pakraca;
- usklađivanje sa Zakonom o prostornom uređenju, te ostalim zakonima i propisima koji imaju utjecaja na prostorno uređenje;
- usklađivanje sa prostornim planovima šireg područja (Prostorni plan Požeško - slavonske županije, Prostorni plan uređenja Grada Pakraca);
- prenošenje kartografskih prikaza GUP-a grada Pakraca iz analognog u digitalni format u službenoj kartografskoj projekciji HTRS96 prema Uredbi o informacijskom sustavu prostornog uređenja,
- izmjene i dopune u skladu sa prihvaćenim pojedinačnim inicijativama, te u skladu sa prihvaćenim prijedlozima i primjedbama sudionika u javnoj raspravi;
- izmjene i dopune u skladu sa zahtjevima, podacima, planskim smjernicama odnosno propisanim dokumentima koje dostave nadležna javnopravna tijela propisana posebnim propisima.

### IZRADA NOVOG URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA GRADA PAKRACA

**Obzirom na veličinu naselja Pakrac, te aktualne zakonske odredbe Ovim "Izvešćem" se predlaže izrada Urbanističkog plana uređenja grada Pakraca kao potpuno novog dokumenta koji bi obuhvatio područje obuhvata utvrđeno PPUG-a Pakraca ili područje obuhvata GUP-a grada Pakraca iz 2001. godine (Pakrac i dijelove naselja Prekopakra i Kusunje).**

Urbanistički plan uređenja grada Pakraca će sadržavati podjelu područja na posebne prostorne cjeline s obzirom na njihovu namjenu, prikaz prostornih cjelina namijenjenih za građenje, odnosno uređenje površina javne namjene i druge detaljne uvjete korištenja i uređenja prostora te građenja građevina. Programska polazišta UPU-a grada Pakraca utvrđena su Prostornim planom uređenja Grada Pakraca kao dokumentom prostornog uređenja šireg područja.

UPU-a grada Pakraca izradio bi se u digitalnom obliku u mjerilu 1:5.000 na osnovnoj državnoj karti ili na digitalnim ortofoto kartama u službenom HTRS96 sustavu. U tijeku izrade UPU-a grada Pakraca provest će se postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Istovremeno s izradom UPU-a grada Pakraca proveo bi se i postupak stavljanja izvan snage GUP-a grada Pakraca koji bi danom stupanja na snagu UPU-a prestajo važiti.

### 2.3. IZRADA URBANISTIČKIH PLANOVA UREĐENJA ZA NEIZGRAĐENE I NEUREĐENE DIJELOVE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

U skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju PPUG-om Pakraca je propisana obaveza izrade urbanističkih planova uređenja za neizgrađene i neuređene dijelove građevinskih područja naselja:

- Urbanistički plan uređenja (UPU) "Ploštine"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) "Prekopakra"

Kako u neizgrađenim i neuređenim dijelovima građevinskog područja do donošenja urbanističkog plana uređenja nije dozvoljena gradnja, **eventualna potreba izrade UPU "Ploštine" i UPU "Prekopakra" utvrdit će se posebnim odlukama Grada Pakraca u skladu s razvojnim potrebama Grada Pakraca.**

### 2.4. IZRADA URBANISTIČKIH PLANOVA UREĐENJA ZA IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja Zakonom o prostornom uređenju definirano je kao područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu.

PPUG-om Pakraca propisana je obaveza izrade urbanističkih planova uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja:

ZONE GOSPODARSKENAMJENE:

- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Pakrac 5"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Kusonje"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Badlješina"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Donja Obrijež"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Gornja Obrijež"
- Urbanistički plan uređenja (UPU) gospodarske zone "Ploštine"

ZONA TURISTIČKO - ŠPORTSKO - REKREACIJSKE NAMJENE:

- Urbanistički plan uređenja (UPU) izdvojenog građevinskog područja turističko - športsko - rekreacijske zone "Matkovac"

Do donošenja navedenih urbanističkih planova uređenja na njihovom području obuhvata nije dozvoljena gradnja, osim zamjenske gradnje, interpolacija i rekonstrukcija u izgrađenom području te gradnja infrastrukture, a sve prema uvjetima PPUG-a Pakraca.

Potrebno je naglasiti da je odredbom članka 43. stavak 6. Zakona o prostornom uređenju propisano je da izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od pet godina od dana njegova određivanja odnosno od stupanja na snagu predmetnog Zakona (od 01. siječnja 2014.) nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje.

Izmjenama Zakona očekuje se produženje navedenog roka na sedam godina čime će rok za donošenje UPU-a za izdvojena građevinska područja izvan naselja biti 31. prosinca 2020. godine.

**Slijedom navedenog, ukoliko Grad Pakrac i dalje planira razvoj navedenih zona, u narednom razdoblju biti će potrebno alternativno:**

- pristupiti izradi navedenih urbanističkih planova uređenja za izdvojene zone gospodarske i turističko - športsko - rekreacijske namjene ili
- kroz III. izmjene i dopune PPUG-a Pakraca preispitati i po potrebi ponovo utvrditi izdvojena građevinska područja za koja nije donesen urbanistički plan uređenja ili nije izgrađena osnovna infrastruktura, u istom obuhvatu i s istim uvjetima uređenja i gradnje.

### 3. Preporuke mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja<sup>24</sup>

"Strategijom razvoja Grada Pakracaza razdoblje od 2013. do 2020. godine", temeljem rezultata pregleda stanja, SWOT analize, analize razvojnih trendova te idejama radne skupine o viđenju budućeg razvoja gradadefinirana je vizija razvoja Grada Pakraca u narednom planskom razdoblju.

Razvoj Pakraca bi u razdoblju od 2013. - 2020. godine trebalo usmjeriti na poticanje gospodarstva (poljoprivrede, turizma i prerađivačke industrije), razvoj javne infrastrukture, zaštitu okoliša i razvoj ljudskih potencijala. Navedeni su ciljevi sažeti u viziji:

***"Pakrac je poduzetan grad u kojemu privatni, javni i civilni sektor zajedničkim radom i interakcijom doprinose stvaranju sigurnog i poželjnog okruženja za život, učenje i rad."***

U nastavku je dan pregled strateških ciljeva, prioriteta i mjera grada Pakraca za razdoblje 2013. - 2020.

Tablica 42. - Strateški cilj 1. STVARANJE KONKURENTNOG GOSPODARSTVA

MJERE	PODMJERE
1P1 JAČANJE PREDUVJETA ZA INVESTIRANJE	1P1-M1 Unapređenje poslovne infrastrukture 1P1-M2 Jačanje poduzetničke klime 1P1-M3 Marketing i menadžment poslovne infrastrukture
1P2 RURALNI RAZVOJ	1P2-M1 Razvoj ekološke poljoprivrede 1P2-M2 Razvoj lokalnih poljoprivrednih robnih marki 1P2-M3 Poticanje agrotehničkih mjera 1P2-M4 Unaprjeđenje poslovanja
1P3 PODRŠKA RAZVOJU TURIZMA	1P3-M1 Unapređenje turističke infrastrukture 1P3-M2 Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih proizvoda 1P3-M3 Marketing i menadžment turističke destinacije 1P3-M4 Razvoj i unapređenje ljudskih potencijala u sektoru turizma
1P4 EFIKASNO KORIŠTENJE PRIRODNIH POTENCIJALA	1P4-M1 Vodni potencijal 1P4-M2 Drvni potencijal 1P4-M3 Revitalizacija zapuštenih poljoprivrednih površina 1P4-M4 Rudni potencijal

Tablica 43. - Strateški cilj 2. UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURE I PROSTORNO PLANIRANJE

MJERE	PODMJERE
2P1 UNAPRJEĐENJE JAVNE INFRASTRUKTURE	2P1-M1 Unapređenje komunalne infrastrukture 2P1-M2 Unaprjeđenje energetske-tehnološke infrastrukture 2P1-M3 Unaprjeđenje prometne infrastrukture
2P2 UNAPRJEĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE	2P2-M1 Obrazovna infrastruktura 2P2-M2 Zdravstveno socijalna infrastruktura 3P2-M3 Sportska infrastruktura 3P2-M4 Ostala društvena infrastruktura
2P3 PROSTORNO PLANIRANJE	2P3-M1 Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa 2P3-M2 Izrada prostorno planske dokumentacije
2P4 RAZMINIRANJE	2P4-M1 Plan razminiranja područja grada do 2019. 2P4-M2 Izvidi i razminiranje minski sumnjivih područja

<sup>24</sup> izvor: Strategija razvoja Grada Pakraca 2013. - 2020. ("Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 04/13)

Tablica 44. - Strateški cilj 3. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

MJERE	PODMJERE
3P1 RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	3P1-M1 Razvoj formalnog obrazovanja 3P1-M2 Razvoj neformalnog obrazovanja 3P1-M3 Poticanje obrazovanja
3P2 OBNOVA I OČUVANJE DRUŠTVENO KULTURNE BAŠTINE	3P2-M1 Održivo upravljanje društveno kulturnom baštinom 3P2-M2 Unaprjeđenje sporta 3P2-M3 Istraživanje kulturno povijesne baštine
3P3 UNAPRJEĐENJE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE	3P3-M1 Unaprjeđenje zdravstvenih usluga 3P3-M2 Unaprjeđenje socijalnih usluga
3P4 JAČANJE ULOGE OCD-A U DRUŠTVENO EKONOMSKOM RAZVOJU	3P4-M1 Unaprjeđenje znanja i vještina 3P4-M2 Osigurati analitičku podlogu za praćenje razvoja civilnog društva 3P4-M3 Poticanje i razvoj socijalnog poduzetništva

Tablica 45. - Strateški cilj 4. ZAŠTITA OKOLIŠA

MJERE	PODMJERE
4P1 GOSPODARENJE OTPADA	4P1-M1 Stvaranje uvjeta za kvalitetno zbrinjavanje otpada 4P1-M2 Podizanje svijesti građanstva o važnosti i prednostima sortiranja otpada
4P2 ENERGETSKA UČINKOVITOST I OIE	4P2-M1 Primjena obnovljivih izvora energije 4P2-M2 Primjena energetski učinkovitih tehnologija 4P2-M3 Povećanje energetske učinkovitosti u zgradarstvu
4P3 ZAŠTITA PRIRODE	4P3-M1 Definiranje područja zaštite prirode od posebnog interesa 4P3-M2 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti

Tablica 46. - Strateški cilj 5. RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

MJERE	PODMJERE
5P1 UMREŽAVANJE DIONIKA JAVNOG, PRIVATNOG I CIVILNOG S PODRUČJA GRADA PAKRACA	5P1-M1 Razvoj projektne suradnje 5P1-M2 Poticanje razmjene znanja i zajedničkog korištenja kapaciteta
5P2 UNUTAR SEKTORSKO UMREŽAVANJE	5P2-M1 Poticanje umrežavanja dionika gospodarskog sektora 5P2-M2 Poticanje umrežavanja dionika civilnog društva
5P3 UNAPRJEĐENJE MEĐUNARODNE SURADNJE	5P3-M1 Unaprjeđenje suradnje s gradovima prijateljima 5P3-M2 Poticanje prekogranične i transnacionalne suradnje
5P4 POTICANJE DALJNJEG RAZVOJA LAG-A	5P4-M1 Jačanje kapaciteta LAG-a 5P4-M2 Osiguravanje suradnje članova LAG-a

## V. IZVORI PODATAKA

---

### REPUBLIKA HRVATSKA:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske, NN 106/17
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, NN 50/99 i 84/13
- Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008. - 2012. godine, NN 61/13
  
- Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine, NN 75/17
- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske, NN 30/09
- Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, NN 73/17
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025., NN 72/17
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine, NN 03/17
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine, NN 84/17
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske, NN 130/09
- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. - 2020. godine, NN 126/14
- Strategija razvoja poduzetništva Republike Hrvatske 2013. - 2020. godine, NN 136/13
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine, NN 55/13
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, NN 124/14
- Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020. NN 116/12
- Plan upravljanja vodnim područjima 2016. - 2021., NN 66/16
- Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih i građevina za melioracije, NN 117/15
- Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina, NN 117/15

### POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA:

- Prostorni plan Požeško - slavonske županije, "Požeško - slavonski službeni glasnik", broj 05/02, 05A/02, 04/11 i 04/15
- Odluka o izradi III. izmjena i dopuna Prostornog plana Požeško - slavonske županije, "Požeško - slavonski službeni glasnik", broj 04/17 i 08/17
  
- Izvješće o stanju u prostoru Požeško-slavonske županije za razdoblje 2008. - 2012., "Požeško-slavonski službeni glasnik", broj 08/13
  
- Županijska razvojna strategija Požeško - slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. godine, Požega, kolovoz 2018. godine
- Županijska razvojna strategija Požeško - slavonske županije za razdoblje 2011. - 2013., Požega, ožujak 2011. godine
- Operativni plan razvoja cikloturizma Požeško - slavonske županije, Institut za turizam, Zagreb, listopad 2017. godine
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško - slavonske županije 2016 - 2020., Požega, ožujak 2016. godine
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško - slavonske županije za razdoblje 2011 - 2013., Požega, srpanj 2011. godine
- Osnove navodnjavanja na području Požeško - slavonske županije, "HIDROPROJEKT-ING" d.o.o. Zagreb i "HIDROING" d.o.o. Osijek, studeni 2005. godine
- Plan gospodarenja otpadom u Požeško - slavonskoj županiji za razdoblje 2007. - 2015. godine, Požega, studeni 2007. godine



## GRAD PAKRAC:

### RAZVOJNI DOKUMENTI:

- Strategija razvoja Grada Pakraca za razdoblje od 2013. do 2020., "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 04/13

### PROSTORNI PLANOVI:

- Prostorni plan uređenja Grada Pakraca, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 08/07, 02/12 i 03/15
- Generalni urbanistički plan grada Pakraca, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/01

### DOKUMENTI PRAĆENJA STANJA U PROSTORU I ODLUKE O IZRADI:

- Izvješće o stanju u prostoru Grada Pakraca i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Pakraca za razdoblje 2005. do 2009. godine, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 06/05
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Pakraca za razdoblje od 2008. do 2012., "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 01/14
- Odluka o izradi projekta "STRATEGIJA PROMETNOG RAZVOJA GRADA PAKRACA", "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 02/17

### OSTALO:

- Strateški plan razvoja turizma gradova Pakraca i Lipika, veljača 2013.
- Revizija dijela "Strateškog plana razvoja turizma Grada Pakraca", "Službeni glasnik Grada Pakraca" broj 02/18
- Investicije u 2017. godini na području Grada Pakraca, Pakrac, ožujak 2018. godine
- Strateški plan gospodarskog razvitka Grada Pakraca, Pakrac, travanj 2005. godine
- Strategija razvoja poduzetničke infrastrukture Grada Pakraca do 2013. godine, Pakrac, studeni 2008.
- Plan gospodarenja otpadom Grada Pakraca i Grada Lipika za razdoblje od 2014. do 2020. godine, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 06/14
- Plan gospodarenja otpadom Grada Pakraca i Grada Lipika za razdoblje od 2017. - 2022. godine, "Službeni glasnik Grada Pakraca", broj 07/18
- Lokalna razvojna strategija LAG "Zeleni trokut" za razdoblje 2012. - 2015., prosinac 2012. godine
- Lokalna razvojna strategija LAG "Zeleni trokut" za razdoblje 2014. - 2020., Janja Lipa, Jasenovac, Lipik, Novska, Pakrac, 2016. godine

PODACI JAVNOPRAVNIHTIJELODREĐENIH POSEBNIM PROPISIMA:

- HAOP - HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU (dopis klasa: 612-07/18-29/23, urbroj: 427-07-9-18-2 od 15. studenog 2018. godine)
- MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE (dopis klasa: 612-07/18-70/55, urbroj: 517-05-2-3-18-4 od 30. studenog 2018. godine)
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi (dopis klasa: 618-08/18-10/0529, urbroj: 532-04-02-07/3-18-2 od 19. listopada 2018. godine)
- AZONIZ - AGENCIJA ZA OZAKONJENJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA (dopis klasa: 350-07/18-01/1, urbroj: 403-1 /0037-18-35 od 15. studenog 2018. godine)
- POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA, Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo (dopis klasa: 361-01/18-01/15, urbroj: 2177/1-06-06/1-18-2 od 23. listopada 2018. godine)
- HRVATSKE CESTE d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, Sektor za razvoj i strateško planiranje, Odjel za razvoj i planiranje (dopis klasa: 350-02/2018-1/263, urbroj: 345-211-516-2018-2/DB od 29. listopada 2018. godine)
- ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE (dopis klasa: 340-09/18-99/72, urbroj: 2177/0-1-01/SA-18-2 od 24. listopada 2018. godine)
- HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o., Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova i investicijsko planiranje (dopis broj i znak: 10414/18, 1.3.1. SBod 19. listopada 2018. godine)
- HAKOM - HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI (dopis klasa: 350-01/18-02/19, urbroj: 376-03-18-2 od 19. listopada 2018. godine)
- PLINACRO d.o.o. (dopis klasa: PL-18/3524, urbroj: T/IP-18-2 od 29. listopada 2018. godine)
- HOPS - HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o., Sektor za razvoj, investicije i izgradnju (dopis broj i znak: 32-5470/18.JM. od 06. studenog 2018. godine)
- HEP - OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o., "ELEKTRA KRIŽ" (dopis broj i znak: 4/07 8608/18.BK od 12. studenog 2018. godine)
- PAKRAC - PLIN d.o.o. (dopis broj 82/2018. od 12. studenog 2018. godine)
- KOMUNALAC d.o.o. (dopis urbroj: 382/2018 od 23. listopada 2018. godine)
- HRVATSKE VODE, VODNOGOSPODARSKA ISPOSTAVA ZA MALI SLIV "ILOVA- PAKRA" (dopis klasa: 350-02/18-01/0000613, urbroj: 374-3106-01-18-2 od 06. studenog 2018. godine)
- VODE LIPIK d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju (e-mail od 29. studenog 2018. godine)